

V Škofji Loki, v galeriji muzeja na gradu, so minulo sredo, 18. decembra zvečer, svečano podelili letošnje nagrade Staneta Severja. Nagrade je tokrat prejela peterica igralcev, in sicer (od leve proti desni) Marjana Čebulj, Danilo Benedičič, Mina Jerajeva, Stane Raztresen ter Srečko Špik. — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 97

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Babnikova lada se je po trčenju s tovornjakom na Meji spremenila v grozec klopiči pločevine, v katerem za voznika ni bilo pomoči. — Foto: F. Perdan

V sredo je republiški sekretar za delo Pavle Gantar obiskal škofjeloško občino. Najprej sta ga sprejela in pozdravila predsednik občinske skupščine Tone Polajnar in predsednik IS Jože Stanonik skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Sekretarja so na kratko seznanili z gospodarskim razvojem občine. Zatem se je odpeljal v Poljansko dolino, kjer si je ogledal obrat Termike v Bodovljah. Z delavci se je pogovarjal o delovnih pogojih in zaslužku ter možnostmi za gradnjo stanovanj. Direktor TOZD proizvodnja Drago Koželj pa ga je na kratko seznanil z razvojem podjetja. Obisk je Pavle Gantar sklenil v Žirih. Najprej si je ogledal Etiketo, v Alpini pa se je udeležil pogovora o razvoju Slovenije. (lb) — Foto: F. Perdan

Megla in neprevidnost voznikov povzročitelja nesreč

Med prometnimi nesrečami, ki so se v sredo pripetile na gorenjskih cestah, je ena oseba izgubila življenje — Precejšnja materialna škoda na vozilih

Sreda je bila po številu prometnih nesreč na Gorenjskem med najbolj »črnimi« dnevi letosnjega leta. Precej vzrokov za takšno bilanco je treba pripisati gosti megli, ki se je zadrževala nad lepim kosom Gorenjske, in mokri ter spolzki cesti. Še več pa neprevidnosti voznikov, ki vsaj na dan, o katerem pišemo, niso dovolj upoštevali navodil in predpisov, kako se je treba ravnavati v takšnih pogojih vožnje!

Lepo število prometnih nesreč so v sredo raziskovali delavec kranjske prometne milice. Večina se jih je končala le z manjšimi telesnimi poškodbami voznikov in sopotnikov ter večjo ali manjšo škodo na vozilih. Ena, zgodila se je na Meji, pa je terjala življene voznika. Vzrok je bil enak kot pri drugih: gosta meglja in neprevidnost voznika oziroma prehitevanje ob minimalni vidljivosti! Delavci kranjske pro-

metne milice priporočajo v takih razmerah vožnje v prihodnje večjo previdnost in doslednejše upoštevanje predpisov!

Prva sredina prometna nesreča se je zgodila ob pol desetih dopoldne na Meji v bližini avtobusne postaje. Traktorist Franc Zupan (1908) z Brega ob Savi je pri hiši št. 4 nenadoma in neprevidno zapeljal s stranske, poljske poti na glavno cesto in želel zapeljati na pot, ki pelje proti Mavčičam. V tem trenutku je iz jeprške smeri pripeljala voznica osebnega avtomobila Pavla Vintara (1933) z Golnika in kljub zaviranju trčila v traktor, ki ji je zaprl pot. Vintarjevo je od traktorja odbilo levo. Vozilo je obstalo za cesto. Za voznico Pavla Vintara sta iste smeri pripeljala Franc Šeme (1929) iz Ljubljane in Adolf Košenina (1941) s Spodnje Senice pri Medvodah. Zaradi nesreče sta ustavila. Za Košenino je v prekratki varnostni razdalji vozil Luka Radonović (1935) iz Ljubljane. Trčil je v vozilo Košenine in ga porinil v Šemetov avtomobil. V verižnem trčenju telesnih poškodb sicer ni bilo, škoda na vozilih pa je precejšnja.

Dve uri kasneje, ob 11.25 se je med Mejo in Jepreco zgodila nova prometna nesreča, ki se je končala s smrtno voznika in veliko materialno škodo. Franc Babnik (1912) iz Ljubljane je vozil do Jepreco proti Kranju za cisterno in priklopnikom koprske registracije, ki ju je upravljal Vojko Vrh iz Dolnjega Zemuna (občina Ilirska Bistrica). Čeprav je znašala vidljivost komaj 50 metrov in Franc Babnik ni imel prizga-

nih luči, je le-ta začel cisterno in priklopnik prehitevati. Ko je bil vzporedno z vlečnim vozilom, mu je nasproti pripeljal tovornjak z voznikom Jozom Cengijem (1949) z Jesenic. Čengij je zaviral in se enako kot Vrh umikal, vendar je bilo trčenje z osebnim vozilom neizbežno. Odbilo ga je v cisterno s prikolico. Tovornjaka sta osebni avtomobil stiskala in ga »mečkal«, dokler se nista povsem ustavila. Franc Babnik ni bil pomoči. Zaradi težke nesreče je bil promet na odseku Labore—Meja zaprt do 14. ure. Prometniki so vozila usmerjali proti Mavčičam oziroma Škofji Loki.

V tem času, dobrih 15 minut kasneje, ko je bil zaradi nesreče na Meji promet na tem odseku zaprt in preusmerjan in ko so s kraja nesreče odstranjevali tovorni vozili in razbitine osebnega vozila, sta se na Meji pred zaporo zgodili še dve nesreči. Marjan Platovšek (1950) iz Zgornjih Bitenj je peljal proti Kranju in se zaradi kolone ustavil. Za njim je v prekratki varnostni razdalji pripeljal Platovškov sovaščan Stane Pintar (1937) in zaradi megle ter spolzke ceste trčil v Platovškovo vozilo. Enako bi se lahko zgodilo tudi Antonu Škofu (1952) iz Ljubljane. Ko je spoznal, da se do zadnjega vozila v stojčeči koloni na Meji ne bo mogel ustaviti, je zavil s ceste ter se zaletel ter podrl znak za avtobusno postajo na Meji.

V sredo se je pripetila prometna nesreča tudi na Dovjem. Cvetka Starc (1944), rojena v Novem mestu in sedaj stanujoča v Feldkirchenu na Koroškem, je ob

Kranj, petek, 20. 12. 1974

Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Kar precej takšnih prizorov bi lahko našeli v sredo na gorenjskih cestah. Na fotografiji trenutek s prometne nezgode, ki se je pripetila na cesti med Stražiščem in Zgornjim Bitnjem — Foto: F. Perdan

Naročnik:

XV. JUBILEJNI NOVOLETNI SEJEM V KRAJU od 15. do 26. DECEMBRA 1974

Kaj bo dala nova turistična sezona?

V Ljubljani so se sestali slovenski turistični delavci in predstavniki Turistične zveze Jugoslavije v tujini. Slednji so seznanili udeležence sestanka z gospodarskim stanjem v Evropi in kaj lahko pričakujemo od turističnega priliva iz teh držav.

V Evropi je za prihodnje leto predvidena minimalna rast proizvodnje ter porast števila nezaposlenih. Samo v EGS naj bi nezaposlenost približno tri milijone delavcev. Zato večina držav skuša zadržati turiste doma, vendar za zdaj nikjer ne pripravljajo ukrepov, ki bi omejevali letovanje v tujini.

Prihodnje leto lahko pričakujemo še nekoliko manj gostov iz Avstrije, Belgije, Francije in Švize. Število gostov iz ZR Nemčije in iz skandinavskih dežel pa naj bi ostalo enako.

Nove cene?

Zvezni izvršni svet je že dobil zahtevo protizavalcev avtomobilov po podražitvi. V sarajevski tovarni avtomobilov TAS so izjavili, da so tudi njihovi avtomobili na seznamu izdelkov, ki naj bi bili dražji. Neuradno se je zvedelo, da želi TAS doseči za volkswagene 18-odstotno podražitev, kar naj bi zneslo okoli 7 tisočakov več od doseganje cene.

Nova serija poštnih znakov

Komisija skupščine skupnosti jugoslovanskih ptt podjetij za pisemске znamke je sprejela predlog strokovne službe, da bi prihodnje leto izdali novo serijo rednih poštnih znakov z 20 vrednostmi. Motivi bi bili turistični kraji, tri znamke po 10, 20 in 50 dinarjev pa bi prikazovala spomenike revolucij.

Stanovanje v 15 dneh

Gradbeni kombinat Beton, zavod za graditev mesta in inštitut za gradbeništvo in promet v Novem Sadu so se odločili za nov način graditve družinskih hiš iz montažnih elementov. Elemente bodo izdelovali v tovarniški hali, montirali pa jih bodo na gradbišču. Stanovanjska graditev na osnovi sindijskega traku prinaša nove možnosti za naglo in ceneno graditev stanovanj, hkrati pa zagotavlja tudi visoko kvaliteto. Družinsko hišo je mogoče postaviti v 15 dneh.

Boljše otroško varstvo

Sekretariat konference za družbeno aktivnost žensk je razpravljal o planu razvoja SRS in SFRJ. Največ pozornosti je posvetil problematiki zaposlovanja in možnostim, ki jih imajo ženske pri usposabljanju za kvalificiranje delovna mesta, pri odpiranju novih učnih mest ter se posebno problematiki pri razširjanju otroškega varstva.

Solidarnost z otroki Vietnamu

Svet za vzgojo in zaščito otrok Jugoslavije je pobudnik tedna pionirske solidarnosti z vietnamskimi otroki. Pionirski odredi bodo z zbiranjem parirja in drugimi nabiralnimi akcijami pomagali otrokom iz daljne azijske dežele.

Cenejši gradbeni material

Cement, opeka, salont in drugi gradbeni materiali naj bi se kmalu ponenčili za najmanj 6 do 8 odstotkov. Zmanjšal naj bi se prometni davek.

Industrija gradbenega materiala je letos težko našla kupce za svoje izdelke, zato je sklenila predlagati, naj bi zvezna uprava zmanjšala prometni davek. Opeke, salonta in še nekaterega drugega gradbenega materiala je na zalogi 40 odstotkov več kot lani v enakem času.

Potrditev izkušenj

Danes se bo v Beogradu sklenil VII. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije — Josip Broz-Tito častni predsednik ZSJ — Mika Špiljak spregovoril o sindikatih in krepitevi vloge delavskega razreda pri razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov

V veliki dvorani Doma sindikatov v Beogradu se je v torek ob 10. uri začel VII. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. V štirih dneh bo ocenil sadove šestletnega dela organizacije, ki povezuje 4,5 milijona delavcev Jugoslavije in približno 800.000 Jugoslovanov, ki so na začasnom delu v tujini. Kongresa se je prvi dan udeležil tudi predsednik republike Josip Broz-Tito.

Plenarno sejo je začel predsednik sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Mika Špiljak. Po njegovih uvodnih besedah je v dvorani zadonela internacionala. Ko je pozdravil najdražjega gosta na kongresu, je Mika Špiljak dejal, da pomeni Titova navzočnost spodbudo za delegate in jim daje poletja, da bodo še bolje delali. Zatem je predsednik sindikatov pozdravil druge ugledne goste iz Jugoslavije, še posebej pa člane 82 delegacij nacionalnih in mednarodnih sindikalnih združenj, ki so prišli na kongres vsega sveta.

V svojem nagovoru predsedniku Titu je Mika Špiljak med drugim povedal, da mu delavski razred s tem, da ga je izvolil za častnega predsednika svoje organizacije, izraža zaupanje in prvrženost, saj je predsednik Tito del revolucionarnih in zgodovinskih vrednot socialistične in samoupravne Jugoslavije.

Nato so predsedniku SFRJ Josipu Brozu-Titu podelili listino o imenovanju za častnega predsednika Zveze sindikatov Jugoslavije. Podelitev so delegati in gostje pozdravili z dolgotrajnim plaskanjem. Dvora na je utihnila še potem, ko je na govorniški oder stopil predsednik Tito in pozdravil udeležence kongresa ter se jim zahvalil za pozornost, ki so mu jo izrazili z izvolitvijo za častnega predsednika ZS.

Predsednik plenarnega zasedanja Dušan Bogdanov je v imenu delavskega razreda obljubil, da bodo sindikati in vsi delovni ljudje spoštovani in izpolnjevali napotke, ki jih je predsednik SFRJ in ZKJ naslovil jugoslovanskim delavcem. Hip nato pa je iz več kot tisoč grl zadonela pesem: »Druže Tito, mi ti se kune...«

Po odmoru se je začela druga plenarna seja, na kateri so delegati in gostje poslušali referat predsednika ZSJ Mika Špiljka: »Sindikati in krepitev vloge delavskega razreda pri razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov.« V njem se je govornik zavzel predvsem za boljše gospodarjenje, ki je najboljše orožje v boju proti inflaciji in za stabilizacijo. Če bomo dobro gospodarili, bomo lahko izpolnjevali tudi druge pogoje, ki izboljšujejo položaj delavskega razreda. Ponovno pa bo treba proučiti merila nagrajevanja in nagrajevati predvsem delo in uspehe in ne formalne izobrazbe. Mika Špiljak je tudi poudaril, da se bodo sindikati zavzemali za hitrejo gradnjo stanovanj, za boljšo organizacijo družbenne prehrane, za solidarnost med delavci, izobraževanje in še posebno za še hitrejši razvoj samoupravljanja in uveljavljanja takšna vloge delavcev, ki jim bo zagotavljala resnično razpolaganje z rezultati njihovega dela.

Na dopoldanski seji so delegati poslušali tudi obrazložitev novega statuta, popoldne pa so delo nadaljevali v petih specializiranih komisijah: komisiji za družbenoekonomski razvoj in sistem dohodka, komisiji za življenske in delovne pogoje, za vprašanja političnega sistema, komisiji za samoupravljanje in v komisiji za vprašanja vzgoje in kulturnega življjenja delavskega razreda.

Razprava po komisijah se je nadaljevala tudi v sredo in včeraj, danes

Dan prosvetnih delavcev

Občinska sindikalna konferenca delavcev vzgoje in izobraževanja Jesenice sklicuje za soboto, 21. decembra, razgovor z delavci vzgojno-izobraževalnih zavodov občine Jesenice. Zbor delavcev bo v Gozd Martuljku.

Na zboru prosvetnih delavcev bodo razpravljali o uresničevanju socialističnih ciljev v okviru koncepcija socialistične angažiranje šole, o integracijskih procesih na področju vzgoje in izobraževanja v okviru vzgojno-izobraževalnih zavodov Jesenice ter o vprašanju srednjega šolstva v občini. Po razpravi bo tovarško srečanje in brzoturnir v šahu.

D.S.

Jesenice

nekaterih dokumentih za kongres in o poteku akcije za Kozjansko. Doslej je imelo občne zbole več sindikalnih organizacij, vse ostale pa jih bodo organizirale do konca leta. V drugem krogu akcije za Kozjansko so jeseniška podjetja že prispevala okoli 60 odstotkov predvidenih sredstev, precej pa je tudi takih podjetij, ki so občinski sindikalni svet že obvestila o nakazilu svojega prispevka za Kozjansko.

V pondeljek, 23. decembra, bo na Jesenicah seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri bodo govorili o dohodkih in osebnih dohodkih in njih delitvi, razpravljali pa bodo tudi o nalogah in delu izvršnega sveta občinske skupščine.

Občni zbori osnovnih organizacij sindikata v jeseniški občini dobro potekajo, značilno pa je, da so vsi zelo dobro obiskani, dobro pripravljeni, saj razpravljajo o aktualnih vprašanjih, predvsem o temeljnih organizacijah združenega dela, pogojih dela, sindikalni listi in o drugih aktualnih vprašanjih.

Za pondeljek, 23. decembra, sklicujejo sestanek z delegati iz železniškega gospodarstva. Na sestanku se bodo pogovorili o težkem položaju železniškega gospodarstva in o ukrepih, da bi se to stanje izboljšalo. Sestanek sklicuje SZDL, ZK in sindikat.

D.S.

1109 delegatov na kongresu ZJS

Delegate za VII. kongres jugoslovanskih sindikatov so volili delavci v vseh republikah in pokrajinal in delavci, ki so na začasnom delu v tujini. Med njimi je največ delavcev iz proizvodnje, in sicer 738 ali 56 odstotkov. Inženirjev in tehnikov je 155, ekonomistov 86, pravnikov je 60, zdravstvenih delavcev 42, prosvetnih delavcev 80, 3 so znanstveniki, agronomov in veterinarjev je 46, družbenopolitičnih delavcev 41 in 36 je administrativnih delavcev. Naši delavci v tujini so izvolili 44 delegatov.

Poleg delegatov je na kongresu tudi več sto gostov. Delo kongresa pa spremlja več kot 300 domačih in tujih časnikarjev.

13 kongresnih resolucij

Delegati VII. kongresa jugoslovanskih sindikatov so v komisijah pregledali in pripravili, danes pa bodo sprejeli 13 resolucij — eno splošno in 12 posebnih, poročilo o delu ZSJ med kongresoma in sklep o nadaljnem delu pri izdelavi kodeksa samoupravljanje Jugoslavije. Kongres bo tudi verificiral novi svet ZSJ in njegovega predsednika, dva podpredsednika in pet sekretarjev.

Kranj

ravnalni predlog sporazuma o ustanovitvi in financiranju medobčinske službe za avtomatsko obdelavo podatkov. Razpravljali so tudi o stališčih komisije za urbanizem glede prostorskega plana SR Slovenije. Razen tega je bila izvršnemu svetu predložena informacija o stanju na področju urbanizma. Nadzadnje pa je izvršni svet razpravljal o financiranju krajevnih skupnosti v Kranjski občini.

A.Z.

Predsednica konference mladih v izobraževanju Alenka Markovič sklicuje sejo predsedstva. Za dnevnih red predlagajo pogovor o pripravah na problemo konferenco o samoupravljanju v šolah. Seja bo v pondeljek, 23. decembra, ob 18. uri v stavbi občinske skupščine Kranj.

Za torek, 24. decembra, ob 18. uri je sklicana seja predsedstva občinske konference klubov OZN Kranj. Na tej seji bodo pregledali dosedanje delo in se pogovorili o akcijah v prihodnje.

-lb

Radovljica

sedstvo občinskega sindikalnega sveta Radovljica sklenilo, da bo organiziralo seminar za predsednike osnovnih organizacij sindikata, predsednike konference osnovnih organizacij in za člane občinskega sindikalnega sveta. Seminar bo danes popoldne v hotelu Jelovica na Bledu. Govorili bodo o nalogah sindikatov pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije in o pripravi občinskih zborov osnovnih organizacij sindikata. Razen tega bodo razpravljali o novem sistemu financiranja in finančnega poslovanja v sindikatih in o nalogah sindikatov pri splošnem ljudskem odporu in družbeni samoupravi.

A.Z.

Ta teden se v tržiški občini sestajajo delegacije, ki bodo delegirale delegerate v skupščine samoupravnih in terenskih skupnosti in so bile izvoljene na zadnjih volitvah. Na sestankih volilne organe delegacij ter se pripravljajo na prva zasedanja skupščin.

Včeraj se je sestala v Tržiču skupščina samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu občine. Po tem zasedanju pa je bila sestavljena skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti. Skupščini sta razpravljali o vprašanju organizacije skupnosti ter nalogah, ki čakajo oba organa. Skupščina je razpravljala tudi o pravilniku za dodeljevanje stanovanj.

-jk

zunanjepolitični komentar • zunanjepolitični komentar

»De Gaullova Francija se podira,« resignirano ugotavlja degolistični zanesenjaki.

Ceprov trditve ne kaže jemati preveč dobesedno, je v njej vendarle kanček resnice. Ne podira se sicer Francija kot država, marveč predvsem francoski politični »jazz« zadnjih petnajstih let, ki so mu samosvoje ideje in pogledi »grande Charlesa« vtisnili neizbrisni pečat. Načeti si ga je držnik »neki« Giscard d'Estaing, cigar ugled med ljudstvom daleč zaostaja za ugledom, kakršnega sta uživala general De Gaulle in George Pompidou. D'Estaing je resda sposoben mož, izrazit pragmatik, »suženj« statistike in številki, o katerih pravi, da so najzanesljivejša podlaga učinkovitega vodenja, toda ker v očeh Francozov ni nikakršna »osebnost«, bi bil v normalnih okoliščinah gotovo deležen hude kritike.

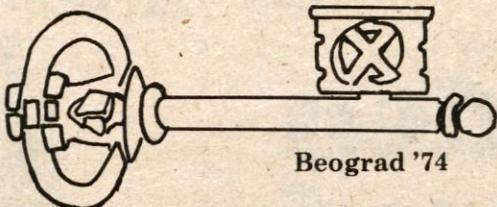
neobremenjeni, večmerni politiki, je nenadoma prisiljen privoliti v kompromisne rešitve. Nazonen dokaz so rezultati d'Estainovih pogovorov z Leonidom Brežnevom in Geraldom Fordom.

Značilno je, da sta nad izidom sestanka v Parizu zadovoljni obe strani, francoska in sovjetska. Gostitelji so utrli pot obetavnim sporazumom z Moskvo, ki utegnejo njihovi klecajci industriji dati nov impulz, novo pozitivno injekcijo, kremeljski veljak pa v zameno ni dobil samo nedvoumnega zagotovila, da bodo-sobesedniki podprli težko pričakovani zaključni sklep 35 držav-udeleženih evropske varnostne konference, ampak je v diplomatski torbi prinesel domov presenetljivo obljubo Francozov, voljnih opustiti staro prakso izmikanja slahernih razorožitvenih pogajanjem; vojaški krogovi v domovini šampanjca so očitno dosegli v De Gaullovin časih postavljeni cilj ter udarne moč raketen-letalske pести dvignili na nivo, ki jim zagotavlja vsaj približno enakopravno pozicijo v »atomskem klubu«. Zato napoved, da bo Francija nemara kmalu podpisala sporazum o pre-povedi širjenja jedrskega orožja, nikakor ni nestvarna.

Podobno spodbudno je povzete pravkar končanih pogajanj z ZDA na otoku Martinique, kjer sta d'Estain in Ford prekinila tradicijo nenehnih sporov med vsemogočnim gospodarjem zahodne hemisfere ter »enfant terrible« (upornim otrokom) evropskih zaveznikov. Srž razprav so predstavljale dileme okrog razreševanja petroleske stiske. Kajpak ni šlo brez vajenega popuščanja in »koriganja« stališč: plod omiljene ameriške zahteve po oblikovanju združene fronte držav-potrošnic, uporjenje proti arabskim omejitvam, ter francoskega predloga, da naj bi sklicali množični posvet delegacij razvilitih potrošnikov olja, nerazvitega tretjega sveta in glavnih proizvajalcev tekočih goriv, je sklep o štirifaznih pogajanjih. Kupci se bodo najprej posvetovali v okviru že obstoječih institucij in organov (osnovna naloga je okrepitev so-

delovanja), čemur bi potlej sledil sporazum, namenjen sestavi dnevnega reda kasnejših debat. V tretji fazi namerava industrijski Zahod določiti taktilko za četrto etapo, za svetovno konferenco, ki jo mislijo sklicati marca 1975. Dejstvo, da so Francozi pristali v dialog, zgovorno priča, v kako kočljiv položaj je zabredila Evropa: kadar volk in ris pozabita na medsebojno rivalstvo ter družbeni iščeta zatočišče, katastrofa zanesljivo ni daleč. — — — V intervjuju, ki ga je dal hambrškemu časopisu Die Welt, je izraelski premier Jitzhak Rabin poudaril, da v primeru morebitnega spopada z Arabci... mi ne bomo prvi uporabili jedrskega orožja. Obtožbe Egipa so bile potem takem utemeljene: nasprotnik ima operativno uporabljivo atomsko bombo in ustrezne nosilce za jabolko (letala, rakete). Svede ni težko predvideti, kaj se obeta. »Protisredstva« bo bodisi sama izdelala, bodisi zahtevala od

SLOVENIJALES ALPLES INDUSTRIJA POHIŠTVA 64228 ŽELEZNIKI

OBIŠČITE RAZSTAVO POHIŠTVA

**sistem Triglav —
dabitnik zlatega ključa Beograd '74**

**pohištvo za kopalnice —
dabitnik diplome Beograd '74**

**Razstava bo odprta od 10. do 28. decembra
od 9. do 18. ure ob delavnikih
in od 9. do 14. ure ob sobotah in nedeljah
v prodajalni ALPLES v Železnikih**

NAGRAJENO POHIŠTVO TRIGLAV JE ŽE V PRODAJI

Mladina — gibalo dejavnosti KS

Na petkovi mlađinski konferenci so mlađi Stražišani zanikali trditev, da so prostori in denar osnovni pogoj za delovanje mlađinske organizacije oziroma za aktivnost. Osnovna organizacija mlađine v Stražišu, ki sodi v sam vrh po aktivnosti mlađih v kranjskih občini, nima ne enega, ne drugega. Iz kulturnega doma, kjer so imeli klub in prostor za sestajanje, so se zaradi predvidene obnove moralni izseliti. Na žiro računu pa že nekaj mesecov nimajo niti dinara.

Ko so pregledovali dosedanje dela, so dejali, da so pri svojem delu vedno sodelovali z drugimi organizacijami v Kranju in s krajevnim skupnostjo. Usmerjevalec dela v mlađinski organizaciji pa je aktiv mlađih komunistov, v katerega so uspeli povezati vse mlađe komuniste, ki živijo na območju KS Stražišče, ne glede na to, ali so vključeni v osnovno organizacijo na terenu ali v šoli ali v delovni organizaciji. Pri organizaciji dela tudi več komisij:

komisija za izobraževanje, organiziranje in kadrovska problematika, kulturna komisija, rekreacijska komisija, komisija za SLO, komisija za informiranje, komisija za sodelovanje z drugimi mlađinskim organizacijami in komisija za klub.

Ko so se pogovarjali o prihodnjem delu, so dali podparek sodelovanju z drugimi mlađinskim organizacijami in delovnim akcijam. Posebno tesne stike bodo navezali z mlađino v Šmarjah pri Jelšah. V petek so prvič v svoji sredi pozdravili delegacijo osnovne organizacije iz tega kraja. Sodelovanje pa naj ne bi ostalo le pri obiskih, temveč naj bi se združili tudi pri skupnih akcijah. Že spomladi naj bi mlađi Stražišani ob sobotah in nedeljah organizirali delovno brigado, ki se bo odpeljala na delo v Šmarje. Skupaj z mlađino iz Šmarske krajevne skupnosti bodo pomagali odpraviti posledice potresa. Na željo predstavnikov iz Šmarij pa so tovarisem s Kozjanškega obljudili pomoč tudi pri pri-

pravi in izvedbi predavanj, organiziranju aktiva mlađih komunistov in pri drugih problemih mlađinske organizacije. Kot vrh sodelovanja pa predvidevajo pobratenje osnovnih organizacij.

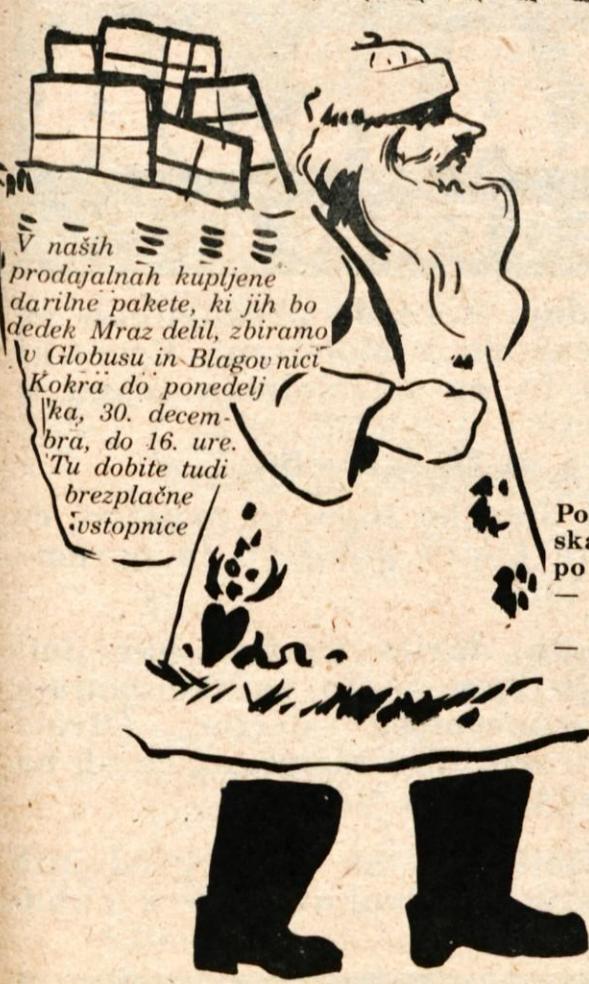
Mladina je na konferenci zavzela stališče, da je treba čimprej začeti z akcijo za ureditev Stražišča. V kraju ni urejena kanalizacija, ceste pa so še večina makadamske. Zato naj se vsi dejavniki v kraju združijo in zastavijo vse sile, da bodo omenjena dela čimprej stekla. Mladina je tudi sklenila, da bo pomagala pri delu.

L. Bogataj

**Reklamna
prodaja
v prodajalnah
ŽIVILA**

Cenjeni potrošniki!

obveščamo vas, da bo dedek Mraz s spremstvom obiskal vaše otroke v ponедeljek, 30. decembra, ob 17. uri v Prešernovem gledališču v Kranju. Pred prihodom dedka Mraza, ki bo obdaroval otroke, bo na sporednu vesela otroška igrica HODL DE BODL ali DVA VEDRA VODE.

Poleg tega bo dedek Mraz obiskal in razveseljeval otroke tudi po naših enotah:

- Globus: 26. in 28. decembra od 15. do 16. in od 17. do 18. ure;
- Blagovnica Kokra, Gorenje, Tekstil: 27. in 30. decembra od 15. do 16. in od 17. do 18. ure.

**Kokra
KRANJ**

Želimo vam prijetno razpoloženje ob nakupu novoletnih daril v naših prodajalnah

Veliki dosežki ob prazniku

»Pripadniki enot in ustanov JLA ljubljanskega armadnega področja pričakujejo letosni dan JLA v znemuju pomembnih dosežkov na vseh področjih svojega dela in izpolnjevanju obvez, ki jih prednje postavlja naša samoupravna socialistična družba,« je na torkovi novinarski konferenci v ljubljanskem domu JLA dejal zbranim novinarjeni komandant ljubljanskega armadnega področja generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok.

Ko je podrobnejše analiziral rezultate, ki so jih letos dosegle enote naše armade, je spregovoril o nedavno izvedeni vaji »Jesen 74.«. »Na vaji so vsi udeleženci pokazali visoko stopnjo zavesti, sposobnosti, dobro kondicijo. Skratka, popolno pripravljenost, spoprijeti se z nalogami, ki bi nas ob morebitnem oboroženem spopadu čakale,« je dejal generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok. »Dejal bi celo, da je ta vaja krona celoletnih naporov nas in vseh ostalih činiteljev v SR Sloveniji na področju priprav za obrambo domovine. Z gotovostjo lahko trdim, da je le na malokateri doslej izvedeni vaji pri sami vaji in kasnejši analizi rezultatov sodelovalo toliko število ljudi, delavcev in vojakov ter da je bilo delo komandan, štabov oziroma strokovnih republiških in občinskih organov le eden od elementov v celotnem procesu. To je bil v resnici preizkus koncepta splošnega ljudskega odpora v praksi.«

Nato se je komandant ljubljanskega armadnega področja dotaknil uspehov, ki so bili doseženi pri nadalnjem poglabljanju tradicionalne povezanosti prebivalstva ter pripadnikov JLA v vseh predelih Slovenije. Ta povezanost je bila še posebno prisotna ob dogajanjih ob naših državnih mejah.

»Lahko sklenem, da sem kot komandant tega armadnega področja povsem zadovoljen z doseženimi rezultati naših enot in ustanov,« je ob koncu dejal generalpolkovnik Franc Tavčar, »ki so pripravljene, da tudi v najtežjih razmerah izpolnijo svoje borbenе naloge. Naj nam bo za dokaz dejstvo, da je prav ena od enot ljubljanskega armadnega področja enota iz garnizije Ajdovščina — v vsearmadnem tekmovanju dosegljaj najboljše rezultate in uspehe v kopenski vojski JLA za letošnje leto. Uspeh pa je bil, verjemite, dosežen v ostri konkurenči enot iz garnizij!«

Za njim je spregovoril komandant glavnega štaba za splošni ljudski odpor SR Slovenije generalpolkovnik Rudolf Hribnik-Svarun. Menil je, da je bila letos dosežena izredno visoka stopnja organiziranosti in pripravljenosti. Doseženi so že tudi kvalitetni premiki, vendar pa bo potrebno dosedanje izkušnje prenesti v nove sistemske rešitve. Težiščne naloge v prihodnje bodo: z vsemi korekcijami zagotoviti, da bo celotna organizacija teritorialne obrambe našla svoje mesto v enotnem obrambnem načrtu, zagotoviti manevrsko bolj sposobne enote, izpolniti in usposobiti štabe itd. Se vedno niso organizirane baze — krajevne skupnosti in občine.«

»Zakon o splošnem ljudskem odporu je že pokazal določene nove rešitve,« je menil generalpolkovnik Rudolf Hribnik-Svarun. »V prvi plan bo potreben postaviti vzgojo vseh struktur. Nekatere nove možnosti se nakazujejo tudi z name ravano ustanovitvijo obrambno-vzgojnega centra.«

Na koncu so spregovorili še predstavniki posameznih enot in služb JLA v ljubljanskem armadnem področju. Pomoč pripadnikov armade pri novih pridobitvah naše republike je velika. Zgrajenih je veliko kilometrov novih cest, vodovodnega omrežja, fantje v sivilih uniformah so sodelovali pri reševanju v elementarnih nezgodah. Naj omenimo samo še to, da so inženirske enote JLA zgradile most z nosilnostjo 20 ton prek Save pri Radovljici, vojaki pa so sodelovali tudi pri gašenju požara v tovarni IBI v Kranju!«

Uspel seminar v Kranjski gori

Od 12. do 15. decembra je bil v hotelu Prisank v Kranjski gori seminar o aktualnih nalogah Zveze komunistov, ki se ga je udeležilo okoli 80 sekretarjev osnovnih organizacij, svetov in aktivov Zveze komunistov, predsednikov komisij in članov komiteja ter medobčinskega sveta ZK ter članov političnega aktivita jeseniške občine.

Delovni program je prvi dan obsegal metode političnega dela, splošni ljudski odpor in samozasčito. Teme je pripravil sekretar občinske konference ZK Jesenice Ludvik Kejzar; v petek so udeleženci razpravljali o izgrajevanju družbenoekonomskoga sistema, o nalogah ZK pri uresničevanju kmetijske politike, socialne politike in zdravstva, vzgoje, izobraževanja in kulture. Predavalna sta Franc Šifkovič in Ferdo Bem; zadnji dan seminarja pa so govorili o uresničevanju ustave, temeljnih organizacija združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter skupščinskem sistemu. O uresničevanju ustave je govoril Štefan Marcijan, o politiki gospodarske stabilizacije, sporazumevanju o do-

hodku in osebnem dohodku ter o družbenem planiraju pa Bojan Gogal.

Udeleženci so bili s seminarjem zelo zadovoljni, saj se je pokazal kot uspešna in učinkovita oblika dela. Udeleženci so tako poenotili stališča o problemih in ciljih in iz razprave izluščili tiste naloge, ki so še posebej pomembne za razvoj občine v naslednjem obdobju.

D. S.

Seminar za mlade komuniste

24. in 25. decembra bodo na Jesenicah organizirali uvajalni seminar za vse na novo sprejete mlade komuniste. Letos so na Jesenicah že sprejeli 95 komunistov, ki so uspešno opravili uvajalni seminar, računajo pa, da se bo v dveh skupinah ob koncu letosnjega leta politično izobraževalo še nadaljnih 70 komunistov. Tudi na Jesenicah so se odločili za to, da vsi tisti, ki bi radi postali člani Zveze komunistov, najprej končajo uvajalni seminar, še nato so sprejeti v osnovnih organizacijah Zveze komunistov.

D. S.

Letosnjim številnim prireditvam v počastitev praznika Jugoslovanske ljudske armade se je v kranjski občini pridružil tudi Kokrski partizanski odred. V ponedeljek popoldne so tako v avli kranjske občinske skupščine odprli razstavo slik z naslovom Kokrski odred 1941—1974. Dokumentarno in drugo gradivo prikazujejo boj in akcije Kokrškega odreda med vojno, hrkrati pa slikovno gradivo ponazarja delo in obrambo vzgojo Kokrškega partizanskega odreda v zadnjem obdobju. Ob otvoritvi razstave so med drugim poudarili, da ogled priporočajo predvsem mladini in drugim občanom. Razstava bo odprta vsak dan od 7. do 15. ure do 23. decembra. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

»Širil bom kooperacijsko sodelovanje«

jeseni tudi prodala ves pridelek tovarni. Všeč mi je bilo, ker s prodajo nisem imel skrbi in sem se zato posvetil le kmetovanju. Tudi plačali so mi kar dobro.«

»Koliko ste letos pridelali za ETO?«

»Letos sem pridelal 5 ton rdeče pese in 7 ton zelja, čeprav moram reči, da pridelek zelja ni bil najboljši. Jesensko deževje je pridelek nekoliko zmanjšalo.«

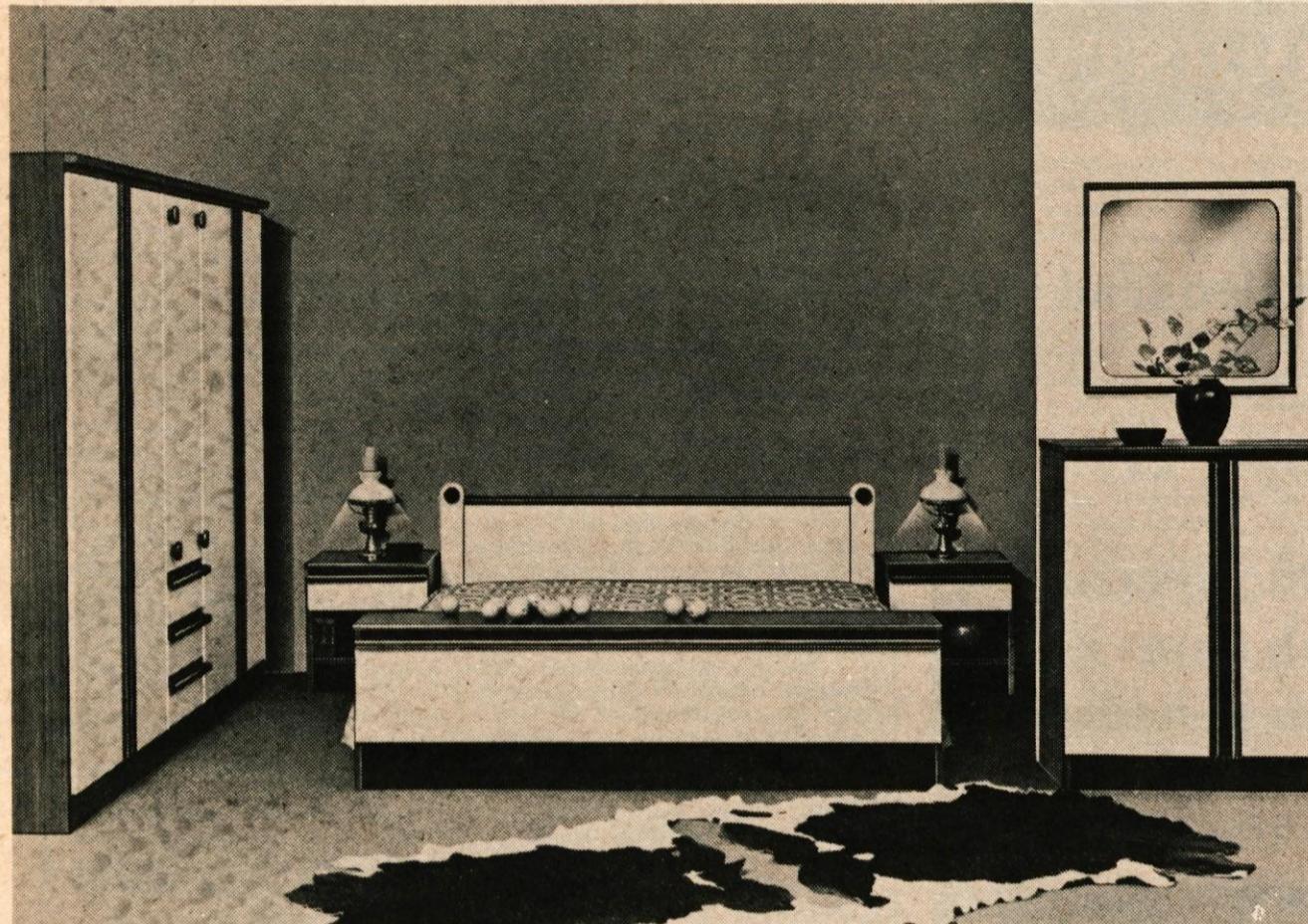
»Boste prihodnje leto še sklenili kooperacijsko pogodbo s kamniško tovarno?«

»Letos sem imel pogodbo z Emoно, ki je potem odstopila zelje in peso ETI, vendar je bil le strokovnjak v tovarni tisti, ki mi je pomagal z nasveti. V tovarni so mi dali tudi kvalitetno seme in me poučili, kako naj ravnam, da bodo pridelki čim lepsi. Prihodnje leto bom ponovno podpisal pogodbo za pridelovanje rdeče pese in zelja. Želel bi posaditi mnogo večjo površino, ker bo tako tudi pridelek večji. Tudi posrednika pri prodaji si ne želim, saj sem s pospeševalno službo v tovarni kar zadovoljen.«

»Kljub temu niste ozko specijaliziran kmet, čemu?«

»Ozka usmeritev pri kmetu ni nikdar dobro obrestovana. Imam še 14 glav goveje živine in tudi krompir prodajam Emioni. Kar poglejte, če bi sedaj imel le živino, bi se mi slabo pisalo, saj se živine res ne izplača rediti. Cena umetnih gnojil in krmil je podvojena, za živino pa dobimo toliko kot lani.«

En ogled je vreden več kot 1000 besed ...

Spalnica Petra

PRIVOŠČITE SI VELIKO UDOBJE NA MAJHNEM PROSTORU!

Zadošča vam že 14 kvadratnih metrov, da si omislite eno izmed inačic spalnice Petra: kombinacija furnirja tanganjika in belo obarvanih površin (na sliki), vso v furnirju tanganjika ali pa v hrastovem furnirju. V petdelno omaro lahko shrani oblačila tudi veččlanska družina. Prostor za posteljnino ob vznožju postelje. Kredit do 15.000 dinarjev. Ob nakupu z devizami 5 % popust. Petro si lahko ogledate v naši prodajalni. Za dodatne informacije pišite na naslov: Lesnina, SJEP, 61000 Ljubljana, Parmova 53.

lesnina

KRANJ
Primskovo in
Titov trg 5

Ste že kupili srečko
novoletne loterije
Jugoslovanske loterije

Žrebanje bo 5. januarja 1975. Iz-
žrebanih bo 17 premij in 106.688
drugih dobitkov

Glavna premija je 400.000 din.

srečno 1975 — srečno 1975

ZARJA
JESENICE

Prodaja v svojih prodajalnah na Jesenicah, v Mojstrani, Kranjski gori in na novoletnem sejmu v Kranju od 15. do 26. decembra

Vaš dom bo topel in prijeten, če boste kupili pohištvo in opremo pri Zarji.

Kupite darilo svojim bližnjim! Zarja vam za to priliko ponuja najprimernejša darila. Otroci bodo srečni in razigrani, če jih bo obiskal dedek Mraz.

Obiščite nas na naših prodajnih mestih, zadovoljni boste z nakupom.

srečno 1975 — srečno 1975

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v
Podjetju za stanovanjsko in komunalno
gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. vodje tehničnega oddelka
2. vodje finančno-ekonomskega oddelka
3. vodje stanovanjskega oddelka

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

pod 1.:
da imajo visoko strokovno izobrazbo (diploma FAGG), opravljen strokovni izpit in najmanj 5 let delovnih izkušenj;

— da imajo organizacijsko-vodstvene sposobnosti ter družbeno-politične in moralnoetične kvalitete za opravljanje tega dela;

pod 2.:
da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri ter 5 let oziroma 7 let delovnih izkušenj;

— da imajo organizacijsko-vodstvene sposobnosti ter družbeno-politične in moralnoetične kvalitete za opravljanje tega dela;

pod 3.:
da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo gradbene ali ekonomske smeri ter 5 let oziroma 7 let delovnih izkušenj;

— da imajo organizacijsko-vodstvene sposobnosti ter družbeno-politične in moralnoetične kvalitete za opravljanje tega dela.
Na vseh delovnih mestih se delo združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o strokovnosti in potrdilom o nekaznovanju, pošljite na gornji naslov, najkasneje v 15 dneh po objavi.

Vsi kandidati bodo v 15 dneh po zaključenem razpisu pismeno obveščeni o rezultatih razpisa.

ČGP Delo
Poslovalnica Jesenice
Jesenice, Titova c. 49
zaposlimo
raznašalca -(ko)
za časopis delo za teren Koroška Bela

Zaposlitev je primerna za dijake, študente, upokojence ali gospodinje. Ponudbe sprejema ČGP Delo, poslovalnica Jesenice, Titova c. 49, telefon št. 81-698.

kočna kamnik

Trgovsko podjetje
Kočna Kamnik

uvaja za novoletne in druge večje nakupe discount trgovino

— nakup blaga v originalnem tovarniškem pakiraju po cenah, ki so znatno nižje od maloprodajnih.

Priporočamo vam: živila, alkoholne in brezalkoholne pijače, konzervirano hrano, kavo, čistilna sredstva in ostalo blago.

Discount trgovina je v bivši samopostrežni MINI — MARKET, Kamnik, Ljubljanska 1/a.

Delovni čas: vsak delavnik od 10. do 17. ure, sobota od 8. do 12. ure.

Pri novoletnih in drugih večjih nakupih ne pozabite na ceneno in kakovostno prodajo v DISCOUNT TRGOVINI!

Paviljon Murka
na novoletnem goorenjskem sejmu
v Kranju
od 15. do 26. decembra 1974

- pohištvo
- gradbeni material
- gospodinjski stroji

Sejemski popusti
Dostava na dom

murka

CENTRAL

GOSTINSKO IN TRGOVSKO PODJETJE · KRAJN

Tudi letos smo vam pripravili bogato izbiro darilnih zavirkov za dedka Mraza.

Pri večjih naročilih poseben popust.
Oglasite se v trgovini Delikatesa.

Darilne zavirkove v košarah lepo opremljamo. Uvožene in domače kvalitetne pijače vam nudimo v bonbonieri in samopostrežnem delu trgovine.

Delikatesa v Kranju, Maistrov trg 11.
Pri večjem nakupu damo novoletni popust.

Svet delovne skupnosti
Ljubljanske banke,
podružnice Kranj
objavlja naslednji
prosti delovni mesti:

1. višjega pravnega referenta
2. šefa oddelka devizne likvidature

Pogoji za sprejem:

pod 1.: diplomirani pravnik, lahko začetnik

pod 2.: ekonomist, štiri leta delovnih izkušenj, znanje najmanj enega tujega svetovnega jezika, delo v dveh izmenah

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o doseženih izobrazbi je treba poslati do 27. decembra 1974 na naslov: Ljubljanska banka, Podružnica Kranj, splošni posli Kranj, C. JLA 4.

Posredujemo prodajo
karamboliranih vozil:

1. osebni avto AUDI 80 GL, letnik 1973, 10.060 prevoženih km, začetna cena 56.000 din.
2. osebni avto VAZ LADA, letnik 1974, 710 prevoženih km, začetna cena 27.000 din.
3. osebni avto FORD TAUNUS 12 M, leto izdelave 1967, 130.000 prevoženih km, začetna cena 15.000 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj.

Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 25. decembra 1974, do 12. ure.

Zavarovalnica Sava
PE Kranj

slovenija

poslovalnica P-4
Kranj, Titov trg 1

Izredni novoletni popust od 30.000 do 80.000 starih dinarjev za vse vrste motornih koles TOMOS do 31. decembra 1974.

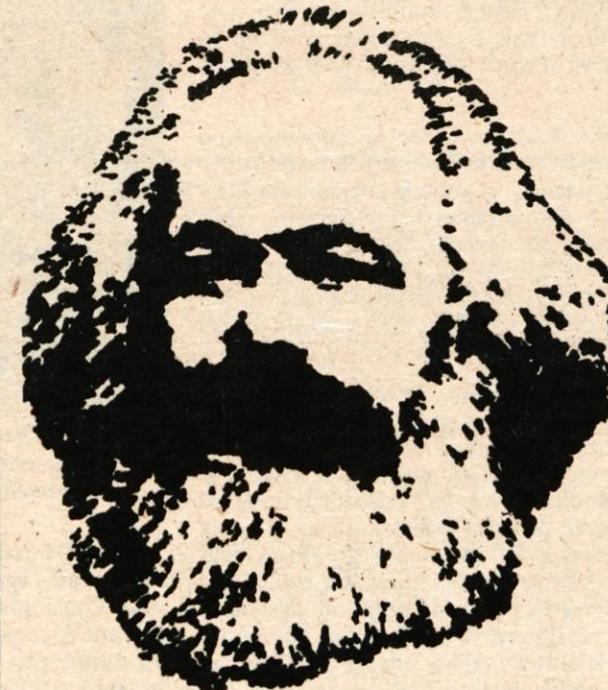
Prodajamo na novoletnem sejmu v Kranju in v poslovalnici na Titovem trgu št. 1.

slovenija

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
ZADNJE NOVOSTI IZ ZBIRKE

biografije

franz mehring

karl marx

Med vsemi deli, ki so skušala upodobiti Marxovo življenje, je Mehringova knjiga še danes na prvem mestu. Avtor nam razkriva resničnega Marxa, genialnega misleca, strastnega političnega borca, odličnega znanstvenika in blešečega publicista...

692 strani, pl. 155, pus. 175 din

heinrich gemkow s sodelavci

friedrich engels

Monografija o Engelsu skladno dopolnjuje Mehringovo »zgodovino življenja« Karla Marxa. Komplementarnost življenja in dela obeh priateljev, utemeljiteljev znanstvenega socializma, je razvidna tudi iz pričujočih biografij, ki druga drugo organično dopolnjujeta. »Ne samo zelo poučno, temveč tudi zanimivo branje za širok krog bralcev.«

554 strani, pl. 160, pus. 175 din

Založba obvešča, da je obe knjigi mogoče kupiti na mesečne obroke po 100 din.

Knjige sta na voljo v vseh knjigarnah, naročite pa ju lahko na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, 61000 LJUBLJANA, Mestni trg 26

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam knjige

Naročilnino bom poravnal:

- takoj
- v obrokih po 100 din

(Ustrezeno, prosimo, označite)

Kraj in datum:

Knjigi mi pošljite na:

- moj domači naslov
- kraj zaposlitve

Podpis naročnika:

NASLOV NAROČNIKA

Priimek in ime

Kraj

Ulica

Zaposlen pri

30 LET LETALSKEGA ZAVODA V RAJLOVCU

LASTNA KRILA SVOBODNA KRILA

Skoraj vsi vemo, da ima reaktivno letalo za pogon reaktivne motorje. Lahko štiri, dva, lahko samo enega. To je pa že tudi vse, kar ve večina ljudi. Kako reaktivni motor deluje, ve že bolj redkokdo, še manj je takih, ki natančno vedo, kako je sestavljen.

Reaktivno letalo lahko kupiš, z njim letiš in ko se pokvari ali dotraja motor, kupiš novega. Lahko ga daš tudi obnoviti – vse to za drage in lepe denarce v primerni trdni valuti. Natančno tako ravnajo naše vrle letalske družbe, ki prevažajo neucakane potnike s svojimi reaktivnimi letali. Vse je videti pravzaprav zelo v redu, saj si tisti, ki na prvi pogled komaj loči eno – in štirimotorno reaktivno letalo, česa drugega niti predstavljati ne more!

Reaktivce pa leti tudi naša armada. In tu se stvar že bolj zaplete. Kdor izdeluje ali obnavlja tako zamotane motorje, kot so denimo reaktivni, lahko drži neko armado v šahu, vsaj njen letični del. Tega smo se zavedli tudi v Jugoslaviji še preden je bila končana II. svetovna vojna. Ko so se trajale bitke na srpski fronti, je oktobra 1944 začela delati v Pančevu mala letalska delavnica s 17 delavci.

Takrat seveda teh 17 mehanikov ni imelo pojma o reaktivnem motorju, popraviti pa so znali vojna letala tistega časa in leta 1945 so usposobili kar 14 sovražniku zaplenjenih letal. S temi letali je nastopalo naše vojno letalstvo v zadnjih dneh vojne, uporabljena pa so bila tudi kot dragocena pomoč pri transportu hrane in zdravil v Bosno in Crno goro.

Okoliščine in potrebe so leta 1949 narekovali preselitev delavnice v Rajlovac pri Sarajevu. V

posebna orodja in rezervne dele ter prihranili skupnosti znatne denarje.

Leta 1962 so v Zavodu ORAO (Orel) prvič popravili reaktivni motor in tako obrnili nov list v zgodovini jugoslovenskega letalstva. Specializirali so se za obnovo reaktivnih motorjev in se uvrstili v sam vrh najdragocenejših strokovnjakov na naši državi. Ne toliko zaradi cene letalskih motorjev, veliko bolj zaradi odgovornosti za tisoče življenj, ki jih ti motorji vsak dan poneso visoko nad oblake.

Zavedli smo se torej že zdavnaj, da nas odvisnost od kogarkoli lahko oropa najdragocenejše svobode. Ne konjičkarstvo in ne razsipnost nista botrovala Letalskemu zavodu OREL v Rajlovcu.

Montaža kompresorskih turbin v ohišje motorja je eno najzahtevnejših opravil

Tudi vrhunska usposobljenost njegovih strokovnjakov je porok za mir in samostojen razvoj naše družbe. Zato je prav, da si za spremembo ob letošnjem dnevu armade ogledamo pobliže njihov delovni dan.

Da letalski reaktivni motor ni kar tako, smo ugotovili že na začetku. Koliko je bilo treba prizadevanj in učenja, da so naši mehaniki in inženirji prodrli v njegov zapleteni mehanizem, v lastnosti materiala posameznih delov, v usodno odvisnost delovanja njegovih agregatov, najbrž ni treba posebej razlagati. Ta znanja so na meji področja najstrožjih vojaških in poslovnih skrivnosti velikih sil.

Za nas morda zadostuje, če vemo, da reaktivni motor izkorišča potisno silo izpušnih plinov. Da dobi eksplozivna mešanica goriva in zraka čim večjo moč, pa jo reaktivni motor pred vzhom še dodatno stisne (komprimira) s pomočjo kompressorske turbine. Kompresorsko turbino poganja glavna turbina, ki je vgrajena v izpušnem delu motorja in jo vrte izpušni plini. Čeprav je tak motor mehansko dosti enostavnejši od klasičnega batnega, je zaradi izrednih zahtev za uporabo v sodobnem letalstvu (velike hitrosti, velika moč motorja in višina leta) vseeno precej dražji in občutljivejši, vsaj kar zadeva natančnost izdelave in izbiro ustreznih materialov.

V SRCU REAKTIVNEGA MOTORJA SE VRTI TISOČ LOPATIC

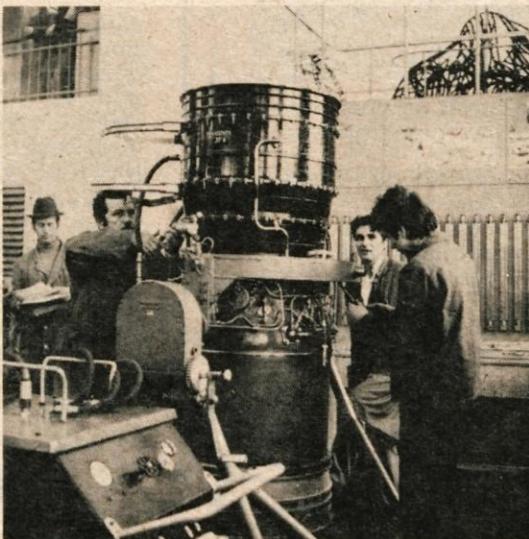
Teh nekaj vrst smo napisali zato, da lahko predstavimo obseg dela, ki ga opravljajo strokovnjaki v Letalskem zavodu OREL. Kompressor motorja ima namreč lahko tudi po 10 stopenj (turbin), vsaka od teh stopenj pa po 24 do 94 turbinskih lopatic. Pogonska turbina ima spet 2 do 4 stopnje s prav toliko lopaticami. In če povemo, da morajo biti te lopatice zaradi vročine (do 1800 stopin C), v kateri se vrte, izdelane skoraj iz čistega titana, obrusene pa na tisočinke milimetra natančno, potem se ne čudite, če doseže vrednost ene same take lopatice do pol milijona starih dinarjev! Povprečen motor vojaškega letala ima okrog 800 lopatic, motor potniškega letala pa več kot 1000.

Vrednost desetih kilogramov reaktivnega motorja ustreza vrednosti enega kilograma zlata ali v dinaru: za povprečen reaktivni motor je treba odštetiti poprečno milijardo starih dinarjev. Po 6000 do 8000 urah dela je treba reaktivni motor obvezno obnoviti. Strošek za obnovo motorja zneset v tujini 30 do 40 odstotkov vrednosti motorja. Plačati ga je treba v devizah. Letalski motor gre v tako obnovo 2–3 krat v življenu. Če

vzamete svinčnik v roke in malo seštejete, boste hitro zračunali, koliko denarja je to za en sam motor.

Poleg neodvisnosti od tujine je v ceni obnove skrit drugi najvažnejši adut našega zavoda OREL. V Zavodu popravijo angleški, sovjetski in ameriški reaktivni motor za 17 odstotkov njegove vrednosti in to v – dinarjih! Usposobljenost ORLOVIH strokovnjakov in najsodobnejša oprema zagotavlja svetovno kakovostno raven obnove reaktivnih motorjev. Po drugi plati pa je zmogljivost ORLOVIH delavnic tolikšna, da lahko tekoče vzdržujejo vse naše vojaške in civilne reaktivne motorje.

Na žalost se jugoslovenskim letalskim družbam bolj „splača“ popravljati reaktivne motorje v tujini, vsaj kar zadeva dnevnice, ki jih moramo plačati spremjevalcem. Če pri takem poslu zafrečka-

Vroče izpušne pline hladijo v preizkuševalni komori z vodo – iz poslopja se dviga visoko pod nebo oblak pare

seveda prihranili veliko prostora in najvažnejše – veliko denarja. Preizkusna komora stane kar 5 milijard starih dinarjev.

Ena takšna komora je zdaj v ORLU v uporabi za vojaške motorje, druga tik zraven nje, pa čaka motorje civilnih letalskih družb ...

Ko motor prestane praktično preizkušnjo pod najtežjimi pogoji (pretirano število obrarov in podobno), ga v delavnici se enkrat razdro, da preverijo, kako se obnašajo na novo vgrajeni deli in agregati. Tu odpravijo še zadnje pomanjkljivosti.

Potem gre motor v enoto.

Reklamacij nimajo. V ORLU so uveli delavsko samoupravljanje šele leta 1962. Tako pozno, razumljivo, zato, ker je Zavod le vojaška ustanova, v kateri klasični zakoni ponudbe in povpraševanja čisto drugače delujejo. Navzlic temu so posvetili veliko pozornost ekonomskim dejavnikom kot so: dohodek, skladi, storilnost in uspešnost poslovanja, Zavod pa navzlic posebnim pogojem posluje po načelu ustvarjanja in delitve dohodka.

Samoupravna organiziranost ustanove je prisnela nepričakovane uspehe: skupni dohodek se je v tem času povečal za osemkrat, dohodek za skoraj sedemkrat, sklade so povečali za desetkrat, poprečni osebni dohodek pa bo letos do konca decembra narasel na okrog 3.500 dinarjev.

V Zavodu dela dobra sedmina magistrov in inženirjev, skoraj polovica (40%) je visokokvalificiranih delavcev in le 5% delavcev ima nizjo strokovno izobrazbo. Vsak peti delavec v proizvodnji ima srednjo tehničko šolo. Poleg domačega izobraževanja so se ORLOVI strokovnjaki šolali in specializirali v ZDA, Sovjetski zvezni in v Veliki Britaniji.

Na koncu časniške konference ob 30-obljetnici Zavoda v Rajlovcu smo vprašali še nekaj bolj zgečljivega:

„Kaj pa naša lastna proizvodnja reaktivnih letalskih motorjev?“

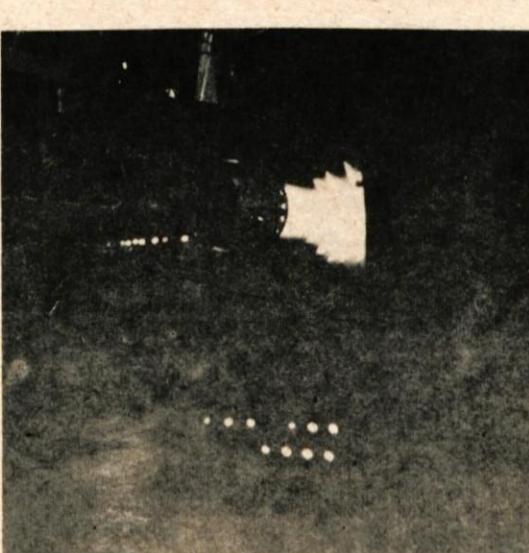
ORLOV PRVENEC ZA NADZVOČNEGA SOKOLA

Odgovoril je direktor Zavoda Alojz Vesic, po rodru Ljubljancan, sicer pa diplomirani inženir aeronavtike:

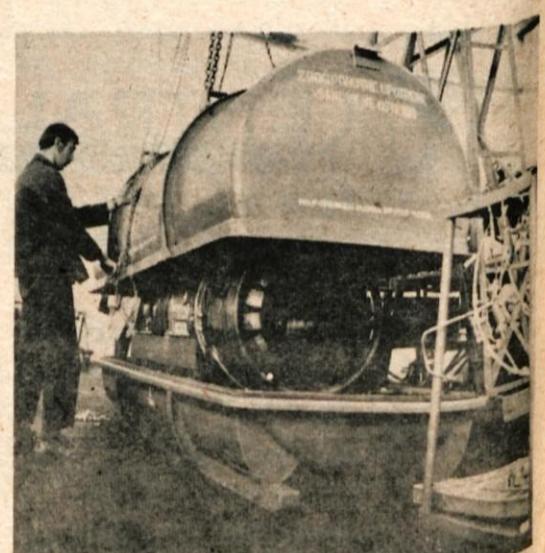
„Naše državno vodstvo je dolgo oklevalo, kar zadeva lastno letalsko proizvodnjo, še zlasti reaktivne motorje. Govorilo se je, da smo premajhni za tako zahtevno stvar. Pozabili smo, da je bil starojugoslovenski IK-3 tik pred drugo svetovno vojno najboljši lovec na svetu. Boljši kot messerschmidt in spitfire! Sovjetom je bil za model pri izdelavi njihovega slovitega jaka. Da nismo zmožni tega ponoviti? Spomnite se samo uspeha našega galeba na svetovni letalski razstavi v Parizu! Odločitev je padla. Pripravljamo prvi jugoslovenski reaktivni motor. Poletel bo predvidoma čez štiri leta z novim nadzvočnim borbenim letalom iz tovarne SOKO v Mostaru!“

Te samozavestne besede našega uglednega letalskega strokovnjaka povedo vse. Red za vojne zasluge z veliko zvezdo, s katerim je odlikoval Letalski zavod OREL predsednik republike tovariš Tito ob tridesetletnici ustanovitve, je spodbudil njegove delavce k še večji zavzetosti in vztrajnosti. Njihova naloga je jasna in odgovorna: osamosvojite socialistične Jugoslavije v vsakem pogledu, tudi letalskem, za svobodo, za mir.“

M. MOŠKON

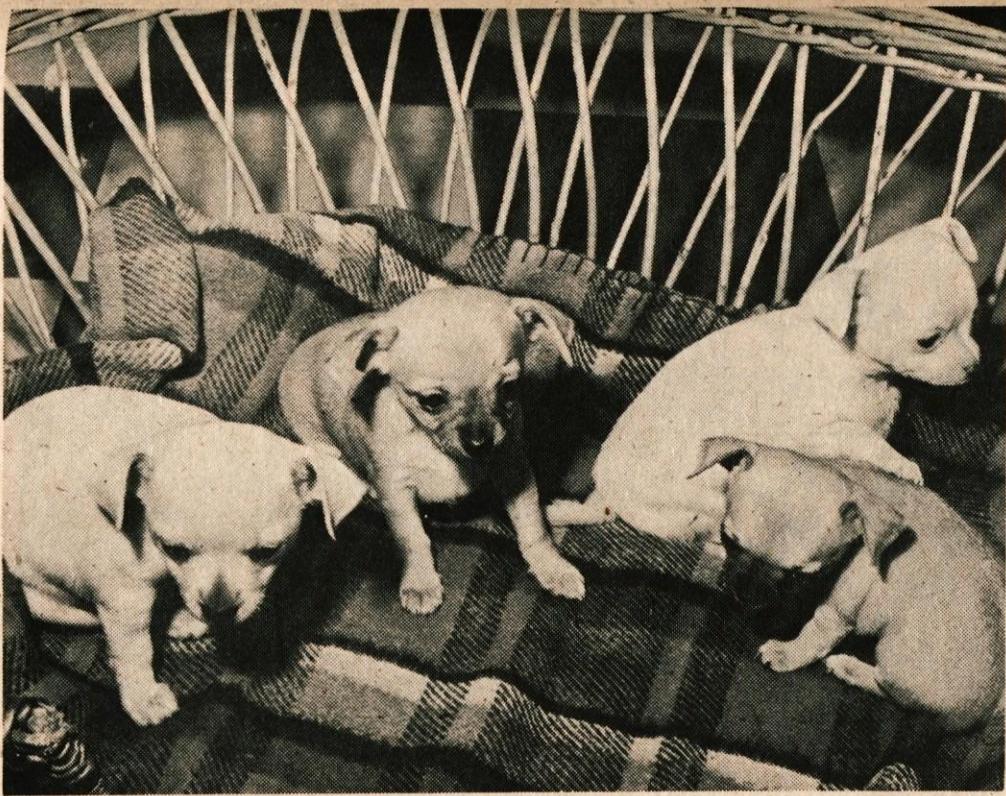
Pogled skozi okence v zatemnjeno dvorano preizkuševalne komore je veličasten: motor bruha zareče pline s potiskom več tisoč kilopondov

Ko je motor obnovljen in pregledan, ga odprenim jo v enoto v kovinskem sodu pod pritiskom

Zahtevna opravila pri sestavljanju agregatov za reaktivne motorje so v ORLU zaupali, tudi ženskam

Na Bledu, ki je ob vsakem letnem času zanimiv za domače in tujne goste, imajo tudi bar z mednarodnim artističnim programom. Lokal je odprt vsak večer od 21. do 2. ure ponoči razen ob torkih. Program pa se začne ob 23. uri. Zvedeli smo, da je program ta mesec še posebno zanimiv. Opozorili so nas na Duo los Saco; to je par iz Argentine. S hitrimi kroki se staro leto počasi poslavljajo in pred prazniki takšne ali drugačne zabave najbrž ne bo manjka. Če se vam pa že zahoče, lahko obiščete tudi Park bar na Bledu.

Najmanjši rasni psi na svetu

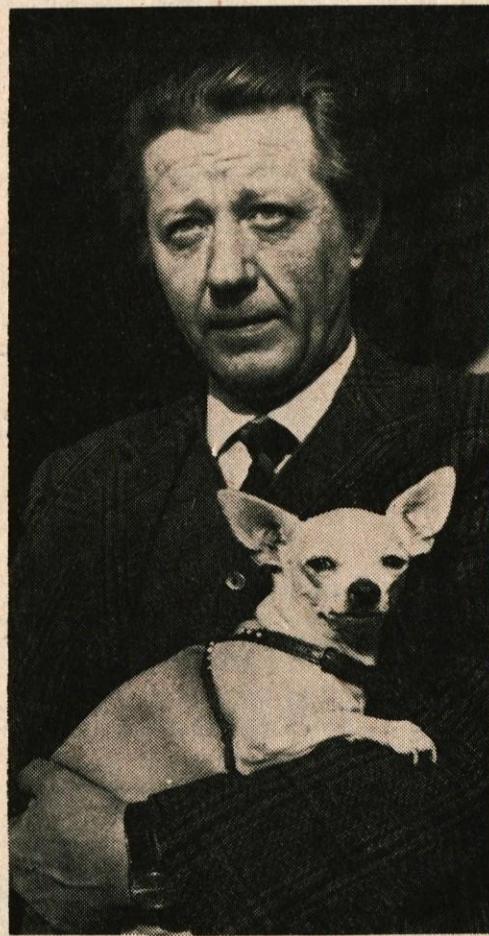
Stavil bi, da vas večina ne ve, dā se imenuje najmanjša pasma rasnih psov na svetu chihuahua (šivava). Njihova prava domovina je Mehika. Danes jih tamkaj ni več. Številni obiskovalci te dežele so jih pokupili za spomin. Tako jih je danes največ v Evropi in v Mehiki jih bodo v kratkem začeli uvažati.

Odrasel pes meri od tal do hrbita največ 25 centimetrov in doseže težo treh kilogramov. Mladič ob rojstvu tehta največ 10 dekagramov. Posebnost teh najmanjših psičkov je, da imajo izreden sluh in najbrž zato tudi tako velika ušesa. Razen tega neverjetno ločijo dobro od slabega. Gospodarja, na katerega so zelo navezani, vedno pravočasno opozorijo, ali prihaja obiskovalec z dobrim ali slabim namenom.

Edina mednarodno priznana vzrejvalca teh najmanjših psov sta v Jugoslaviji mož in žena Betka in Samo Mihelič z Gorenjske ceste 30 v Radovljici. Zaščitno ime njunega vzrejališča je Little jewels. »Vedno smo imeli radi pse,« pravita. »Samičko najmanjše pasme psov na svetu smo dobili pred petimi leti na Dunaju. Leto dni kasneje sva iz Londona dobila še samca. Tako sva se začela ukvarjati z vzrejo.«

Danes imata trop 17 psov in nekateri bodo v kratkem zapustili »gnezdo«. Oddala jih bosta klubu pri Dunaju, od tam pa bodo šli v razne kraje Evrope. V Mehiki stane šest tednov star mladič 400 dollarjev, v Nemčiji okrog 1000 mark, v Avstriji pa nekako 5000 šilingov. Pri nas bo cena teh psičkov okrog 400 starih tisočakov.

»Prav bi bilo, da bi še kdo pri nas začel z vzrejo. Vendar ne priporočava tega vskomur. Treba je veliko ljubezni, potrpljenja, skrbi, nege. Odpovedati se je treba dopustom in potovanjem. Ob vsakem rojstvu mladičev mora biti prisoten živi-

nozdravnik. Tudi hranjenje ni tako enostavno. Štirikrat ne teden morajo imeti ti psi kuhan, dvakrat pa surovo hrano. In občasno jim je treba dajati vitamine, ki pa jih pri nas še ni moč dobiti.«

Ko smo pred nedavnim kramljali v njunem stanovanju, so bili psički nenevadno mirni. »Čutijo, da sta dobrodošla prišleka,« je pripomnil Samo. »Ali veste, da je cesar Haile Selasie vedno imel pri sebi dva takšna psa. Ko je bil v Zvezni republiki Nemčiji, nista hotela v avion. Menda je bila v njem tempirana bomba.«

Betka in Samo Mihelič se udeležujejo vseh mednarodnih razstav psov v Evropi. Kot vzrejvalca sta dobila že vrsto priznanj. Najbolj pa sta ponosna na dvakratno priznanje imenovano cacib. Dobil ga je samec Escudero v mednarodni konkurenčni lepotcev. Mimogrede povejmo, da je to tudi najvišje mednarodno priznanje za vzrejvalca psov.

Nazadnje sta nam zaupala še tale nasvet vsem ljubiteljem in lastnikom psov: »Če hočete psa kaznovati, ga ne smete nikdar udariti z roko. S tem ga boste neverjetno zmedli. Pes je namreč navajen, da mu gospodar z roko daje hrano, ne pa deli udarce.«

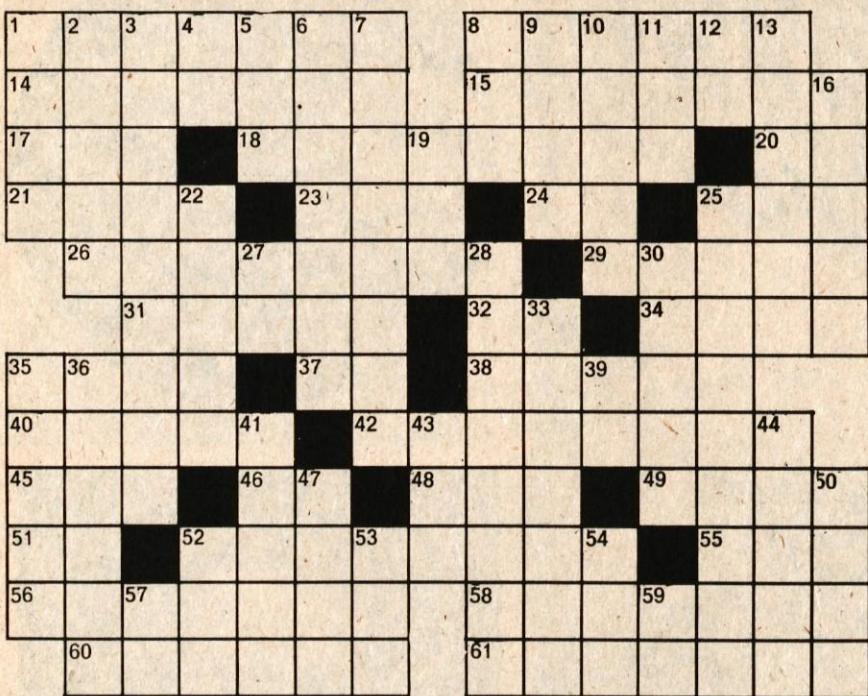
A. Žalar

Brucovanje študentov Poljanske doline

V soboto, 14. decembra je bilo v Gorenji vasi prvo brucovanje študentov Poljanske doline. Na prireditvi, kakršna je za Gorenjsko prava redkost, so »staré bajte« — študentje, ki obiskujejo višje letnike na višjih in visokih šolah sprejeli v svoje vrste »bruce« — študente, ki so se šele letos septembra vpisali na fakultete.

Program, ki so ga pripravili člani Kluba študentov Poljanske doline, je navdušil nabito polno gorenjevaško dvorano. Študentje so se ponorevali iz te ali one nepravilnosti, ki se je preteklo leto zgordila v Poljanski dolini ali sploh v škofjeloški občini, ter povedali marsikatero pikro. Zelenjad, ki je čakala na sprejem v »višje« vrste, kajpak že po tradiciji ni vedela odgovora nití na eno vprašanje. Seveda pa so bila vsa tudi taka, zakaj, to vedo predvsem »staré bajte«, da je bilo nanje mogoče odgovoriti na več načinov. Zeleni car je, denimo, želel celo vedeti, kakšen samoprisev bo škofjeloška občina razpisala na prvem referendumu v prihodnjem obdobju. Odgovora seveda ni bilo! »Ja, za sneg na Starem vrhu, vendar! Že dve leti ga ni za smučanje!« so imeli pripravljeno odgovor poljanski študentje.

No, potlej po končanem programu, je goste do ranih nedeljskih jutranjih ur zabaval ansambel Nocturno, študentje Poljanske doline, svoj klub so ustavili pred petimi leti, pa so obljubili, da bodo prihodnje leto brucovanje spet pripravili s še boljšim programom. -jg

Vodoravno: 1. možic kot talisman, 8. naslov z japonskega cesarja, 14. zanimanje, 15. ljubezensko pesništvo, 17. hišni bog pri starih Rimljanih, 18. zapuščina, 20. Vladimir Lamut, 21. ime angleškega gledališkega in filmskega igralca Guinnessa, 23. kratica za nedeljo, 24. avtomobilska oznaka za Split, 25. banja, 26. razsvetljenec od skrivenega društva (iz latinščine illuminare, razsvetliti), 29. večji kos pohištva, 31. okrog, 32. Ivan Mrak, 34. Perzija, 35. seveda, 37. medmet klicanja, 38. prečnik na jamboru, tudi drug izraz za rajnico, 40. kar je za oprtje, 42. kdor oddaja delo na akord, 45. nekdanja kratica za Dom igre in dela, 46. avtomobilska oznaka za Kotor, 48. bolezensko ali strastno poželenje, 49. javk, 51. Ajda Lesjak, 52. igralci na pavke, 55. pripovedne pesnitve, eposi, 56. manjša, baladi sorodna lirska ali epska pesem, z romantično vsebino, 58. sistem proizvodnih odnosov na prehodu iz suženjstva v fevaldizem (koloni), 60. kdor stanuje v tuji, najeti hiši, 61. grški popis bojnih pohodov

Navpično: 1. ime dramske igralke in pesnice Kačičeve, 2. letopis, 3. zaščitna naprava pred strelo, 4. Kurt Eisner, 5. makedonsko kolo, 6. pripomoček za tesnitve, 7. slabotnost, telesna šibkost, 8. meliše, 9. perunika, 10. račun (v knjigovodstvu), 11. oče, 12. rimsko število 501, 13. kvar, 16. desni prtok reke Lene v Sibiriji, 19. ime pesnice Škerlove, 22. domač izraz za sladkor, 25. varnostna zapora zaradi nalezljivih bolezni, 27. avtomobilska oznaka za Mostar, 28. zvezna dežela v Avstriji z glavnim mestom Innsbruck, 30. vrsta kave, imenovane po državi v Braziliji, 33. najtežja atletska disciplina, tek na 42 km, 35. izdelovalec sodov, 36. sklepna beseda, zlasti v gledališki igri; nasprotje: prolog, 39. Jurij Dalmatin, 41. okras na korintskih stebrih po listih sredozemske rastline, 43. grška črka, 44. drag kamen, navadno belo rumene barve, mnogokrat za gume, 47. bravka, samica ovna, 50. splet las, 52. del oblike, 53. pisek ljudskih povesti, Janko (»Med padarji in zdravniki«), 54. jezik bantujskih črncev; kraj v zahodnem delu Zaire, 57. Mestna občina, 59. sibirski veletok

Rešitve pošljite do torka, 24. decembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Rešitev nagradne križanke objavljene 13. decembra: 1. hruška, 7. kamera, 13. rajkelj, 15. razmere, 17. et, 18. rabota, 20. ritem, 21. Nama, 23. ideja, 25. roto, 26. rabinat, 28. tu, 30. Ren, 31. legato, 32. stojta, 34. žlica, 36. vakuum, 39. rin, 40. LO, 42. čreslar, 44. Ebon, 46. psalm, 48. In-Ar, 50. livak, 52. Kneipp, 54. da, 55. odevalo, 57. sklavec, 59. ocepek, 60. iznova

Izžrebani reševalci: prejeli smo 97 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrada (50 din) dobi ILONKA RUGALE, 64000 Kranj, Kidričeva 3; 2. nagrada (40 din) ZLATKO BOGATAJ, 64000 Kranj, Valjavčeva 5; 3. nagrada (30 din) ANDREJ STRUKELJ, 64290 Tržič, Retnje 30. Nagrade bomo poslali po pošti.

Hvala, kadar vozim ne pijem!

Sedem dni skozi pragozd

Dva otroka sta izgubila življenje, šest njunih tovarišev in pilot letala, ki je strmoglavilo v perujskem pragozdu, pa je ostalo živih. Sedem dni so se prebijali skozi pragozd, da so prišli do ljudi.

Letalo z osmimi otroki, starimi od 6 do 16 let, je 7. decembra vzletelo iz mesta San Ramon in bi moralno čez pragozd leteti v Oaxapampo. Strmoglavilo je v pragozd. Preživeli so se najprej odpravili peš. Orientirali so se po Andih. Vedeli so, da se tam pragozd konča. Po sedmih dneh so prišli do mesteca Iskosasin, kjer se sedaj zdravijo v bolnišnici.

Najstarejši zdravnik

Najstarejši aktivni zdravnik na svetu je star 99 let. Dr. John Morris iz ZDA je skupno z rojstnim dnevom slavil tudi 75. obletnico opravljanja zdravniškega poklica.

Podeželski zdravnik še vedno zdravi približno 20 pacientov, čeprav vidi le na eno oko in je napol gluhi. Še vedno pomaga pri porodih. V dolgih letih svoje službe pa je pomagal na svet 3000 otrokom.

Soja namesto mesa

Na tisoče Čilencev uživa že tri mesece meso, izdelano iz soje, ne da bi vedeli za to. Državni inštitut za tehnološke raziskave izdela vsak teden 1500 kilogramov mesa iz soje in ga primeša mešanici mesa za klobase, salame in druge mesne izdelke. Doslej ljudje še niso imeli pripomemb glede kakovosti.

Več žensk

Na Poljskem še vedno prevladujejo ženske. Vsaj po številu, 118 jih je na 100 moških. To je med drugim navedeno kot zelo značilno v zadnjem statističnem poročilu o prebivalstvu Poljske. Še bolj kot veliko število žensk pa demografe skrbi drugo dejstvo. Vsaka četrta poljska družina je brez otrok, zelo veliko družin pa ima le enega otroka. Na Poljskem je število prebivalstva še vedno nižje od števila pred vojno.

Nesreča s steklenico

Neki oboževalec dobre kapljice iz Sidneya je plačal 380 dolarjev za steklenico starega vina porto. Le nekaj minut za tem mu je na hotelskih stopnicah padla na tla. Domov mu je uspelo prinesiti le nekaj koščkov stekla in etiketo, ki je pričala, da je bilo vino iz leta 1922.

V prodajalni ptičev si kupec z zanimanjem ogleduje razstavljene primerke. Očaran obštane pred čudovitim pisanim papagajem v srebrni kletki.

»Koliko je cena?« vpraša trgovca.

»Stopetdeset tisoč.«

»Kaj?« se začudi možakar. »Ali ni malo pretirano?«

»Ni. Veste, žival govorji deset jezikov, poje in recitira ter je nasploh izredno inteligentna,« pojasni lastnik lokalja.

»Krasno, ampak preveč za moj žep,« zamrmra prišlek in stopi dalje. Meter naprej opazi viseti zlato kletko, v kateri čopi zanikrn, majhen, napol oskubljen papagaj, ki ni niti senca svojega soseda.

»In tale? Koliko stane?«

»Dvesto tisoč,« odvrne prodajalec.

Sobesednik osupne.

»Najbrž hočete reči, da ptič obvlada še več jezikov kot lepotec tu zraven. Je morda tudi izumitelj?«

»Prav nasprotno. Zabit je kakor zid in ni sposoben spraviti iz sebe ničesar pametnega.«

»Zakaj pa potem zahtevate zanj dvesto tisočakov?« nerazumevajoče zine obiskovalec.

»Zato, ker je šef od onega drugega,« mu razloži trgovec.

Kranjski zimski bazen je vedno poln. V dopoldanskih urah ga »oblega« predvsem šolska mladina. Na plavanje v Kranj se vozijo učenci z vseh šol kranjske občine. Kamera našega fotoreporterja je pred dnevi ujelala skupino šolarjev iz osnovne šole Šenčur, ki so ravno kar končali s telovadno uro v bazenu. Morda se med njimi skriva celo kak plavalni talent? (-jg) — Foto: F. Perdan

Moje prve plesne vaje

Ples je ena od družabnih in kulturnih zabav, ki nas razvedrijo. Naloga mladinskega aktivista na naši šoli je bila, da organizira plesne vaje.

Za prvo uro plesnih vaj sem se pripravljal prav s posebnim občutkom, lahko bi rekel s strahom. Lotevala se me je nervozna in bal sem se, kako bom pristopil k plesalki in kakšni bodo najini prvi koraki. Oblekel sem se bolj skrbno kot običajno, potrudil sem se celo s frizuro, kar ni moja navada. Doma so mi dali še kopico nasvetov in z razburjenim srcem sem stopil med sošolce. Tovariš Arko, ki vodi plesne vaje, nam je najprej povedal nekaj besed o zgodovini plesa, obširno pa je govoril o lepem vedenju. Oko mi je ves čas uhajalo k plesalki, ki

sem si jo v mislih izbral že prej. To mi je potem, ko smo pristopili k prvim plesnim korakom, tudi uspelo. Začetna trema je izginila in naenkrat se mi je zdelo, da ni sem takoj neroden, česar sem se prej najbolj bal. Začeli smo z angleškim valčkom in učiteljeve besede: »Obrat, dva, tri, desna naprej, leva vstran, desno priključim!« so prešle v glasbo in postajalo mi je vse lažje. Bil sem sproščen, vsa prejnja teža je odpadla z mene in žal mi je bilo, da se je tako hitro končalo. Plesalko sem po pravilih spremil na njen prostor in se ji lepo, z res prisrčnim nasmeškom, zahvalil.

Iztok Vidmar, 8, a r. osn. šole
Peta Kavčič, Škofja Loka

Usluga

Leno sem sedela v fotelu in brala knjige. Kar naenkrat pa priteče v sobo sestrica ALENKA in zavpije: »Prosim, pomagaj napisati domačo nalogo!« »Oho, danes je pa naša mala in pridna sestrica lena,« si mislim sama pri sebi, zato ji kar se da izzivalno pokažem fige. Ko je sestrica videla, je kar pobesnela od ježe, v obraz pa je bila rdeča kot kuhan rak. »Kaj pa misliš, da si, če si malo starejša od mene!« je zavpila ALENKA. »Jasno kot beli dan, da sem več kot ti!« Tako dolgo sva se prepriali, dokler ni prišla domov mama. Ko je videla, da se preprijava, mi je dejala: »Daj, pomagaj ALENKI narediti domačo nalogo, zakaj se venomer prepriš!« »Ne, ne bom in ne bom! Kdo pa hodi v šolo: jaz ali ona?« sem dejala, a mamice že ni bilo več v sobi.

Spet sem se potopila v branje, toda vest mi ni dala miru. Vedela sem, da se moram opravičiti. Hitro sem vstala in stopila v sobo. Zagledala sem mamo, kako pomaga ALENKI pisati domačo nalogo. Stekla sem k njej in se ji vrgla v naročje. »Mama, prosim, pomagaj, oprosti mi!« sem zahlipala. V maminih očeh so se zalesketale solze, solze sreče ob misli, da je njena hčerka nepopolnoljubiva nagajivka z zlatim srcem. In vsa srečna me je objela in poljubila, jaz pa sem sestrici ALENKI dokončala nalogo in bila srečna, da se je vse srečno končalo:

Zdenka Rogelj, 6. b r. osn. šole
Simona Jenka, Kranj

Lisica zvitorepka

*Lisica tatica,
v vas se prikrade,
kokoške ukrade.
Ko čez travnik beži,
ko čez polje hiti,
kmet jo zagleda
in upraša seveda:
»Kje to si dobila,
vse to iztaknila?«
Lisica odgovori:
»O, kmetič ti,
saj butec si!
To sem dobila,
ko kurnik
sem tvoj obrnila.«
Kmetič jo zgrabi
kot je v navadi.
A lisica ga varata:
»O, kmetič ti,
pravi osel si,
pogledat pojdi,
če kokoška res manjka ti!«
Kmetič ji veli:
»Tu počakaj me,
tu dočakaj me,
da vrnem se,
da kaznjujem te!«
Zvitorepka kmetiča prevarala je
in v gozd mur zbežala je.*

Boris Pintar, 5. b r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Vesel dogodek

Bila je pusta, deževna nedelja. Zbolela sem. Ležala sem v dnevni sobi in premišljevala, kako hudo je, če ti je dolgčas.

Da bi brala, mi še na misel ni prišlo, kaj šele, da bi se lotila resnejšega opravila. Začelo se mi je tožiti po našem psu Vesteru, ki ga nisem videla že dva dni. Mami mi je prinesla v sobo sadje in čaj, pa sem ji omenila mojo željo. »Ja, a misliš, da ga bom v sobo pripeljala, daj no daj!« me je zavrnila. Jaz pa sem trmoglavlila naprej. »No, ja, mogoče!« mi je skrivnostno namignila. Po kosilu mu je nesla kosti. Ko se je vrnila, je nakaj copotalo za njo... Vester! Ko me je zagledal, se je iztrgal mamici iz rok, skočil skozi odprta vrata v sobo, joj, ubogi tapisom, in bumf: na kavč. Mami pa za njim: »Jejhata, ne v sobo, Vester, slišiš, vse boš umazal!« Prizor je bil videti res smešen: najprej Vester, za njim je hitela mama, navzoči pa smo se smejalji, saj je Vester spotoma puščal »čudovite« madeže, za nameček je skočil še čez mojo haljo, prevrnil skledo s šadjem, skočil na odejo, mi začel lizati roke in se valjati po kavču. Komaj smo ga umirili, lumpa. »Vester, to pa ni lepo, da puščaš za seboj takoj razdejanje, kaj pa se to pravi, ne smeš nagajati!« sem ga oštela. On pa je — meni nič tebi nič — zadovoljno legel preko mojih nog, lizal hruške in me nagajivo, brez strahu in krivde krdoma pogledoval.

Tako mi jo je zagodel Vester in mi potem res ni bilo dolgčas, še manj pa mamici, ki je pospravila dnevno sobo.

Milena Fornazarič, 7. b r. osn. šole heroja Bračiča, Tržič

»Živ« radio

Bila sem stara kakih pet let in še vedno sem mislila, da žive v radiu živa bitja, pa naj bodo to ljudje ali živali v pravljicah.

Kadar je mami zamenjavala baterije v tranzistorju, sem ji napeto gledala pod prste, kdaj bo iz »škatle« skočil kak možic. Toda videla sem samo majhne škatlice vseh oblik, povezane z žico.

Nekoč je bila po radiu brana zelo znana pravljica »Rdeča kapica«. Ko je volk v pravljici mislil požreti Rdečo kapico, sem se ustrašila in zavpila: »Nak, tega pa ne boš storil!« in pograbila tranzistor. Ker nisem mogla s tranzistorjem nič drugega narediti, sem ga nesla v pomivalno korito. »Ti grdušti, zdaj se pa boš napil vode!« sem se hudovala sama pri sebi. Kmalu se je v kuhinjo vrnila mama. »Sedaj ga ni več, volk je utonil,« sem ji vsa vesela hitela priповodati. Mami ni mogla razumeti in je malomarno odvrnila: »Kakšen volk neki! Tisto pravljico sem ti že stokrat povedala! Pojd v sobo poslušat radio, saj je ravno zdajle pravljica o Rdeči kapici!« Nato je odšla v sobo. Jaz pa sem se še naprej igrala in brkljala po vodi.

Ko se je mami vrnila v kuhinjo pomivat posodo, je v pomivalnem koritu zagledala tranzistor. »Joj, kaj pa delaš?!« se je prijela za glavo. »Saj sem ti že prej povedala!« sem odgovorila in se obrnila stran.

»Mami, ali res postane volk večji, če se napije vode?« sem jo vprašala in pogledala.

»Kdo ti je pa to povedal?«

»Nihče. Kar tako sem vprašala. Če bi se volk preveč napil vode, bi moral počiti ali pa skočiti iz radia, kajne?«

»Si res zato tranzistor postavila v vodo, da bi volk utonil?«

Pokimala sem.

Potem je mami odprla tranzistor in me prepričala, da volk ni tako majhen, da bi lahko zlezel v škatlico.

Majda Trobec, 7. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

sobota

21. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo, 10.15 Sedem dni na radiju, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Ob bistrem potoku, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Listi iz albuma lahke glasbe, 17.20 Gremo v kino, 18.05 S knjižnega trga, 18.20 Dobimo se ob isti uri, 19.40 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Spoznavamo svet v domovino, 21.15 Za prijetno razvedrilo, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Vedri ritmi, 13.35 Zvoki Latinske Amerike, 14.00 Odrasli tako — kako pa mi, 12.20 Glasbeni drobič od tu in tam, 14.35 Od ena do pet, 15.40 Portret orkestra Artie Shaw, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Vodomet melodij, 16.40 S popevkami po Jugoslaviji, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansambлом Jožeta Privška, 18.00 Vročih sto kifolatov, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Znanost in družba, 19.20 Nikolaj Rimski-Korsakov: Carska nevesta — opera v štirih dejanjih, 22.10 Sobotni nočni koncert, 23.55 Iz slovenske poezije

nedelja

22. DECEMBRA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke A. Maurois — L. Krakar: Dežela 36.000 želja, 8.57 Skladbe za mladino, 9.05 Še pomnite, tovarisi, 10.05 Karavana melodij, 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, vmes ob 11.50 Pogovor s poslušalcem, 14.05 Nedeljsko popoldne: prenosi v poročila o športnih dogodkih, nedeljska reportaža, humoreska tega teda, 18.03 Radijska igra — Rainer Puchert: Ponoči so vse mačke črne, 18.43 Glasbena medigra, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Srednji večer, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.10 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Mladina sebi in vam, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.35 Naši kraji in ljude, 10.50 Cocktail melodij, 11.35 Melodije po pošti, 13.20 Film, opereta, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Odrške luči, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Večerna nedeljska reportaža, 19.15 Igramo, kar ste izbrali, vmes ob 20.35 Športni dogodki dneva, 23.00 Bruckner in Mahler — iz njunega komornega opusa, 23.55 Iz slovenske poezije

ponedeljek

23. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisani svet pravljic in zgodb, 9.20 Izberite pescimo, 9.40 Orkestri in zabavnici zbori, 10.15 Za vsakogar nekaj, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihtalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Amaterski zbori pojo, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Interna 469, 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Naš gost, 18.20 Ob lahki glasbi, 19.40 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Če bi globus zaigral, 20.30 Operni koncert, 22.20 Popevke iz jugoslovenskih studiev, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Za ljubitelje jazza

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studia 14, 13.35 Z majhnimi zabavnimi ansambli, 14.00 Nenavadni pogovori, 14.20 Godala v ritmu, 14.35 Pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru in zboru Charly Steinmann, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 Panorama slovenskih popevk, 16.40 Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Klasična in romantična zborovska glasba, 19.30 César Franck: Preludij, arija in finale, 19.50 Na eksperimentalni studio, 20.35 Franz Schubert: Simfonija št. 5 v B-duru, 21.00 Ekonomska politika, 21.20 Večeri pri slovenskih skladateljih: Karol Pahor, 23.00 Sezimo v našo diskoteko, 23.55 Iz slovenske poezije

torek

24. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 9.25 Pojta vokalna ansambla Fantje iz Praprotin in Akademski oktet, 10.15 Promenadni koncert, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Narava in človek, 17.20 Zvanečna imena, 18.05 V torek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z ansambalom Silva Stingla, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska žemlja v pesmi in besedi, 20.30 Od premiere do premiere, 21.30

Zvočne kaskade, 22.20 Iz simfoničnega opusa Vojislava Vučkovića, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202, 13.00 S solisti in ansambl JRT, 13.35 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Književnost jugoslovenskih narodov in narodnosti, 14.20 Zabaval v sbo ansambl Boruta Lesjaka, 14.35 Parada popevki, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Moj spored, 16.40 Stereo jazz, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevcem Isaacom Hayesom, 18.00 Parada orkestrov, 18.45 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini, 19.20 Radijski pevski leksi-kon, 20.00 Slovenska instrumentalna glasba, 20.35 Vidi-ki sodobne umetnosti, 20.55 Salzburški festival 1974, 22.20 Štirje koncerti Antonija Vivaldija, 23.00 V ritmu koračnice, 23.55 Iz slovenske poezije

sreda

25. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Nenavadni pogovori, 9.25 Glasba vam pripoveduje, 9.40 Temelji marksizma in socialistično samoupravljanje, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo naši operni pevci, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtljak, 16.45 Zvoki in barve orkestra Belgijške RTV, 17.20 Iz repertoarja Komornega zobra RTV Ljubljana, 18.05 Naš razgovor, 18.35 Predstavljamo vam, 19.40 Minute z ansambлом Weekend, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studia, 22.20 S festivalov jazzu, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.35 S pevci jazzu, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Znana imena — znane popevke, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 O avtomobilizmu, 16.10 Popevke tako in drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V ritmu sambe, 18.00 Progresivna glasba, 18.40 Jugoslovenski pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 Deseta muza, 19.15 Divertimento, Concertino in Suite, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Slovenski skladatelji: Emil Adamič, 21.00 Pot izobraževanja, 21.10 Predstavljamo vam opero Adriana LeCouverre France Cilee, 22.45 S koncertov Pro musica nova v Radiu Bremen dne 4. maja 1974, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtek

26. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Po Tali-jinji poteh, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihtalnimi gobiami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Tekmovanje amaterskih zborov, 14.40 Enašta šola, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Jezikovni pogovori, 17.00 December 74, 17.30 Kulturna kronika, 17.45 Producija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana, 18.05 Iz domačega opernega arhiva, 19.40 Minute z ansambalom Dorka Skobernet, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtek vočer domaćih pesmi in napovedi, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije, 22.20 Majhen koncert mezzosopranistke Nore Janković, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Paleta popevki in plesnih ritmov

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.35 Zvoki orkestra RTV Ljubljana, 14.00 Temelji marksizma in socialistično samoupravljanje, 14.20 Otroci med seboj in med nami, 11.45 Radij sreči poslušate, 15.40 Rezervirano za mlade, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu opere, 16.40 Mozaik glasov in instrumentov, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 Popevke na tekočem traku, 18.40 Evropa pleše

Tretji program

19.05 Večerni concertino, 19.50 Sodobni literarni portret, 20.10 Iz tujih zborovske literature, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 21.05 Razgledi po sodobni glasbi, 22.00 Maurice Ravel: Otrok in čarovnje — lirična fantazija v dveh slikah, 22.50 Iz komornega ustvarjanja Leoša Janačka, 23.25 Nokturno s Schubertom, 23.55 Iz slovenske poezije

morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.35 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Kaleidoskop popevki, 15.40 Jazz za mlade, 16.00 Filmski vrtljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.40 Za mladi svet, 17.40 Odmevi vgora, 17.50 S pevko Alenko Pinterič, 18.00 Izložba popevki, 18.40 Partiture lahke glasbe

Tretji program

19.05 Radijska igra — Rudi Šeligo: Vlahi, 20.00 Minute s pihalnim kvintetom RTV Ljubljana, 20.15 Z jugoslovenskih koncertnih odrov — prenos iz Slovenske filharmonije, 23.30 Marij Kogoj: prizor ob katafalku iz opere Crne maske, 23.55 Iz slovenske poezije

tržni pregled

JESENICE

Solata 11.50 din, špinaca 14.50 din, korenček 4.50 din, jabolka 5.50 din, pomaranče 7 din, limone 12.80 din, česen 27.50 din, čebula 3.50 din, fižol 14.30 do 16 din, pesa 2.50 din, kaša 11.45 din, ajdova moka 16.92 din, koruzna moka 4.50 din, jajčka 1.40 do 1.45 din, surovo maslo 46.30 din, smetana 21.24 din, orehi 84.50 din, klobase 41 din, skuta 12.70 din, sladko zelje 4.20 din, kislo zelje 5.20 din, kisla repa 5.20 din, cvetača 11 din, krompir 1.70 din

KRANJ

Solata 11.50 din, špinaca 14.50 din, korenček 4.50 din, jabolka 5.50 din, pomaranče 7 din, limone 12.80 din, česen 27.50 din, čebula 3.50 din, fižol 14.30 do 16 din, pesa 2.50 din, kaša 11.45 din, ajdova moka 16.92 din, koruzna moka 4.50 din, jajčka 1.40 do 1.45 din, surovo maslo 46.30 din, smetana 21.24 din, orehi 84.50 din, klobase 41 din, skuta 12.70 din, sladko zelje 4.20 din, kislo zelje 5.20 din, kisla repa 5.20 din, cvetača 11 din, krompir 1.70 din

TRŽIČ

Solata 13 do 24 din, špinaca 6 din, korenček 7 din, slije 18 din, jabolka 4 din, pomaranče 8 din, limone 14 din, česen 24 din, čebula 6 din, fižol 18 din, pesa 5 din, kaša 15 din, paradižnik 15 din, kokoš 30 din, radič 24 din, med 35 din, žganje 35 din, ajdova moka 15 din, koruzna moka 4 din, jajčka 2 din, surovo maslo 38 din, smetana 18 din, orehi 80 din, klobase 18 din, skuta 16 din, sladko zelje 4 din, kislo zelje 8 din, kisla repa 7 din, cvetača 15 din, krompir 2 din

gledešče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRAJN

PETEK, 20. decembra, ob 10, uri — A. E. Greidanus: HODL DE BODL; zaključena predstava za otroke VVZ Kranj; predstava obišče dedek Mraz;

ob 19.30 — Svetina-Povše: UKANA; zaključena predstava za JLA;

SOBOTA, 21. decembra A. E. Greidanus: HODL DE BODL; predstava obišče dedek Mraz;

NEDELJA, 22. decembra, ob 10, 14. in 17. uri — A. E. Greidanus: HODL DE BODL; predstave za otroke delavcev tovarne Sava Kranj;

lutkovna predstava Matije Logarja STRIKEK METLA ob 9. uri v Ljubljani za Tobačno tovarno, ob 14. uri v Pševem, ob 16. uri v Podbrezjah — obisk dedka Mraza;

PONEDELJEK, 23. decembra, ob 15. uri za otroke KS Planina, Huje, Čirčice, ob 17. uri za KS Gorenja Sava, Struževico, Center — A. E. Greidanus: HODL DE BODL — obisk dedka Mraza;

ob 15.30 v Zalogu, ob 17. uri v Voklem, ob 18.30 v Trbojah — Matija Logar: STRIKEK METLA, lutkovna predstava — obisk dedka Mraza.

GLEDALIŠČE TONE ČUFAR JESENICE

SOBOTA, 21. decembra, ob 19.30 — Patrick Hamilton: PLINSKA LUČ iz izven;

NEDELJA, 22. decembra, ob 19.30 — Patrick Hamilton: PLINSKA LUČ za izven.

poročili so se

V KRAJNU

Bregant Stanislav in Prestor Breda

V TRŽIČU

umrli so

V KRAJNU

Trepal Anton, roj. 1896, Jesenko Jože, roj. 1918, Petrič Marija, roj. 1907

V TRŽIČU

Tišler Anton, roj. 1887

Kranj CENTER

20. decembra ital. barv. CS pust. PUSTOLOVCA V ZRAKU ob 16. uri, SMRT V BENETKAH za Filmsko gledališče ob 18. uri, ob 20. uri ni predstave
 21. decembra ital. barv. CS pust. PUSTOLOVCA V ZRAKU ob 16., 18. in 20. uri, amer. barv. krim. MELINDA ob 22. uri
 22. decembra otroški barv. V GRMU JE ZAJEC ob 10. uri, ital. barv. CS pust. PUSTOLOVCA V ZRAKU ob 15., 17. in 19. uri, amer. barv. krim. PODVIG DETEKТИVA NEWMANA ob 21. uri
 23. decembra amer. barv. krim. MELINDA ob 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

20. decembra ital. barv. western TUJEC, IMENOVAN POKOPALIŠČE ob 16., 18. in 20. uri
 21. decembra ital. barv. western TUJEC, IMENOVAN POKOPALIŠČE ob 16., 18. in 20. uri
 22. decembra ital. barv. western TUJEC, IMENOVAN POKOPALIŠČE ob 14. in 16. uri, barv. V ZMAJEVEM GNEZDU ob 18. uri, ital. barv. drama SKALPEL BELA MAFIJA ob 20. uri
 23. decembra ital. barv. drama SKALPEL BELA MAFIJA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

20. decembra amer. barv. krim. ŠAMPION RODEA ob 18. in 20. uri
 21. decembra amer. barv. krim. ŠAMPION RODEA ob 18. in 20. uri
 22. decembra ital. barv. western BRANDON, LOVEC NA NAGRADE ob 15., 17. in 19. uri
 23. decembra ob 18. uri KONCERT ANSAMBLA LOJZETA SLAKA

Kamnik DOM

20. decembra ital.-amer. western IME MU JE SVE TI DUH ob 18. in 20. uri
 21. decembra franc. barv. erot. komed. TRGOVINA S SEKSOM ob 16., 18. in 20. uri
 22. decembra franc. barv. erot. komed. TRGOVINA S SEKSOM ob 17. in 19. uri
 23. decembra amer.-ital. barv. vojni PETERICA ZA PEKEK ob 18. in 20. uri

Krvavec

22. decembra amer. barv. western KAVBOJI ob 16. uri

Škofja Loka SORA

20. decembra ital. barv. western 7 DOLARJEV ZA 7 MAŠČEVANJ ob 18. in 20. uri
 21. decembra amer. barv. krim. POGREB V LOS ANGELESU ob 18. in 20. uri
 22. decembra amer. barv. krim. POGREB V LOS ANGELESU ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

20. decembra amer. barv. krim. POGREB V LOS ANGELESU ob 20. uri
 21. decembra amer. barv. drama HAMMERSMITH JE POBEGNIL ob 20. uri
 22. decembra ital. barv. western 7 DOLARJEV ZA 7 MAŠČEVANJ ob 17. in 20. uri

Radovljica

21. decembra ital. barv. krim. V MILANU UBIJAO V SOBOTO ob 18. uri, amer. barv. pust. SLAUGHTERJEV VELIKI BOJ ob 20. uri
 22. decembra hongkonški barv. KARATE - JEKLENI MLAĐENIĆ ob 16. uri, amer. barv. pust. SLAUGHTERJEV VELIKI BOJ ob 18. uri, ital. barv. krim. V MILANU UBIJAO V SOBOTO ob 20. uri
 23. decembra amer. barv. western VELIKI DVOBOJ ob 20. uri

Jesenice RADIO

20. decembra jug. barv. vojni UŽIŠKA REPUBLIKA
 21. decembra jug. barv. vojni UŽIŠKA REPUBLIKA
 22. decembra jug. barv. vojni UŽIŠKA REPUBLIKA
 23. decembra amer. barv. komedija ČRNOBRADA POŠAST

Jesenice PLAVŽ

20. decembra amer. barv. komedija LJUBIM SVOJO ŽENO
 21. decembra amer. barv. komedija ČRNOBRADA POŠAST
 22. decembra amer. barv. komedija ČRNOBRADA POŠAST
 23. decembra jug. barv. vojni UŽIŠKA REPUBLIKA

Dovje Mojstrana

21. decembra ital. barv. KALIBER 9
 22. decembra nem. krim. MORILEC OSAMLJE NIH ŽENSKE
 22. decembra ital. barv. KALIBER 9

Kranjska gora

21. decembra nem. krim. MORILEC OSAMLJE NIH ŽENSKE
 22. decembra ital. barv. KALIBER 9

sobota**21. DECEMBRA**

9.15 TV v šoli (Bg), 10.35 TV v šoli (Zg), 12.00 TV v šoli (Sa), 15.25 Košarka Radnički : Vojvodina — prenos (Bg), 17.00 Drsanje za zlato piruetu — prenos (Zg), 18.00 Obzornik, 18.15 Pelerinova hči — barvni film, 19.00 Moda za vas — barvna oddaja, 19.10 Mišek na Marsu — barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski zurnaljepolitični komentar, 20.00 Bitka na Neretvi — domaći barvni film, 22.45 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

18.00 Kronika, 18.15 Mladinski kviz (Zg), 19.30 TV dnevnik (Sa/Zg II), 20.00 TV drama, 21.10 Makedonija v NOB, 21.40 Streha nad glavo — dok. film (Bg II)

BITKA NA NERETVI — jugoslovanski barvni film; režiser Veljko Bulajić;

V začetku 1943. leta je bila nacistična Nemčija kljub porazu pri Stalingradu še vedno tako rekoč na višku svoje moći. Poleg težav na vzhodni fronti je Hitler imel še fronto na jugu — v Jugoslaviji, kjer so se mu upirali partizani. Z operacijo Weib je hotel tudi ta problem razrešiti. 150.000 fašističnih vojakov je obkolilo 25.000 partizanov in 4.500 ranjencev. Po dveh mesecih ogorčenih bojev so partizanske enote prebile obrto in tako dobile eno najpomembnejših in najtežjih bitk v 2. svetovni vojni. Veljko Bulajić se je odločil za prikaz mozaičnega spletja dogodkov in likov brez trdne dramaturške zgradbe in osrednjih glavnih vlog. V filmu nastopa okoli 80 domačih in vrsta tujih igralcev ter nekaj tišoč vojakov JLA.

nedelja**22. DECEMBRA**

9.30 Svet v vojni — serijski dok. film, 10.20 Otoška matineja: Viking Viki, Življenje v gibanju — barvna filma, 11.10 Poročila (Lj), 11.15 Kmetijska oddaja (Sa), 14.05 Partizanski pevski zbor iz Trsta, 14.35 Akordi Kosova, 15.35 Za konec tedna, 15.50 Mladi za mlade — oddaja TV Skopje, 16.20 Poročila, 16.25 Moda za vas — barvna oddaja (Lj), 16.40 Košarka Radnički : Vojvodina — prenos (Bg), 18.15 Vidocq — serijski barvni film, 19.10 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj), 20.00 Odpisani — TV nadaljevanka, 20.55 V saharskih Dolomitih — barvna oddaja (Lj), 21.25 Športni pregled (Zg), 22.00 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

19.30 TV dnevnik (Sa), 20.00 Ko so ženske prodajale može, Miss otoka — kratka filma, 20.20 Karavana; Neretva — 1. del, 20.50 Gospa ministrica — celovečerni film (Bg II)

ponedeljek**23. DECEMBRA**

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 9.30 TV v šoli, ponovitev ob 15.30, 16.30 Madžarski TVD (Bg), 17.30 E. Majaron: V znamenju dvojčkov, 17.55 Obzornik, 18.10 Naši zbori: Cerknica — barvna oddaja, 18.40 Davek na hojo po dveh — barvna oddaja, 19.00 Odločamo, 19.10 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 G. Verdi: Macbeth — opera predstava v barvah, 22.30 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila (Zg), 17.30 Lutke (Sk), 17.45 Mali šlager (Sa), 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Narodna glasba, 18.45 Branje (Bg), 19.30 TV dnevnik (Sa/Zg II), 20.00 Športna oddaja, 20.35 Beografski festival jazza, 21.00 24 ur, 21.20 Kakšna lepa vojna — film (Bg II)

Southern TV je v izvedbi solistov ene najbolj priznanih opernih hiš iz Glyndebournea posnela leta 1973 opero Giuseppe Verdija MACBETH. Napisana je po Shakespearovi tragediji. Obravnavana znano zgodo in je zato doseglijava vsakomur, ki jo je pripravljen poslušati. V nej srečamo nekaj izrednih scen: zbor čarownic, veličastni banket in tračično sceno hoje v snu, v kateri nastopa lady Macbeth.

torek**24. DECEMBRA**

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 9.35 TV v šoli, ponovitev ob 15.35 (Sa), 10.05 TV v šoli, 16.40 Madžarski TVD (Bg), 17.30 F. Baum: Čarownici iz Ozza — 2. del barvne oddaje, 17.55 Obzornik, 18.10 Življenje v gibanju — barvni film, 18.40 Ne prezrite: Igrani filmi celjskih amaterjev (Gimnazija), 19.10 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Jugoslovanska mozaična oddaja, 21.05 A. Ivanov: Sence izginjajo opoldne — barvna TV nadaljevanka, 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila (Zg), 17.30 Pahljača — otroška oddaja (Bg), 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Narodna glasba (Sa), 18.45 Od zore do mraka (Bg), 19.30 TV dnevnik (Zg), 20.00 Pot — filmska novela, 20.45 Pesnikova zdravnilica, 21.25 24 ur (Bg II)

sreda**25. DECEMBRA**

8.10 TV v šoli (Zg), 10.50 TV v šoli, 15.25 TV v šoli, 16.30 Madžarski TVD (Bg), 17.25 Viking Viki — barvni film, 17.50 Obzornik, 18.05 Po sledi napredka, 18.40 Mladi za mlade, 19.10 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Film tedna: Angela — barvni, 21.50 Miniature — J. S. Bach: Simfonija v g-molu, 22.05 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila (Zg), 17.30 Daljnogled (Bg), 18.00 Rokomet Jugoslavija : Srbija, 19.10 Kratek film (Bg II), 19.30 TV dnevnik (Sa/Zg II), 20.00 TV drama, 21.20 24 ur, 21.35 Burleska — glasbena oddaja, 22.05 Družba in izobraževanje (Bg II)

ANGELA — nizozemsko-belgijski barvni film; 1973; režiser Nicolai van der Hayde, v gl. vlogah Sandy van der Linden, Barbara Seagull;

Nizozemska kinematografija prf nas ni znana, zato bo srečanje z Angelo pomembno že zaradi tega. Čas dogajanja je leto 1926 v zakotni vasi na nizozemskem podeželju. Mir zmotita povratnika iz Amerike, Angela se tu zaljubi v »faliranega« študenta, ki se je bil vrnil iz mesta domov. Oba sta utesnjena zaradi ozkosti in togosti vaškega življenja. Zato tudi njuna ljubezen nima srečnega konca. V ospredju je misel, ali ima človek pravico, da živi po svoje, v skladu s svojimi pojmovanji ljubezni in svobode.

četrtek**26. DECEMBRA**

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 9.35 Francoščina, ponovitev ob 15.35, 16.30 Madžarski TVD (Bg), 17.30 Vse je okroglo ob sreče — barvna oddaja, 17.50 Obzornik, 18.10 Svet v vojni — serijski dok. film, 19.00 Ključec pri dedku Mrazu, 19.30 TV dnevnik, 20.05 M. Vitezović; Dimitrije Tučović — barvna TV nadaljevanka, 21.00 Kam in kako na oddih, 21.10 Četrtkovi razgledi: Moja prva knjiga, 21.45 Božič-Vogelnik: Okna, sama gluga okna — barvna baletna oddaja, 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila (Zg), 17.30 Skrito okno (Sk), 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Dekleta z Neretve (Sa), 18.35 Naša obramba, 19.30 TV dnevnik (Zg), 20.00 Krog, 20.45 Zeleni signal, 20.55 Pesmi in plesti narodov Jugoslavije, 21.25 24 ur, 21.40 Žejna zemlja — serijski film (Bg II)

Ob lanskoletnih in letosnjih jugoslovanskih pionirskih igrah, ki so potekale pod gesmom »lepota v ustvarjanju — radost v odkrivanju«, smo se odločili, da del pesmi, ki so jih napisali mladi, spletemo v zaokroženo serijo šestih barvnih oddaj PREPROSTE BESEDE. Oddaje naj bi tudi v sliki povedale vse tisto, kar je izraženo v besedi. Ker mladi ob razpisu, ki ga je pripravila zveza priateljev mladih, niso bili niti vsebinsko niti oblikovno niti vezani, smo našli pesmi z najrazličnejšimi vsebinami.

Ekipa ljubljanske TV je filmsko posnela balet po scenariju Marije Vogelnikove na glasbo Darijana Božiča OKNA, SAMA GLUHA OKNA. Tema baleta je vzeta iz sodobnega življenja. Je grozljivka s sodobnim kriminalno reporterskim pridirom in zamišljena kot ogledalo sodobnemu odtujevanju človeka in družbe.

petek**27. DECEMBRA**

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.50 Angleščina, ponovitev ob 15.45, 16.30 Madžarski TVD (Bg), 17.10 Kuhinja pri violinškem ključu — barvna oddaja, 17.40 Obzornik, 17.55 Pevski tabor Šentvid — 2. oddaja, 18.30 Začetki življenja — 4. del, 18.40 Človek in ekolje, 19.00 Ključec pri dedku Mrazu, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranjopolitični komentar, 20.10 Charlie — ameriški barvni film, 21.55 Harlem — barvna oddaja, 22.30 TV kažipot, 22.50 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila (Zg), 17.30 Pahljača — otroška oddaja (Bg), 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Narodna glasba (Sa), 18.45 Od zore do mraka (Bg), 19.30 TV dnevnik (Zg), 20.00 Pot — filmska novela, 20.45 Pesnikova zdravnilica, 21.25 24 ur (Bg II)

V peti, to je zadnji oddaji ČLOVEK IN OKO-LJE, bodo govorili strokovnjaki za posamezna področja okolja, avtorji prvih štirih oddaj, in republiški sekretari za urbanizem inž. Boris Mikš. Opisani nam bodo stanje, kakovostenje in dejavnosti, kaj je že načrtovan in kaj še vedno čaka ter kakšne so možnosti in upi za prihodnost.

CHARLIE — ameriški barvni film, 1968; režiser Ralph Nelson, v gl. vlogah: Cliff Robertson, Claire Bloom, Leon Janney;

Charlie je dokaj svojevrsten film, ki bi ga težko opredeliš v neko zvrst. Napol psihološka drama, napol pa znanstveno fantastični film ali celo film grole (kot npr. Frankenstein). Charlie je moški tri desetih let, cigar umski razvoj je obstal na stopnji šestletnega otroka. Na njem so nevrokirurgi preizkusili novo operativno metodo.

Marjana iz Kranja — Lani sem imela za novoletno praznovanje obleko do tal. Letos pa bi jo rada spremenila. Prosim za nasvet. Stara sem 27 let, visoka 166 cm, tehtam pa 60 kg. Silvestrovala bom v hotelu.

Marta — Obleko odrežite, tako da imate krilo. Zraven oblecite bluzo in poiščite primeren pas. Bluza ima večji ovratnik, spredaj pa je kombinirana s čipkami. Pod prsimi so po trije všitki, zadaj pa sta dva. Bluza je tudi zadaj rezana v isti višini kot spredaj. Rokavi so všiti nagubano in stisnjeni z zelo široko manšeto.

Si razbijate glavo, kakšne stene naj bi bile v otroški sobi, da ne bi bile že v dveh dneh pomazane, tapete raztrgane ali se kako drugače kazala na stenah »aktivnost vaših otrok? Kaj ko bi tiste stene, ki so rokam najbolj dosegljive, enostavno prepeplili z močnejšim belim papirjem. Papir pa naj otroci poslikajo sami kakor hočejo. Morda bodo, če so malo večji, celo tekmovali med seboj, kdo bo lepše nariral in tako dekoriral svojo sobo. Čez čas lahko njihove umetnine zamenjamo z novim papirjem in seveda novimi otroškimi slikarijami.

Mleko zavremo in ga skupaj s kašo, 10 dkg sladkorja, soljo in maslom vlijemo v pomaščen pekač. Pečemo v pečici toliko časa, da se kaša zgosti. Nato jo potresemo z nastrganimi jabolki, z 10 dkg sladkorja zmešanim s cimetom in vanilinom, pokačamo z raztopljenim maslom in pečemo še pol ure.

Avitaminoza

Pomanjkanje določenih vitaminov v prehrani lahko povzroči razna obolenja. Zato je treba predvsem skrbeti, da je naša prehrana raznovrstna, tako se bomo pomanjkanju vitaminov najlaže izognili. Če se nedanoma poslabša vidljivost ponoči in odebeli očesna veznica, je to znamenje, da nam primanjkuje vitamina A. Zaradi pomanjkanja vitamina C pogosto krvavijo dlesni ali pa so gobaste. Zaradi pomanjkanja vitamina skupine B je lahko jezik preveč rdeč in bolč. Temne lise na obrazu in na rokah se lahko pojavljajo tudi zaradi splošnega pomanjkanja B vitamina in pri prenizki kaloričnosti hrane. Nohti so luskinasti, če telesu primanjkuje železa. Roke in noge nabrekajo pri starejših ljudeh navadno zaradi pomanjkanja proteinov v prehrani. Če se na petah rade pojavljajo ozebljine, pomeni da telesu primanjkuje D vitamina.

Šopek novoletnih idej

Če ste med tistimi srečenži, ki jim je uspelo ob zadnjih podražitvah v denarnici prihraniti še kak dinar za novoletne praznike, potem si gotovo prav sedaj razbijate glavo, kako bi te dinarje čim bolj pametno porabili. Seveda ni praznikov brez daril. Darujemo tistim, ki jih imamo radi ali pa se ob novem letu z darili zahvaljujemo tistim, ki so nam med letom storili kako večjo uslugo.

Kaj darovati torej? Še je čas, da v kakem samotnem popoldnevu spletete volneno kapohčerki, prijateljici ali sestri in morda s pomočjo stare mame še rokavice in dolg šal. Če ste malo spretni, lahko iz starih oguljenih krznenih ostankov sami sesijte imenitne rokavice za zimske sprehode otrokom ali odraslim v družini. Rokavice bodo imenitnejše, če bo na hrbtni zunanj strani pravo krvno. Kaj še lahko sami naredite? Prav gotovo predpansnik iz trščega platna morda v dveh veselih barvah, da pomivanje posode ne bo pretežko. Zraven sodi še s penasto gumo podložena gospodinjska rokavica za prijemanje vročih posod. Za najbolj zmrzljene noge pa spletite volnene copate ali sesijte iz filca ali drugega primernega blaga eno samo veliko nogavicu za obe nogi, da se bosta greli med gledanjem televizije. Skratka, idej za pridne roke se ne zmanjka.

Pa poglejmo kaj se da kupiti, če imate denar, pa niste spretni v rokah. Za vsakogar je primerena majhna denarnica, za drobi ali za velike denarje. Ljubitelju kaktusov kupite primerlek, ki ga še nima, zbiralcu plošč tako, ki je še ni slišal in sladkosnednežu velik zavoj sladkarji. Svojim bližnjim lahko kupite tudi male zlate obeske za uro ali verižico, saj niso predragi. Moderni moški bo vsel imenitnega modnega brezrokavnika, mož pa bo povalvil nove tople copate. Prijateljica bo vesela žepnih robčkov, na katere se dati všiti njene začetnice. Smučarju prav gotovo manjkajo nove tople rokavice ali nova kapa. Kup idej od kolonjske vode do dišečega mila boste našli med kozmetiko. Otrokom ne kupujte oblačil in teg, kar sicer res potrebujete. Veseli pa so športnih potrebsčin in pa igraci, s katerimi se da nekaj narediti.

L. M.

Pečena kaša z jabolki

Potrebujemo: 40 dkg kaše, pol litra mleka, 20 dkg sladkorja, ščep soli, 5 dkg surovega masla, 1 kg jabolk, cimet, vanilin in še 2 dkg masla.

Nečista polt

Nečista polt ima polno zamašenih lojnic, ki se na bradi, nosu in čelu pojavljajo kot črne pike, radi nastajajo majhni molozki, večkrat pa lojnica niti nima izhoda na površino kože in nakopiči loj v obliki belih pik. Tako kožo je treba redno čistiti, najbolje enkrat na mesec pri kozmetičarki, ki bo svetovala tudi ustrezno ostalo nego. Večkrat pa pri nečisti koži pomaga, če pospešujemo s čaji izločanje nečistih snovi skozi kožo. Na ta način odpaknemo odpadne snovi s kože in deloma tudi iz telesa. Postopek, ki ga moramo opraviti, je pravzaprav znojenje. Vse skupaj je zelo enostavno: pijemo zelo vroč čaj nekoliko sladkan, lahko tudi z medom. Z vročo pijačo dovajamo telesu mnogo toplote, ki se je telo hoče znebiti. Prekravavitev kože se poveča, izhlapevanje je večje, znojnice močneje izločajo znoj. Na koži se pojavijo kapljice. Po takem potenju ima koža svež videz in prijetno barvo, kar pomladji se.

Seveda pa je pomembno pri tem, da izberemo take vrste čaj, po katerev se bolj znojimo. Poznamo več vrst domačih čajev za znojenje: lipovo cvetje, bezgovo in vijolično cvetje, lučnik, trobentice, rman, kamilice, smetnjak itd. Na četrt litra vode potrebujemo 15 do 20 g zeli. Nekatere od čajev pijemo same, ali pa iz več zeli pripravimo mešanico. Vzamemo na primer 2 dela lučnika, 3 dele lipovega cvetja ter 4 dele leskovih mačic.

Zima je prav primeren čas za pitje teh čajev in pospeševanje znojenja, saj se ob nižjih temperaturah le redkeje potimo in je tako čiščenje odpadnih snovi s kože in telesa zmanjšano. Ožilje v koži je vedno stisnjeno, zato nam bo dobro delo, če se s čajem pregrevemo. Tudi odpornost proti prehladu in ozeblinam se s takim postopkom povečuje.

kotiček za ljubitelje cvetja

Piše ing. Anka Bernard

Škodljivci na sobnih rastlinah

Rastline z oken in balkonov prezimujejo po navadi v zanje ne najboljših razmerah, zato jih bolj kot vse druge pozimi napadajo razne bolezni in škodljivci.

Z zatiranje takih škodljivcev kot so na primer listne uši ali bele mušice so potrebeni povsem drugi pripravki kot pa za zatiranje bolezni — rje ali plesni. Dobro je, če veste, da bakterijskih in virusnih obolenj na rastlinah ni možno doma uspešno zatirati, zato je bolje, če obolele dele rastlin čim prej odstranimo in sežgemo. Ob manjšem pojavu bolezni odstranimo posamezne liste, če pa oboli cela rastlina, pa je bolje, da jo uničimo.

Škodljivci na rastlinah se hitro razvijajo. Ceprav uničimo odrasle žuželke, še vedno ostanejo živa odpornejša jajčeca, ki jih s prostim očesom skoraj ne vidimo. V enem tednu do desetih dneh se razvijejo iz njih spet odrasle žuželke. Ce se na naših rastlinah pojavljajo listne uši, kapar, rdeči zajek in podobni trdovratni škodljivci, skropimo edno vsakih 7 do 10 dni. Krvava uš, ki jo spoznamo po voščenih izločkih podobnim kosmičem vate na vejicah in olesenelih poganjkih, je nevarna tudi zato, ker prezimujejo mlade uši na koreninskem vratu, na primer pri oleandru. Zato je treba napadene rastline s škropivom tudi zaliti.

Kaparje spoznamo po majhnih kapicah, sprva ob listnih žilah, kasneje pa tudi drugie, predvsem na spodnji strani listov, kjer sesajo sok. Bele mušice spadajo tudi med kaparje, ceprav imajo krilca. Posebno nadležne so na fuksijah in geranijsih. Uničiti moramo ličinke, ki sesajo na spodnji strani listov, in odrasle mušice. Skoraj vse uši, tudi kaparji, ki jim pravimo tudi ščitaste uši, izločajo lepljive izločke, na katere se naseli plešen. Te srajete poganjke operemo z blago milinicami in čisto vodo, sicer počasi propadejo.

Če iščete praktično novoletno darilo, poglejte še v Murkin ELGO v Lesce. Dekleta so že pripravila razna darila, seveda pa vam bodo rada lepo dekorirala vse po želji.

Elitni ROKAVIČAR v Kranju ima naprodaj zelo lepo kolekcijo ženskih usnjeneih podloženih rokavic. Barve: temno modra, rjava, črna, drap.

Cena: od 135 do 255,70 din

Okraske za jelko in razne izredno lepe girlande za dekoracijo prostorov za novoletno praznovanje imajo naprodaj na Kokrinem oddelku papirnice v GLOBUSU.

Cena: od 8,90 do 54,15 din.

Tudi Centralova DELIKATESA v Kranju je že pripravila dobrote za novo leto, kot so razna dobra vina, kave, čokolade, bonboniere itd. in jih lepo dekorirala. Lahko izberete že pripravljeno darilo, ali pa vam ga zavijejo po želji.

Cena pripravljenih daril: od 70 do 150 din

POMENKI O PREDOSLJAH IN DRUGIH VASEH TAM NAOKROG

(Bobovek, Britof, Ilovka, Kokrica, Mlaka, Orehovlje, Srakovlje, Suha in Tatinec)

(6. zapis)

Toliko prijaznih pisem dobim in toliko toplih ogovorov slišim, češ, napiši še to in to — da moram kar brž pojasniti, da so vsi ti zapisi le bežni in hitri pomenki. Za kaj temeljitejšega ni časa, ne prostora — omejen sem na ta dva stolpca. Čeprav bi bilo seveda močno prav, če bi o posameznih regijah dobili trajnejše delo v obliki knjige ali vsaj brošure, ne le nekaj časopisnih izrezkov. Kaj bi bilo zaslужnejšega za področna turistična društva kot izid krajevinskih in zgodovinskih priročnikov, ki bi zajeli npr. zaokroženo deželico na Jezerskem, Cerkljansko, Šenčursko ravan, Storžičeve podgorje ipd.? Seveda bi sestavljalavec takih del moral biti domačin, torej človek, ki je zaljubljen v svoj rodni kraj. Ki tam živi leta in leta ter mu ni ničesar neznanega.

Sicer so mi številni prijatelji in znanci iz krajev, o katerih pišem v Glasu že dolgo vrsto let, svetovali, naročali, skoro zahtevali, naj svoje zapise izdam v knjigi. Vsem tem povem: to pa ni v moji moči. Pač pa je to področje turističnih društev ali kakih drugih založnikov. Vsekakor pa bi za primer ponatisa bilo potrebno vse še enkrat pregledati, popraviti, dopolniti. In opremiti z novimi ilustracijami.

ANTON ZOIS

Nečak, najslovitejšega iz rodbine Zoisov, Žige, je bil Anton Zois, ki je prevzel gospodarstvo na Brdu leta 1836. Žiga Zois je bil za rast slovenske kulture neprimerno pomembnejši kot vsi drugi njegovi predniki in nasledniki. Saj je bil mentor zgodovinarju in komediografu Antonu Linhartu, jezikoslovcu in slovnicevnu Jerneju Kopitarju ter pesniku in časnikarju Valentinu Vodniku.

Vendar pa nam je Anton Zois vsaj v tem zapisu dosti bližji: bil je 37 let brdski graščak, blizu 10 let predoselski župan, predsednik Slovenske Matice in — zavesten slovenski rodoljub!

UKRADEN NAGROBNIK

Hotel sem to prenenetljivo dejstvo podkrepiti s sliko Zoisove nagrobne plošče s slovenskim napisom — a ne morem... Nekdo jo je leta 1945 ali 1946 s predoselskega pokopališča odnesel ali uporabil po svoje... Pa vendar je predstavljal ta nagrobnik pravcato kulturno dragocenost iz let našega narodnega preporoda.

K sreči nam je ohranjen opis te nagrobnne plošče. Bila je izdelana iz črnega marmorja v velikosti »8 čevljev v dolžino, 4 čevlje na širo (1 čevelj stare mere je enak 0,30479 m, torej nekoliko manj kot tretjino metra). Pozlačen napis, vklesan v marmor, je preprost:

Anton Zois,
posestnik grajsčine Brdske,
rojen 22. jul. 1808 — umrl 9. maja 1873

Presenetijo nas ne le slovenske besede, pač pa tudi opustitev baronskega naslova in sploh vseh okraskov, v besedah ali ornamentik. Odgovor na naše začudenje dobimo v nekrologu, ki ga je po umrlem prijatelju napisal dr. Janez Bleiweis:

»Pisatelj teh vrstic šteje si v svetu dolžnost svojo, da v spomin svojemu milemu prijatelju, s katerim je mnogo let v veselih in žalostnih časih, ki so zadevale domovino našo in slovenski narod, v presrčni zvezbi bil, položi to žalostinko na grob njegov, živo prepričan, da ž njo, če tudi je le pre-

slaboten izraz tega, kar v svojem srcu čuti, vstreže nebrojnim spoštovalcem pokojnega rodoljuba. Ti pa, nepozabljiви prijatelj, odpusti mi, da pisate te vrstice, grešim zoper odločno Tvojo voljo, ki si jo izrekel malo dni pred smrtno, naj edino le priprosta kamnena plošča zaznamuje mesto počivališča Tvojega, s priprostim napisom, ki naj Ti ga jaz naredim.«

DOBROSRČEN GRAŠČAK

Navajeni smo že iz pravljic (pa tudi iz resne zgodovine) slišati le o trdovršni grajski gospodi. No, pri baronu Antonu Zoisu pa je bila stvar povsem drugačna. Ni hlepel ne po bogastvu (raje je dajal, kot sprejemal!), ne po slavi in priznanjih. Bil je nekak ljudski graščak. Zadovoljen s svojo ženo Katinko Schwarzenbergovo, Ljubljancanko, in s svojo edinko Serafino, pozneje poročeno z baronom de Traux. Družinski oče, brez vseh ambicij po vnanji spremembni. Zato je tudi leta 1851 sprejel županstvo Predoselj nerad, a le zato, da je ustregel svoji soseski, ki ji je pripadal tudi Brdo.

Pod Zoisovim županovanjem je bila zgrajena razmeroma velika šola z obsežno drevesnico. — Za farno cerkev v Predoselju je naročil pri umetniku Ivanu Franketu veliko oltarno sliko sv. Siksta.

Znatno je podpiral Anton Zois vsa narodna društva. Narodni čitalnici v Ljubljani je daroval 5000 goldinarjev (za primerjavo: dr. Prešeren je pri dr. Crobatu dobitival na leto plače 800 goldinarjev).

Ko so v Ljubljani ustanovili Slovensko Matico, je Zois kot ustanovnik poslal 500 goldinarjev namesto 50 kot zahtevajo pravila.

Posebno dobro srce je imel za pogorelc. Kar delil je, tako so se mu smilili. Sami pogorelci so rekli pri sebi: z nami vred bo tudi baron pogorel, če bo tako rad dajal.

Ohranjen je — po tradiciji — značilen stavek Antona Zoisa, da »ga vest tolaži, da vsaj, kolikor more, svojo dolžnost spolnjuje. Kdor res pomoči potrebuje, ima tudi pravico pomoč zahtevati od tacih, ki so zmožni mu pomoč dati. Mar ni to resno napotilo vsem premožnim?«

Antona Zoisa delovanje za splošni blagor je bilo tiho in brez hrupa, brez pohlepa za hvalo in javno čast. »Ker meni ni dano z gromovito besedo na javnih odrih vojskovati se na unem polju, zato mi je dolžnost, kolikor mi pripuščajo moje moči, storiti kaj dobrega na drugem.«

Bil pa je Anton Zois tudi umen gospodar in sledil je vsem novim dogajanjem na kmetijskem področju. Svetoval je svojim sovaščanom, naj sade čim več turščice (koruze).

OBISK PRI PREŠERNU

Ce se je že stric njegov, Žiga Zois, tako častno zapisal v zgodovino slovenskega naroda, tedaj tudi ne smemo prezreti, da je tudi Anton dal imenu Zoisov nov lesk: na občnem zboru Slovenske Matice dne 22. julija 1865 je bil izvoljen za prvega predsednika te takrat najuglednejše slovenske kulturne ustanove.

In tudi agitiranje za naročnino knjig Mohorjeve družbe mu ni bilo pod častjo. Če se je kdo branil, je Zois zanj plakal prvo letno udnino — potem pa se bodo ljudje branja knjig navadili. Sam visoko izobražen je kar ganljivo skrbel za predoselske šolske otroke: najboljše je obdaroval, najrevnejšim je pomagal do obutve in oblek.

4 V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalko Claudea Avelina Mačje oko. Delo je izšlo v zbirki Ljudska knjiga, ki jo izdaja založba Prešernova družba.

»Pozor, peron št. 1. Bliža se ekspres iz Pariza. Vozovi, namenjeni v Marseille, so spredaj. Zadnji vozovi ostanejo v Lyonu.«

Emilie plašno predlaga:

»Na koncu bo; gremo tja, Joannès?«

»Ne, Emilie,« odvrne resnobno Joannès in zgane z dvema prstoma. »Kdove če ni zašel v marseilski voz. Tu smo blizu izhoda, moral bo mimo nas, torej nas ne more zgrešiti. Samo zaradi gneče moramo paziti. Primi se mame, Marie Louise.«

Marie Louise se oprime strica Léonarda.

»Hočem ga videti, ko bo prihajal, hočem ga videti, ko bo prihajal! Dvigni me na ramena, stric!«

»Ne, Marie Louise,« pravi Emilie.

»Seveda te bom, moja punčka,« odvrne Léonard. »Tako srečna je, da ga bo spet videla, svojega velikega brata! Ne bo je spoznal!«

»Ne vem, kako prideš na takšne misli,« pravi Joannès, medtem ko Marie Louise, ki je že na Léonardovih ramenih, obžaluje, da je stric veliko manjši od njenega očeta. »V šestih mesecih je zrasla le za nekaj centimetrov.«

»Kako so se vlekli,« potoži Emilie.

»Prav,« odvrne Joannès, »denimo, da je res ne bo spoznal.«

»Poglejmo, očka,« pravi Emilie, »šest mesecev in skoraj nobene novice. In potem pred osmimi dnevi nenadoma brzjavka! Zakaj ne pismo? In nobenega odgovora na moje! Gotovo je bil bolan, pa nas ni maral vznemirjati.«

»Nasprotino, če si bolan, to poveš,« izjavi Joannès.

»Če je lahko sedel na vlak, mu ni nič, tudi če je bil bolan,« meni Léonard.

MAČJE OKO

CLAUDE AVELINE

»Vendorle pametna beseda,« odvrne Joannès. »Marie Louise, pazi na noge, s svojimi belimi čevlji boš umazala strica.« Deklica poskoči na svojem konju.

»Vidim lokomotivo! Vidim lokomotivo!«

»Peron št. 1 pozor!« se oglaši iz zvočnika. »Ekspres iz Pariza prihaja na postajo. Umaknite sé, prosim!«

Trušč vlaka, silno bobnenje napolni ves prostor. Zvočnik nadaljuje:

»Lyon-Perrache, deset minut postanka, buffet. Naj vstopijo potniki, namenjeni v Avignon, Tarascon, in Marseille.«

Lokomotiva vzdihuje, vrtinčijo se oblački pare, ljudje tečejo v vse smeri, na vsakih vratih grozd potnikov, vsak skuša prvi dol, da bi se nato spet povzel.

»Preveč ljudi je, ne vidim Jeana Marca.«

»Manj vidiš, kot če bi ostala na tleh,« pribije Joannès.

»Da le ni zgrešil vlaka,« je v skrbem Emilie.

Léonard sunce Marie Louise z glavo v želodec.

»Ne vidiš Jeana Marca? In kdo prihaja tam med dvema orožnikoma?«

»Med orožnikoma?« ponovi Joannès zbegano.

Léonard se zasmehi:

»Od daleč se tako vidi.«

Marie Louise zavpije v trušč:

»Jean Marc! Jean Marc!«

In res se bliža Jean Marc: za orožnikoma, toda med dvema kovčkoma, od katerih eden ni njegov, pod klobukom, razmocenim v včerajšnjega dežja; v zmečkanem, pretesnem nepremičljivem plašču je videti kot mesečnik. In kot slepec: črna očala nosi.

»Moj bog,« de Emilie in sklene roke.

Léonard zakrili z rokami.

»Sém, Jean Marc, sém!«

»Pazi, Léonard,« pravi Joannès, »obrnil boš pozornost na nas. Na peronu so morda stranke.«

Jean Marc, ki jih je vendorle zagledal, krene proti njim. Odloži kovčka in je v zadregi, koga bi prej objel.

»Dober dan, očka, dober dan, mama, dober dan, stric!« pozdravlja po vrsti. Emilie se mu vrže okoli vratu.

»Otrok moj! Si zbolel na očeh? Kako si bled! Daj, da te še poljubim!«

»Zapiram izchod,« opozarja Joannès.

»Dal te bom dol,« pravi Léonard Marie Louise.

Dekletce ne ugovarja, tako so jo prevzela očala.

»Mi dovoliš, da še jaz objamem svojega sina?« vpraša

Joannès Emilie. »Čeprav je videti kot klatež. Kaj je narobe s teboj, Jean Marc?«

Potegne ga k sebi. Enake postave sta, toda sin je prav tako vitek, kot je oče čokat.

»Prehladil sem se in to se je preneslo na pljuča. Stare matere ni?«

»Ne,« pravi Emilie pomirjujoče, »ni je tu.«

Naposled objame še Léonardo in Marie Louise.

»Lahko bi prišla,« pravi Joannès in zgrabi kovčka. »Zmeraj je prva na nogah. Davi pa je rekla ...«

Obstane. Jean Marc ne vztraja. Marie Louise ga hoče prijeti za roko. Najprej mora poiskati vozovnico v žepih.

»Si bil pri zdravniku?« hoče vedeti Emilie.

»Ne, mama, ni bilo potrebno. Nameraval sem brzojiti ...«

»Peron številka tri, pazite!« se oglaši iz zvočnika. »Omnibus iz Grenobla je na tirih.«

»Brzjavki lahko kasneje,« pravi Joannès. »Stara mati te čaka.«

»Vzemi ti tale manjši kovček, Léonard, da stopim po naše peronske vstopnice.«

Léonard se začudi:

»Jean Marc, to ni tvoj kovček. Kje imaš svojega?«

»Naj vam povem,« odvrne Jean Marc, »to je cel roman ...«

Joannès ni slišal ne vprašanja ne odgovora.

»Za štiri osebe,« pravi uradnik pri vratih. »Zame, za gospoda, gospo in malo. Tale mladenič je moj sin in ima svoj listek iz Pariza.«

2

Joannès ustavi svojo četo na postajni terasi.

»Grem na lov za taksijem,« se ponudi Léonard. In odide. »Povej kaj več,« vztraja Emilie zaskrbljeno. »Nimaš vročine?«

»Trenutek,« se oglaši Joannès. »Ni dvoma, da bo moral s tem svojim bledičnim obrazom poskrbeti za svoje zdravje, in poskrbeli bomo zanj! Predvsem pa želim, da bi nam najprej povedal, zakaj nima kovčka stare matere.«

»Oh, kovček je kovček ...« se obregnje Emilie.

»To ni kovček, je kovčič, Emilie! Gre za kovček stare matere. Čez četrtn ure bomo doma. Upam, da me zdaj razumeš.«

»Léonard nas kliče od tam spodaj,« se oglaši Marie Louise, ki je že spet vesela. »S taksijem bomo šli, s taksijem!«

»Prav,« odvrne Joannès, »človek bi mislil, da delate to nalašči. Pohitimo, a takuj glejmo samo na levo, ne na desno!«

Medtem ko se oče in stric odpravljata na pogajanja z vozniškom taksija in Marie Louise gre Emiliji na živce z rjojenjem: »Hočem se peljati s taksijem! Hočem se peljati s taksijem!« — se utrujeni Jean Marc ozre proti trgu Carnot in verdunskemu dirkališču z mnogimi velikimi jezdarnimi, pokritimi s platnom, s skrbno zaprtimi lesenjačami ter s tovornimi in stanovanjskimi vozovi za njihove lastnike. Začelo se je spomladansko rajanje. Ta hip dirkališče spi. Marie Louise na vsem lepem obmolkne.

»Pojd z menoj tja dol, Jean Marc?«

»Včeraj si bila ves popoldan tam,« jo zavrne Emilie. Nato prime sina za roko in mu zašepeta na uho: »Si še zmeraj srečen, dragi?«

»Sem, mama.« Jean Marc ji stisne roko. »Zdaj pa bi rad brzjavki.«

»Res nas je precej,« pravi Joannès vozniku, »vi pa imate srečo, ker je naš potnik bolan. Nikar ne pozabite, da bi se peljali s trinajstko naravnost do doma.«

»Zaradi mene lahko greste s trinajstko,« odvrne voznik taksija. »Ne bodite tak skopuh.«

Joannès mu pogleda globoko v oči:

»Nimam nič proti, če se greste taksista nekje drugje.«

»Oh, že vidim, da se bom moral vdati,« nazadnje voznik privoli. »Kar vstopite, vsa družina, z bolnikom vred! Na števcu boste videli, kateri od naju je večji skopuh!«

Brž ko se je taksi premaknil, se Joannès in Léonard oglasa hkrati:

»Torej, kaj je s kovčkom?«

In Jean Marc pripoveduje. Vročica, dež, Bedat, Američan, okvara voza ... Vsi Bergerovi strmijo vanj. Jean Marc konča:

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Benja Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Franja Milčinskega Ptički brez gnezda, priočnik Higiena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Clani, ki bodo imeli plačano članarinu do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Več knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarška-Borsetova 27.

Proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki in pohištvo Lesnina Ljubljana je v začetku tega leta praznovalo 25. obletnico obstoja in poslovanja. Podjetje je bilo ustanovljeno z odlokom vlade SR Slovenije 8. februarja 1949. leta kot trgovsko podjetje za nakup in prodajo gozdnih in lesnoindustrijskih proizvodov iz državnega in ne-družavnega sektorja. Takratne velike potrebe so narekovali razvoj. Tako je že dve leti po ustanovitvi Lesnina začela odpirati prve poslovne v Slovenciji. Pojavila pa se je tudi že v Beogradu, Splitu in na Reki. Predstavitev v širšem jugoslovenskem prostoru ni bila brez odmeva. Tedanji trg je podjetje sprejel z odprtimi rokami in mu dal spodbudo za nadaljnji razvoj.

Sorazmerno hitro je predstavitev na domačem, jugoslovenskem trgu sledila uveljavitev na zunanjih tržiščih. Že leta 1953 se je Lesnina prvič pojivala v tujini. Zunanjetrgovinsko poslovanje pa se je močno razvilo po letu 1966, ko si je podjetje pridobilo pravico do zelo širokega izbora tako v uvozu kot izvozu blaga. Lesnina je začela odpirati zastopstva tujih firm in mešanih družb doma in v tujini.

Lesnina Ljubljana ima na Primskovem največji razstavni salon in prodajno pohištva. Minulo soboto so ob 25-letnici pripravili manjšo slovesnost, na katero so povabili tudi kupce.

skih podjetij. Izbor tega blaga je zelo širok. Izvajajo dele pohištva, spalnice, dnevne sobe, kosovno pohištvo, garniture oblažnjene pohištvo, žagan les, panel plošče, polizdelke, hladovino in podobno. Najpomembnejši kupci blaga v minulem letu so bila tržišča obeh Amerik, Italije, Nemčije, Španije, Tunisa, Libije, Grčije in tudi Avstralije. Skratka, Lesnina trguje z državami na vseh celinah.

EDO POVALEJ iz Tržiča: »Poleti sva z ženo kupovala pohištvo. Obiskala sva vse trgovine na Gorenjskem in se nazadnje odločila za Lesnino. Z nakupom sva bila zelo zadovoljna. Mislim, da na Gorenjskem ni take trgovine.«

V primerjavi z generacijo ali življenjem posameznika pomeni 25 let slabo tretjino nekega trenutka. Za podjetje pa pomeni 25 let nedvomno priznanje. Priznanje zato, ker smo se v pogojih razvoja naše družbene skupnosti srečevali z raznovrstnimi težavami. Lesnina danes nedvomno zasluži in opravičuje to priznanje.

Poglejmo nekaj podatkov. Poslovni uspehi se kažejo predvsem v zadnjih nekaj letih. V primerjavi z letom 1970 je promet v podjetju porasel za 42 odstotkov, bruto dohodek za 24, akumulacija z amortizacijo se je povečala za 43, izvoz pa kar za 54 odstotkov. Lesnina Ljubljana je danes znana doma in v svetu kot solidno trgovsko podjetje. Ne le 150 razstav, ki jih je sama priredila v minulih petih letih, in ne le prek 75 sejmov in drugih mednarodnih predstavitev, kjer je sodelovala, marveč žilavost, trdnost in poslovnost trgovske organizacije so prispevali k temu, da ima danes svoje enote na domačem vseh kontinentih v svetu.

Danes Lesnina izvaža proizvode lesnopredelovalne industrije in gozdarstva slovenskih in jugosloven-

FRANC DEMŠAR iz Zgornjih Bitenj: »Prvi sem pred sedmimi leti kupil v Lesnini spalnicu, lani pohištvo za dnevno sobo, no pred tednom dni pa sem opremil še otroško sobo. Zadovoljen sem bil predvsem s solido postrežbo, nasveti in hitro dostavo.«

Številnim kupcem v državi pa je Lesnina poznana predvsem kot trgovska organizacija. Ima 85 poslovnih enot in 132.000 kvadratnih metrov prodajnega in skladiščnega prostora. Poslovne imata v vsakem večjem mestu. Letos pa se je poslovnim partnerjem predstavila tudi kot proizvodna organizacija. Najprej se je združila z osmimi manjšimi lesnimi predstovalci iz Slovenije v organizacijo združenega dela. Tej združitvi pa je sledila nova sestavljenja organizacija združenega dela z imenom Uniles. Lesnina je v njej edina trgovska organizacija, ki posreduje izdelke svojih partnerjev širom po domovini in svetu. V Unilesu so združeni Stol Kamnik, Marles Maribor, Novoles Novo mesto, Javor Pivka, Meblo Nova Gorica, Iztok Miren, Krasoprema Dutovlje, Liko Vrhnik in seveda Lesnina Ljubljana.

Delovno organizacijo Lesnine danes sestavlja 13 osnovnih organizacij, med katerimi je osem proizvodnih. V njej je zaposlenih prek 1500 delavcev. Danes Lesnina opremila s pohištvo in z lesnimi izdelki hotel, bolnice, šole, upravne zgradbe. Individualni kupci pa v njenih poslovnicah lahko dobijo pohištvo za opremo otroških sob in drugih stanovanjskih prostorov, na zalogi pa imajo vedno tudi kosovno pohištvo.

Posebej velja omeniti biro za organizacijo stanovanjske in druge gradnje, ki so ga ustavili pred tremi leti. Ta sklepa pogodbe z investitorji, bankami, izvajalcem del, kupuje gradbene parcele, pridobiva lokacijska in gradbena dovoljenja, naroča in izdaje načrte, skrbi za komunalno opremljenost zemljišč, za gradnjo in opremljanje stanovanj, šol in šolskih prostorov, telovadnic, otroških vrtcev itd. Ta biro se imenuje Pristan.

TOMAZ KOMEL z Jesenic: »Tudi midva z ženo sva pred nedavnim nakupom pohištva pregledala precej prodajaln s pohištvo na Gorenjskem. Nazadnje sva se spomnila še na Lesnino. Imeli so zares veliko izbiro in tako se ni bilo težko odločiti.«

S takšnimi tako imenovanimi inženiringi se je Lesnina uveljavila doma in v tujini. Opremlja je na primer najeksluzivnejši hotel Croatia v Cavtatu in International v Zagrebu. Njeni strokovnjaki za notranjo dekoracijo so opremili še vrsto drugih hotelov ob jadranski obali. Lesnina je opremila Rudarsko-metallurško fakulteto v Boru, Pravno fakulteto v Nišu, mehanografska centra Jugobanke in Centrotekstila v Beogradu. Opremlja je osnovne šole, otroške vrtce, lekarne. V tujini pa so opremili hotel Panorama v Oberhoffu v Nemški demokratični republiki, konferenčno dvorano in stanovanjske prostore za delegate konference neuvrščenih držav v Lusaki, hotel v Campali v Afriki in druge. Skratka, na tem področju je Lesnina nedvomno eno največjih jugoslovenskih podjetij doma in v tujini.

Naj bo dovolj naštevanja o širši predstavitev Lesnina Ljubljana. Poglejmo zdaj malce na Gorenjsko. Lesnina na Gorenjskem ni nepoznana. Skoraj bi lahko rekli, da ima že od samega začetka, od ustanovitve, v Kranju svojo poslovnu. Pred 23 leti so jo odprli na Titovem trgu v Kranju. Bila je sicer majhna, vendar se je uspešno vključevala v gorenjsko pohištveno in lesno podnubo.

Ob nenehnem raziskovanju trga pa so v Lesnini ugotovili, da je ta poslovna veliko premajhna. Tako so se pred približno dvema letoma odločili, da v Kranju zgradijo nove prodajne ter skladiščne prostore. Lokacijo so dobili na Primskovem pri Kranju. Kmalu je tu zrasel velik paviljon s 1200 kvadratnimi metri razstavnega prostora. To je Lesninin največji gorenjski salon pohištva. Še vedno pa imajo na Titovem trgu v Kranju specializirani salon kuhinjske opreme.

Bojazen, da kupci novega salona pohištva na Primskovem ne bodo našli, je kaj kmalu odpadla. Res je bila odločitev za to lokacijo dokaj smela. Toda v velikih mestih in centrih so običajno blagovnice zunaj središč; predvsem zaradi lažjega dostopa. Ob ugotovitvi, da je trgovina zaradi kupca in ne kupec zaradi trgo-

BRANE BURJA iz Lesc: »Salon pohištva Lesnina na Primskovem mi je všeč zaradi velike izbire, prijaznih prodajalcev, ki vsakomur tudi svetujejo, kaj bi bilo najbolje. Največja njihova odlika pa je hitra dostava pohištva na dom.«

vine, običajno razdalje in odmaknjenost iz mestnih središč ne morejo biti ovira za dobro poslovanje. Tega so se zavedali tudi v Lesnini. 22-članski kolektiv kranjske poslovne skupnosti se je odločno zavzel, da bo na vseh področjih in vsak hip skušal ustreči gorenjskemu potrošniku in kupcu.

Napori so kmalu pokazali rezultate. Letos bo kranjska poslovna skupnost zabeležila okrog 3 milijarde starih dinarjev prometa. To pa z drugimi besedami pomeni, da bo obiskalo okrog 6000 kupcev. Danes še tako zahteven kupec v salonu pohištva na Primskovem ali na Titovem trgu v Kranju lahko poteši željo in okus. V prihodnje pa pravijo, da bo ponudba še popolnejša. Prodajni in skladiščni prostor na Primskovem pravkar preurejajo. V njem bo poslej moč dobiti poleg pohištva tudi drugo blago. Že februarja bodo namreč odprli posloval-

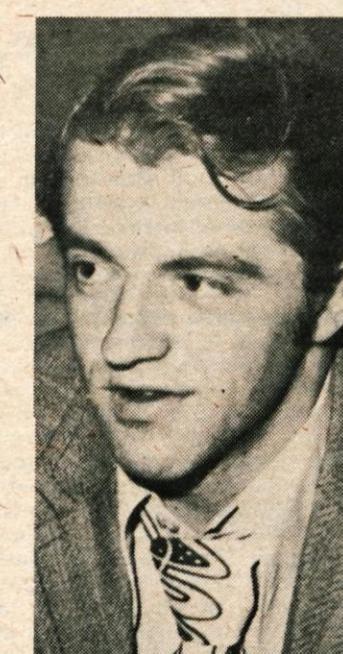
Minulo soboto zvečer so se zbrali v salonu pohištva na Primskovem. Direktor poslovne skupnosti Lesnina je jih najprej seznanil s poslovanjem in jim razkazali razstavni prostor. Potem pa so jih povabili na prijeten večer na Belo pri Preddvoru.

»Takole vam povem. Mislim, da se celotno podjetje kot naša poslovna skupnost v Kranju lahko pohvalimo, da smo v teh 25 letih dosegli lepe uspehe. Vendar se zavedamo, da so ti uspehi po eni strani rezultat našega dela in sposobnosti, da smo znali prilagoditi trgu in kupcem, po drugi strani pa je treba vedeti, da kupci ne prihajajo v trgovino zgolj zaradi potreb, želja, nasvetov... Zato menim, da so uspehi trgovine oziroma podjetja in zadovoljstvo kupcev vzročno in tesno povezani. Prav zato smo se odločili, da naš jubilej proslavimo skupaj s kupci,« je povedal direktor kranjske poslovne skupnosti Lesnina Milan Likozar.

IVAN JAN iz Tržiča: »Kar napisite, da sva marca letos z ženo pregledala doma v Gorenjsko in šele v Lesnini sva našla tisto, kar sva iskala. No, drugič se bova raje najprej v Lesnini oglasila.«

Prijetnega večera so se tako poleg predstavnikov Lesnina na Beli pri Preddvoru udeležili Edo Povalej iz Tržiča, Marica Ravnikar iz Bleda, Franc Demšar iz Zgornjih Bitenj pri Kranju, Tomaž Komel z Jesenic, Brane Burja iz Lesc, Ivan Jan iz Tržiča, Alojz Jug z Jesenic in Marija Kemperl iz Zgornjih Stranj nad Kamnikom. Večina se je te slovesnosti udeležila z zakonskimi so-druži in vsi po vrsti so zadovoljni povedali, da jim bosta tako prijeten večer kot obisk v Lesnini še dolgo ostala v spominu.

ALOJZ JUG z Jesenic: »Mislim, da imajo v Lesnini najugodnejšo ponudbo in zares velik izbor najrazličnejšega pohištva. Zato bom tudi v prihodnje pred nakupom najprej obiskal njihov paviljon na Primskovem.«

nico tako imenovanih polfinalnih izdelkov. V njej bo moč dobiti stavbeno pohištvo, parkete, talne obloge, sanitarno in drugo keramiko, iverne plošče itd. Skratka, kupec bo tu lahko dobil vse razen železa, ali drugače povedano, graditelju hiše bodo lahko postregli z vsem, kar potrebuje od temelja do strehe.

Podobno kot druge poslovne skupnosti po državi oziroma celotno podjetje je letos tudi kranjska poslovna skupnost Lesnina proslavila 25-letnico obstoja podjetja in uspešnega poslovanja. Slovensost in proslavitev so pripravili na zanimiv in svojevrsten način. Prodajalci kranjske poslovne skupnosti Lesnina so povabili v goste kupce. Od številnih, ki jih med letom obiščejo, seveda niso mogli povabiti vseh. Tako so se poslužili žreba, ki je izbral osem kupcev.

MARIJA KEMPERL iz Zgornjih Stranj nad Kamnikom: »Verjamem, da se malce čudno sliši, da sva z možem ravno v kranjski Lesnini našla tisto, kar sva iskala. Toda verjemem, da sva prej daleč naokrog vse ogledala.«

Ob koncu tega zapisa, s katereim smo po eni strani želeli predstaviti Lesnino, po drugi strani pa njene kupce ob 25-letnici tega doma in v svetu znanega in priznane podjetja, naj ponovimo željo kolektiva Lesnina: Vaša želja je naša spodbuda in v prihodnjem letu spet na svidenje!

Vabimo vas na veselo silvestrovanje v Delavskem domu v Kranju

v torek, 31. decembra, ob 20. uri.

Ob 21. uri bo silvesterski meni z buteljko vina in ob 2. uri hladen narezek.

Za stare in mlade igra priznani ansambel Karavani iz Kamnika. Rezervacije po 200 din sprejema upravnik delavskega doma tel. št. 23-280 in Gostišče Kuhar, Adergas st. 37.

Mercator vam svetuje!

- pohištvo
- stroji za gospodinjstvo
- peči
- TV aparati v beli in barvni tehniki
- gospodinjski strojčki
- okraski za jelko
- zavese
- odeje
- tekstil
- preproge
- perilo
- smuči
- sanke
- smučarska oprema
- smučarske čevlje

Skratka vse, kar potrebuje za obdaritev vaših najblžjih ob novem letu si lahko nabavite prav v paviljonu Mercatorja v hali A in C. Novoletni popust, prodaja na potrošniški kredit do 2 milijona din, brez porokov in brezplačna dostava na dom so ugodnosti, ki jih ne kaže zamuditi.

Obiščite novoletni sejem v Kranju. Obiščite paviljon Mercatorja v hali A in C.

Dnevne sobe, predsobe, klubske garniture po konkurenčnih cenah

ŠIPAD

prodajalna Kranj, Cesta JLA 6
(nebotičnik)

Kredit do 20.000 din odobrimo takoj.
Dostava brezplačna.

Cenjenim strankam in občanom Gorenjske želimo srečno novo leto 1975.

Malta — zibelka starih kultur in civilizacij

Prvi veliki mojster je bil Filip Viljem — francoski, zadnji, ki ga je odstranil Napoleon, pa Ferdinand — nemški. Od vseh velikih mojstrov je bilo največ Francozov — 12, 8 Špancev, 3 Italijani ter dva Portugalcia in en Nemec. Redovi malteških vitezov so se tudi delili po nacionalni pri-padnosti. Ta krog je bil razmeroma ozek, saj je zajemal le tri francoske redove, tri španske, enega italijanskega in nemškega. Njihovo število je dosegalo tudi 9000 mož, samih izurjenih vojščakov in prepričanih katoličanov. Vsak red je imel svoje cerkve, bolnišnice in palače in seveda svoje grbe, prapore in druga zunanja obeležja, ki pa so si bila dokaj podobna, ker je bil njihov skupni znak že omenjeni malteški križ. Tudi v kokatedrali je imel vsak red svojo kapelo, ki se je razlikovala po ornamentiki in po drugih značilnostih, s katero so bile poudarjene njihove posebnosti. Medtem ko je bilo ozadje belega malteškega križa najprej črno, so ga vitezzi spremenili v rdeče. Takšno je tudi se danes. Bela in rdeča je tudi današnja malteška zastava in bi jo lahko zamenjali s poljsko, če na belem polju ne bi bilo križa.

PARLAMENT PO BRITANSKEM KOPITU

Dvorana malteškega parlamenta v vladni palači je čudovita štiroglata renesančna sobana z razkošno okrašenim lesenim stropom in nič manj lepimi stenskimi tapiserijami v živih orientalnih barvah. Posanske klopi so postavljene tako kot v cerkvah, le da je pred vsakim sedežem pritrjen mikrofon, edina tehnična pridobitev sedanjega časa. Nad predsedniškim pultom v ospredju na rdečeplasti zavesi dominira velik malteški grb. To je belo-rdeč ščit s križem, ki ga ob obeh bočnih straneh v pokončni drži v obliki črke S podpirata delfini. Ti dve živali sta hkrati tudi simbola otočanov in sta najpogostešja motiva na malteških spominkih iz keramike. Vrh ščita pokriva v obliki krone trdnjavski stolp s štirimi linami. Do leta 1964 je na mestu krotkih delfinčkov in belo-

rdečega ščita s križem krasil steno parlamenta britanski lev s krono vladarja Združenega kraljestva.

Klub sprememb oblasti in samostojnosti Malte se notranjost parlamenta kot tudi struktura in način dela najvišjega organa, skoraj v ničemer ni spremenila. Vse je ostalo po britanskem kopitu.

Tudi na Malti imajo dve glavni parlamentarni stranki, le da nimajo spodnjega in zgornjega doma, ker pač ne premorejo lordov. Napredno laburistično stranko vodi sedanji predsednik Don Mintoff, konservativno nacionalistično pa Borg Olivier. Parlament šteje 55 poslancev, toda vladajoča laburistična stranka ima le enega več kot nacionalistična. Mintoffu se podreja večina 28, Borgu pa 27 poslancev, kar dostikrat povzroča težave in dela sive lase Mintoffu, ki je znan po svojih radikalnih pogledih, zlasti v socialnih reformah in v zunanjji politiki.

ŽELJE PO SAMOSTOJNOSTI SE POČASI URESNIČUJEJO

Tako kot v drugih britanskih kolonijah se je malteško ljudstvo pod vodstvom svojih voditeljev začelo politično in nacionalno dramati že pred zadnjo vojno. Še bolj odločno pa se je postavilo za svoje pravice pri vladu v Londonu po vojni. Delno avtonomijo, kot dominion, je dobila Malta leta 1939, po vojni leta 1947 pa že svoj parlament. Seveda nobene odločitve ni moglo biti brez guvernerjevega blagoslova. Popolno neodvisnost, za katero se je ljudstvo izreklo na referendumu, je Malta končno dobila 21. septembra 1964, kljub temu pa je še naprej ostala v personalni uniji z Veliko Britanijo kot članica Commonwealtha. Guverner je še naprej ostal v svoji kastiljski palači kot uradni predstavnik Združenega kraljestva, vendar nima dejansko nobenih pristojnosti. Še tisto malo pravice, ki jih je imel pred leti, mu je po prihodu na predsedniško mesto Don Mintoffa usahlilo. Guverner — nekoč najbolj vplivna osebnost — ždi v Valletti kot ostarel orel s pristreljenimi perutmi.

Znana so velika prizadevanja Don Mintoffa, da bi se Malta dokončno odresla slehernega političnega vpliva

Na novoletnem sejmu v Kranju vam nudi bogato izbiro moških, ženskih in otroških copat ter ortopedskih copat po ugodnih cenah.

Priporoča se
Marko Katarina,
Bečanova 1, Tržič

TRIGLAV KONFEKCIJA KRAJN
Pri nakupu nad 200 din dajemo praktično darilo v naših prodajalnah v Kranju, Kamniku in Tržiču

Cesta JLA 6/I
nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Obiščite naš paviljon — prepričajte se — zadovoljni boste

Na novoletnem sejmu v Kranju od 15. do 26. decembra boste ugodno kupili moško, žensko in otroško obutev z ortopedskimi vložki, po konkurenčnih cenah. Modno čevljarsvo Kern Stanko, Kranj, Partizanska 5.

Krajevni praznik

V soboto, 14. decembra, so v Mojstrani in na Dovjem proslavili krajevni praznik. Ob tej priložnosti so se zbrali v Mojstrani, kjer so pripravili svečanost, na kateri so med drugim podelili priznanje strelskemu društvu Janez Mrak, ki je na nedavnem tekmovanju v strelenju osvojilo prvo mesto.

Ob krajevnem prazniku so na spominsko obeležje padlim na Belem polju ob krajski komemoraciji položili vence.

D. S.

Dispanzer za zdravstveno varstvo borcev

Pri Zdravstvenem domu na Jesenicah so ustanovili dispanzer za zdravstveno varstvo borcev NOV, ki ima sedež na Jesenicah, svoje oddelke pa v obrtni ambulanti Železarne Jesenice, v temeljni organizaciji združenega dela zdravstvene enote Bled, Bohinj in Radovljice. V dispanzerju bodo opravljali le preventivne zdravniške preglede.

D. S.

Gasilsko vozilo bi radi

Gasilci iz Mavčičež dalj časa čutijo potrebo po nakupu gasilskega kombi vozila. Ker gre za precejšnjo investicijo, so začeli prirejati ne-delske plese, na katerih številne obiskovalce zabava ansambel »Modrina«. Upajo, da bodo tako zbrali večino potrebnega denarja, računajo pa tudi na pomoč občanov s prostovoljnimi prispevkvi, tako da bodo prepotrebno vozilo že prevzeli sredi prihodnjega leta.

-fr

Krvodajalska akcija v radovljški občini

Občinski odbor rdečega križa Radovljice je pred dnevi poslal vsem osnovnim sindikalnim organizacijam v občini seznam oziroma potek letošnje krvodajalske akcije v radovljški občini. V Kropi bo za zaposlene iz Kropne in Podnartne krvodajalska akcija v ponedeljek, 23. decembra, od 6. do 14. ure v zdravstveni enoti. V Bohinjski Bistrici pa bo za zaposlene iz delovnih organizacij iz Bohinja odvzem krvi v tretk, 24. decembra, od 6. do 14. ure prav tako v zdravstveni enoti. V zdravstveni enoti na Bledu bo odvzem krvi za zaposlene in občane iz osnovnih organizacij rdečega križa v sredo, četrtek, petek in soboto prihodnjih treh teden. Odvzem krvi bo vsak dan od 6. do 14. ure, v soboto, 28. decembra pa od 6. do 12. ure.

Občinski sindikalni svet ob tej prilici poziva osnovne organizacije sindikata, da se čimveč njihovih članov vključi v sedanje krvodajalske akcije v občini.

A. Ž.

nišnice. Nekaj dni pred tem se je namreč močno poškodoval, po eni verziji na jahanju, po drugi pa v avtomobilski nesreči. Ljudje so mislili, da bo umrl. Ko pa so zvedeli, da je ostal živ, so bile po mestih in naseljih prave množične manifestacije z glasbo in transparenti.

Predsednik Mintoff je pravi Maltežan, čeprav so bili njegovi predniki baje Bolgari. Dokaj uspešni poklic arhitekta je že kmalu po proglašitvi neodvisnosti svoje dežele zamenjal z nič manj uspešno politično kariero. Sledovi njegovih gradbeniških sposobnosti so vidni tako v Valletti kot v nekaterih drugih krajih, kjer so novogradnje. Zadnja njegova mojstrovina je spodoben hotel A kategorije v severnem predmestju Vallette, kjer je zemljišče rezervirano za gradnjo hotelov in vil najbolj bogatih in vplivnih lastnikov na Malti.

Zaradi naprednih socialističnih idej je bil vseskozi predmet otoževanj in podtikanj vsemogočnih cerkevnih krogov in seveda tudi političnih nasprotnikov iz tabora nacionalistov. Na glavo so mu celo naprili otožbo, da je agent komunizma in brezbožnik. Pred zadnjimi volitvami so cerkveni krogi pretili volivcem, da bo vsak, ki ga bo volil, izključen iz cerkve, njega pa so celo javno prekleni. A vse to ni dosti zaledlo, izvoljen je bil z večino glasov. V zunanjih politikih se skuša z vsemi silami izogibati blokovski igri, hrkati pa rešuje zapletene notranje probleme, ki so posledica kolonialne preteklosti. Znana je njegova odločna usmeritev na politiko neuvrščenosti in povezave z deželami v razvoju.

V zasebnem življenju je Don Mintoff vzoren družinski oče, prijanzen in nadvse vitalen mož. Pravijo, da se razen z jahanjem, najraje ukvarja s plavanjem. Vsak dan baje preplava najmanj 1500 metrov. Za svoje delo prejema tedensko 250 funтов plača, kar ve vsak državljan. V zadnjem času so tudi cerkveni dostojanstveniki že malo popustili, očitno prisiljeni spričo njegovega ogromnega vpliva in priljubljenosti, ki jo uživa med ljudstvom.

Panteon

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam PLETILNI STROJ, japonske znamke, dvoredni in rabljeno SPALNICO. Naslov v oglasnem oddelku. 7723

Prodam dva težka PRAŠIČA. Stružev 7 7727

Prodam 30 »ŠPER«, 8 m dolgih, in suha bukova DRVA. Informacije popoldan. Mandeljc, Sp. Gorje 94

Prodam KONJA za opravljanje vseh kmečkih del. Mulej Vinko, Krnica 72, Zg. Gorje 7741

Prodam, ugodno, smučarske ČEV-LJE št. 42 in kompletne SMUČI 175 cm. Jan, Višelnica 12, Zg. Gorje 7742

Prodam kuhinjske OMARE in sobno dvodelno OMARO. Markun Anton, C. JLA 54, Kranj 7743

Prodam PRAŠIČA za zakol. Voklo 31, Šenčur 7744

Prodam dva dobro ohranjena KAMINA in BOJLER na trdo gorivo. Naslov v oglasnem oddelku. 7745

Prodam likalni stroj znamke ELEKTROLUX. Naslov v oglasnem oddelku. 7746

Prodam delovnega VOLA. Babni vrt 10, Golnik 7747

Prodam polovico SVINJSKEGA MESA, domača reje. Cerkle 79 7748

Prodam dve ŽREBICI, stari 20 mesecev, težki 400 oziroma 460 kg. V račun vzamem tudi mesnatega PRAŠIČA za zakol. Kosej, Žirovnica 58

Prodam PRAŠIČA za zakol. Dobrovče 6, Žirovnica 7750

Prodam BIKA in TELICO, 1 leto star. Zalog 67, Cerkle 7751

Prodam KRAVO, ki bo drugič tečila. Žabje 4, Golnik 7752

Prodam otroško POSTELJICO in JOGI. Bistrica 182 pri Tržiču 7753

Prodam PEĆ na olje. Trubarjev trg 2, Kranj 7754

Prodam PRAŠIČA za zakol. Voklo 44 7755

Prodam 'KRAVO' tik pred telitijo, dobro mlekarico. Žabnica 11 7756

PLINSKO PEĆ, 2 emajlirani posodi za mast ali »špeh«, pletere »FLASKONE« od 6 do 10 litrov, razne VERIGE, močne, 4 m dolge, ugodno prodam. Godnov Janez, Blejska c. 12, Bled 7757

Prodam TRAKTOR STAYER 30 s 130 delovnimi urami in KRAVO po izbiri. Stenovec, Verje 47, Medvode

Prodam RADIO aparat z gramofonom. Ogris Vida, Trojarjeva 9, Kranj 7759

Prodam trodelno OMARO — zastekleno — ter KAVČ. Šifrar Jerica, Cesta talcev 2, Škofja Loka, telefon 61-566 7760

Prodam navadno HARMONIKO in MOPED T 12, v voznem stanju. Praše 30, Kranj 7761

Prodam mesnatega PRAŠIČA za zakol. Sp. Duplje 71 7762

Prodam debelega PRAŠIČA po izbiri. Luže 33, Šenčur 7763

Prodam PRAŠIČA za zakol, 120 do 130 kg. Dvorje 65, Šenčur 7764

Prodam tri zgornje, tri spodnje kuhinjske ELEMENTE, MIZO, štiri STEOLE in moderno toaletno omaričo. Vukotić, Kebetova 20, Kranj 7765

Prodam PIŠKE in PETELINČKE za zakol, 10 tednov stare po 25,00 din, in VOLČJAKA, 15 mesecev starega, ali zamenjam za majhnega psa. Franc Konjedič, Delavska 39, Kranj 7766

Prodam dva PRAŠIČA za zakol. Dvorje 30, Cerkle 7767

Prodam MAGNETOFON, štiristezni, in SIVALNI STROJ. Trboje 9, Smlednik 7768

Prodam KRAVO s teletom ali brez po izbiri. Sp. Bela 11, Preddvor 7769

Za 2000 din prodam 35 W OJAČE-VALEC in zvočno skrinjo. Kirn, Golinik 16 7770

Prodam GRADBENO BARAKO. Tičar, Potoče 15, Preddvor 7771

Električno GRADBENO OMA-RICO 25 A za obrt ali kmetijstvo, prodam. Bešter, Žirovnica, Selo 10 7772

Prodam dobro ohranjen električni STEDILNIK Gorenje in kuhinjski KOT. Bajželj, Jezerska 42, Kranj 7773

Prodam PRAŠIČA za zakol. Sp. Otok 24, Radovljica 7774

Prodam PLINSKO PEĆ z jeklenko v garanciji zaradi selitve. Kozina, Stružev 40 7775

Prodam elektro MOTOR 9 KS in večjo količino krmilne PESE. Debeljak Franc, Pokopališka 6, Kokrica 7776

Prodam trajno gorečo peč KU-PERSBUSCH. Svegelj Janez, Letence 18, Golnik 7777

Prodam PRAŠIČA za zakol. Triplat Franc, Studenčice 16, Lesce 7778

Prodam rodovniško KRAVO, brejo 8 mesecev, tretje tele. Dobra molznica — 4000 l mleka. Kavčjo, Koprivnik 24, Sovodenj nad Škofjo Loko 7808

Prodam 5 smrekovih PLOHOV širine 34 do 40 cm. Škofja Loka, Kopališka 10 7809

Prodam šivalni stroj BAGAT, malo rabljen za 1300 din. Dolenc, Cesta talcev 22, Škofja Loka 7810

Ugodno prodam motorno žago STIHEL 070. Pečenik, Jurovski vrh, Gorenja vas nad Škofjo Loko 7811
Prodam PRAŠIČA za zakol. Luše 4, Šenčur 7812
Prodam komplet SPALNICO, dobro ohranjeno. Pristov Ivan, Kovačičeva 6, Kranj 7813

Prodam mesnate PRAŠIČE za zakol, 160 kg. Čirče 19 7814
Prodam PRAŠIČE za zakol in KOBILO za vsa kmečka dela. Čirče št. 24 7815

Prodam hrastove STEBRE za ograjo, okna za tople grede. Tavčarjeva 25, Kranj 7816
Prodam KRAVO s teletom. Vidic, Poljšica 42, Zg. Gorje 7817

Prodam mlado KRAVO s teletom in KONJA, 12 let starega. Žiganja vas 32, Tržič 7818

Prodam TELETA za v skrinjo in mesnatega PRAŠIČA za zakol. Rupa 11, Kranj 7819
Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom in VOLA 4 leta starega, vajenega vožnje. Razinger, Kupljenik 6, Bled 7820

Prodam mlado KRAVO s telicom ali po izbiri. Zalog 62, Cerkle 7821

Prodam KRAVO po izbiri. Breg 15, Preddvor 7822
Prodam 9 mesecev brejo KRAVO in 10 mesecev starega BIKCA. Križna gora 12, Škofja Loka 7823

Prodam SLAMOREZNICO brez puhalnika. Cerkle 65 7824

Prodam KRAVO za zakol ali menjam za plemensko. Lahovče 50, Cerkle 7825

Prodam KRAVO po izbiri in PRAŠIČA za zakol. Zalog 31, Cerkle 7826

Prodam 160 kg težkega PRAŠIČA za zakol. Poženik 3, Cerkle 7827
Prodam dva PRAŠIČA po 160 kg težka za zakol. Zalog 8, Cerkle 7828

Prodam 170 kg težkega PRAŠIČA za zakol. Velesovo 18, Cerkle 7829

Prodam PRAŠIČA, 120 kg težkega za zakol. Pšata 20, Cerkle 7830

Prodam PRAŠIČA, 140 kg težkega za zakol. Lahovče 41, Cerkle 7831

Prodam 160 kg težkega PRAŠIČA in dva PUJSKA po osem tednov stare. Zg. Brnik 23 7833

Prodam težkega PRAŠIČA za zakol. Cerkle 33 7834

Prodam PRAŠIČA za zakol, 200 kg težkega. Dvorje 32, Cerkle 7834

Prodam PRAŠIČA za zakol, 160 kg težkega. Zalog 43, Cerkle 7835

Prodam šest tednov stare PRAŠIČE. Pšenična polica 4, Cerkle 7836

Prodam hrastove in smrekove DESKE. Jenko, Češnjevec 28, Cerkle 7837

Prodam dva PRAŠIČA po 150 kg za zakol. Pšenična polica 7, Cerkle 7838

Prodam PRAŠIČA za zakol. Vopovje 7, Cerkle 7839

Prodam štiri klatfre suhih bukovih DRV. Šenturska gora 14, Cerkle 7840

Prodam dva mesnata PRAŠIČA po 140 kg težka. Poženik 4, Cerkle 7841

kupim

Kupim KNJIGO JAKA ČOP — SVET MED VRHOVI. Cizelj, Podkoren 92, Kranjska gora 7847

Kupim SMUČE, 180 cm dolžine. Petrič, Pšenična polica 15, Cerkle 7848

Kupim rabljeno MIZARSKO KOMBIRNIKO ter TRAVNO BRANO. Zupan, Leše 16, Tržič 7734

Kupim 10 litrov domačega JA-BOLČNEGA KISA. Šifrar Jerica, C. talcev 2, Škofja Loka, tel. 61-566

NATAKARICO, KUHARICO, po možnosti tudi upokojenko, sprejme GOSTILNA PEČNIK, Češnjica 14, Zeleznički. Plača po dogovoru, hrana in stanovanje zagotovljena. 7799

izgubljen

Od Besnice do Kranja se je dne 12. 12. 1974 izgubila PSIČKA. Slišna ime Piki. Poštenega najditelja prosim; da jo vrne proti nagradi na naslov: Marjanovič Dušan, Smokuč 32 a, Žirovnica 7804

Ostalo

Strokovno vodim POSLOVNE KNJIGE in sestavljam davčno napoved. Pišite na naslov: Vrhovnik, Bistrica 18, Duplje 7805

Naprošam stranko, ki je dne 14. 12. 1974 kupovala v prodajalni Tek-

ce stari, dobri učenki in čuvajki ter ročni GUMI VOZIČEK, nosilnost 500 kg. Naslov v oglasnem oddelku. 7786

Prodam ŠKODO po delih, letnik 1967. Ahčin Marjan, Suha 30 7787
Prodam MENJALNIK za VW. Grafovšček 21, Tržič 7788

Ugodno prodam ZASTAVO 750, letnik 1974. Štefetova 36, Šenčur 7789

Prodam generalno popravljen VOLKSWAGEN po ugodni ceni. Bajželj, Planina 44, Kranj. 7790

Kupim FIAT 124, letnik 1970. Pristov Ivan, Kovačičeva 6, Kranj 7842

Prodam FIAT 850 SPECIAL, letnik 1970. Sp. Gorje 39 7844

Kupim OPEL KADET, letnik 1971. Naslov v oglasnem oddelku 7845

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969. Zg. Brnik 67 7846

stanovanja

Mlad par išče STANOVANJE v širši okolici Kranja. Ponudbe pod »1975« 7792

Oddam SOBO v okolici Kranja. Telefon 50-334 7793

Višja medicinska sestra išče ogrevanje SOBO s souporabo kopalcine v bližini avtobusne postaje. Ponudbe pošljite na Glas pod »Medicinska sestra« 7794

Iščem neopremljeno SOBO v okolici Kranja — Radovljice. Naslov v oglasnem oddelku. 7795

Prodam STANOVANJE v pritličju v Škofji Loki. Informacije: Kamnitnik 12, Škofja Loka 7849

GARSONJERO ali SOBO s kuhično v Kranju ali okolici nujno iščeta zakonca z dvema otrokom. Naslov v oglasnem oddelku 7850

obvestila

ROLETE: lesene, plastične in žaluzije, naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-610

ali pišite, pridev na dom. 7833

Obveščam cenjene stranke, da sem se preselil s KROJAŠKO DELAVNIČO na Koroško cesto 67 (cesta na Stružev) REPOVŽ ANTON, krojač, Koroška c. 67, telefon 22-007

prireditve

GASILSKO DRUŠTVO MAVČIČE prireja vsako nedeljo ob 18. uri PLES za staro in mlado. Igra ansambel MODRINA. Vabijo gasilci! 6319

SPORTNO DRUŠTVO VOKLO prireja vsako soboto PLES. Igrači TURISTI. Vabjeni. 7661

OOZSMS ŠENČUR prireja vsako nedeljo ob 16.30 PLES. Igrači TEKTITI. 7801

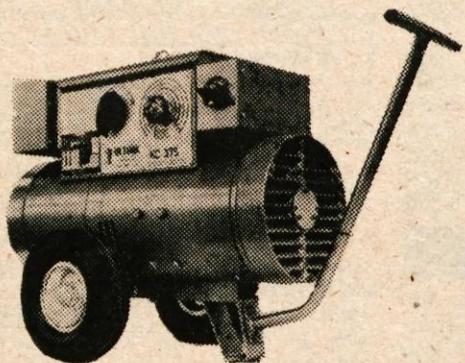
GOSTIŠČE VALERIJA Zg. Jezerko vabi na SILVESTROVANJE. Cena rezervacij 110 din. Igrači godba. Rezervacije po tel. 44-009 7802

Poceni SILVESTROVANJE prireja

ULJANIK

KC 375 - PRETVORNIK ZA ROČNO VARJENJE, ZANESLJIV IN PREPROST ZA UPRAVLJANJE

KC 375 je moderni pretvornik za električno varjenje, preprost za uporabo in upravljanje. Je tako izdelan, da ustreza težkim delovnim pogojem in ima zato odporno in trdno konstrukcijo.

KC 375 omogoča širok obseg dela od 30 do 375 A in so v teh okvirih njegove karakteristike varjenja odlične. Omogoča lahek vžig in prožnost delovnega dosega z minimalnim brizganjem ter je tako usedanje kovine zelo dobro.

Poganja ga trofazni dvopolni asinhroni stroj, katerega rotor je na skupni osi z rotorjem štiripolnega generatorja z neodvisnim zagonom. Celotni pretvornik ima skupno ohišje.

VSESTRANSKO — PRIPRAVNO — EKONOMIČNO

Brodogradilište, tvornica dizel motora i tvornica električnih strojeva i uređaja — Pula

P. P. ŠTEV. 208, TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

Do
zdaj
še
niste vozili
tako lahke
samokolnice

Izdelana je iz
jeklenih cevi in
jeklene pločevine

prostornina posode: 40 l
nosilnost: 100 kg
kolo: Ø 400 x 100 pnevmatika
ali Ø 320 x 65 — polna guma
teža: 15 kg

PRIHRANEK PRI
ČASU IN DENARJU

SAMOKOLNICA
6-901

BETONSKI
MEŠALEC
PRIHRANI VEČ
KOT STANE

vsebina posode: 100 l in 130 l
kapacitete: 3,5 m³ betona na uro
pogon: enofazni ali trofazni
elektromotor, bencinski motor

Betonski mešalec lahko dobite v dveh
izvedbah:
z jeklenim zobjniškim vencem
z litoželesnim zobjniškim vencem

ALV
kovinsko podjetje
POSTOJNA - SLOVENIJA
tel. 21-232

NAJCENEJŠI

SO BETONSKI MEŠALCI LIV V PAVILJONU
BLAGOVNICE FUŽINAR NA NOVOLETNEM
SEJMU, KJER LAHKO IZKORISTITE TOVARNI-
ŠKO ZNIŽANJE.

Dimnik schiedel
je okrogel,
kar daje tele prednosti:

- odličen vlek zaradi najmanjše prostornine sten
- varnost obratovanja zaradi najmanjše kurilne površine
- enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL YUKAMIN

ima šamotni vložek,
odporen proti kislini,
zato je:

- odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitetnih glin in šamotov,
- odporen proti kislini, ker šamotni vložek propušča kislino pod 2,5 %,
- varen pred zasajevanjem in zakislevanjem, ker je šamotna cev odporna proti kislini in vlagi,
- temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in pli-
notesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT. 1

dimnik schiedel
s šamotnim vložkom
je montažni dimnik in je:

- varčen zaradi hitre in enostavne montaže,
- varen pred ognjem, ker je večplastne konstrukcije tesnilnimi fugami,
- varčen pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funk-
cionalen,
- varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro mon-
tirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

schiedel — YU — kamin
proizvaja, prodaja, montira, uvaža in
izvaža gradbeno podjetje Gradnja Žalec,
v kooperaciji s Cinkarno Celje, telefon
71-783, 72-227.

prodajna mesta:

Kurivo Kranj, KZ Bled, Murka Lesce, ABC Napredek
Domžale, Kočna Kamnik, Ljubljanske opekarne in Gra-
mex Ljubljana.

PRODAJA ZA DEVIZE; DOBAVA NA DOM

VELIKA IZBIRA IZDELKOV
LASTNE PROIZVODNJE

Sejemska hala Savski log Kranj v
času XV. jubilejnega novoletnega
sezma od 15. do 26. decembra

SLOVENIJALES

Plavalci za dan JLA in 20-letnico

Zimski bazen v Kranju, kot se že nekaj časa opaža, postaja premajhen za vse prireditve in za tiste, ki bi se radi naučili plavanja ter za obvezne ure šoloobveznih otrok. Tako bo PK Triglav v nedeljo v počastitev dneva JLA in 20-letnice ŠD Triglav organizator zanimivega pionirskega plavalnega tekmovanja.

Ob 10.30 bodo namreč v ta namen startali najboljši pionirji Primorja (Reka), Mladost (Zagreb), Ilirija (Ljubljana), Branik (Maribor), Rudar (Trbovlje), Fuzinar (Ravne), Celulozar (Krško), Jesenice ter domaći tekmovalci. V vmesnih točkah pa bodo tudi nastopili najboljši plavalci v ženskih in moških disciplinah. -dh

Življenjska kondicija

Življenje uresničujemo z delom, igro in odmorom, ga bogatimo v družbenem, kulturnem in športnem udejstvovanju. Za vso našo pestro dejavnost, ki naj bi potekala v skladnih medsebojnih odnosih in potrjevanju nas samih, je potrebna zadostna vnema, potrebo je dovolj moći ali življenjske kondicije. Brez te ne moremo uspetati niti v športu niti v zahtevnih življenjskih okolišinah. Čim več od življenja zahtevamo in čim bolj se razvajamo, tem bolj zavestno in odgovorno moramo skrbeti za ohranjanje vitalnosti in obnavljanje življenjske kondicije. Plodotvorno ustvarjalno življenje človeka kot najvišja stopnja materialne resnosti je zapletena celota, v kateri se povezuje narava in družba, to je zdrav organizem, neuklonljiva zavest in čim popolnejša osebnost.

Znano je, da v pravilnem ritmu gibanja, prehranjevanja, napora in sprostive, dela in odmora ohranjamo gibalno sposobnost, trdoživost in življenjsko moč. Delo in treniranje odpravlja navidezna obolenja, odklanjača črnogledost, vlivata več vedrine, več zadovoljstva in osebnega ponosa.

Življenjska kondicija začne kaj kmalu slabeti, če se preveč udajamo udobju, zapečarskemu ali porabniškemu načinu življenja, ko zgubljamo zdrav življenjski ritem in vse bolj postajamo vsespolni porabnik dobrin današnjega časa.

Nikoli ne smemo pozabiti, da se življenjska blaginja ne kaže v prekomernem obremenjevanju prebavil in v zadovoljevanju mnogih odvečnih potreb. Življenjska blaginja je v moči srca, krvotilnega sistema, dihal, živčevja in v popolnem delovanju organizma, ki je kos tudi velikim naporom.

Sport za vsakogar je lahko mojster gibalne harmonije, saj z vajami odpravljamo hibe v drži, z delom, treningom in premagovanjem napora postane močni, urni, uporni in postavni. V naporu spoznamo samega sebe, krepiamo delovno vnemo in voljo do življenja. Naše prelepo naravno okolje, v katerem živimo, je navzlic industrializaciji in urbanizaciji še ohranilo svojo prvočitno podobo — podobno naravnega parka. Kakor nam ta prostor zagotavlja blagino in sprejme mnoge turiste, tako v vsakem letnem času lahko postane kraj treniranja ali razvedrilna — veliki stadion v vseh letnih časih. V njem odložimo breme vsakdanosti, se sprostimo in utrijujemo, bogatimo življenje, ohranjamo sposobnosti in pridobivamo življenjsko kondicijo, tako da lažje stopamo prek vseh težav na življenjski poti.

Jože Ažman

I. zvezna hokejska liga Kranjska gora : Celje 6:0

Jesenice, ZHL B, Kranjska gora : Celje 6:0 (2:0, 2:0, 2:0), dvorana pod Mežakljo, gledalcev 300, sodnika Kaltnekar, E. Petelin (oba Ljubljana).

Strelci za Kranjsko goro: Kunšič, Horvat po 2 ter Razinger in Klinar po 1.

Kranjskogorci so vse bliže prvemu mestu v skupini B. Tudi v tem kolcu so v zanimivi igri, ki sta jo prikazali obe moštvi, prepričljivo odpravili goste iz Celja.

INA : TRIGLAV 1:11

Sisak, ZHL B, INA : Triglav 1:11 (0:2, 0:4, 1:5), drsališče Zidel, gledalcev 500, sodnika Grgec, Hegedűs (oba Zagreb).

Novi občinski prvaki med kranjskimi strelec

Preteklo nedeljo so imeli kranjski strelci prvo pomembnejše tekmovanje v novi tekmovalni sezoni. V Cerkljah so se zbrali na občinskem prvenstvu v streljanju s standardno zračno puško in pištolem. Nastopili so člani, članice, mladinci in mladinke. Skupaj je tekmovalo 37 strelcev. Rezultati so pokazali, da mladi tekmovalci nikakor ne morejo ujeti starejših, kajti na prvenstvu prihajajo praktično brez treninga. Standardnih zračnih pušk in pištolj je namreč premalo pa tudi predrage so, da bi jih lahko kupila posamezna strelska družina. Tako so tekmovalci vezani na nekaj treningov, ki jih pripravi zanke občinska strelska zveza pred pomembnejšimi prvenstvi.

Rezultati — zračna puška: posamezno — člani: 1. Lombar (S.

Spet uspel stoping

Ceprav je pred uradno zimsko plavalno sezono še dobra dva meseca, kranjski plavalci Triglava ne mirujejo. V zimskem bazenu so spet imeli pregledni stoping, na katerem so domači plavalci postavili kopico dobrih rekordov in rezultatov.

Rezultati — moški: 800 m kravlji: 1. B. Petrič 9:40,7 (rekord SRS za mlajše mladince in st. pionirje), 100 m hrbtno: 1. Praprotnik 1:12,7, 200 m mešano: 1. Šmid 2:33,1, 2. B. Petrič 2:38,1, 3. Praprotnik 2:43,3, ženske: 800 m kravlji:

1. Damjanovič 11:47,6, 100 m hrbtno: 1. Porenta 1:13,5, 2. Bradaška 1:20,9, 100 m prsno: 1. Pajtar 1:24,1, 2. Štembergar 1:27,6, 3. Marjanac 1:34,3; starejši pionirji: 100 m hrbtno: 1. M. Sladoje 1:19,1, 2. Oblak 1:22,0, 3. A. Šali 1:22,7; pionirji A: 200 m mešano: 1. A. Šali 2:58,9, 5. I. Veličkovič 3:37,1 (rekord SRS pionirji C), 100 m prsno: 1. Jerman 1:26,9, 2. Šeligo 1:27,2, 3. Sladoje 1:28,9, 4. Kozelj 1:43,9; pionirji B: 100 m hrbtno: 1. I. Veličkovič 1:33,5 (rekord SRS pionirji C), 100 m prsno: 1. Mihelič 1:36,2, 4. Križnar 1:57,1 (rekord SRS pionirji C), 50 m prsno: 1. S. Šali 48,3, 200 m kravlji: 1. D. Petrič 2:49,7 (rekord SRS pionirji B), 2. I. Veličkovič 3:26,5 (rekord SRS pionirji C), pionirji C: 50 m hrbtno: 1. Kadioč 54,3; pionirke A: 100 m hrbtno: 1. Poljka 1:45,8, 2. Berložnik 1:54,2, 50 m hrbtno: 1. Brtoncelj 52,7, 200 m kravlji: 1. Brtoncelj 3:38,2, pionirke B: 100 m hrbtno: 1. Kolman 1:33,9 (rekord SRS pionirke B), 3. Valjavec 1:50,3, 100 m prsno: 1. N. Pajtar 1:45,7, pionirke C: 50 m hrbtno: 1. Valjavec 51,4, 2. Jugovic 52,9, 50 m prsno: 1. Valjavec 59,1, 50 m delfin, pionirji C: 1. I. Veličkovič 53,1 (rekord SRS pionirji C), 4 x 200 m kravlji, pionirji B: 1. Triglav I (D. Petrič, Sajovic, Vene, Mihelič) 12:52,7 (rekord SRS pionirji B). -dh

Vodovodni stolp I — zmagovalec

V zimskem bazenu v Kranju sta komisiji za plavanje pri TTKS Kranj in odboru za rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Kranj organizirala prvo tekmovanje štafet 25 x 25 m. Že prvo tekmovanje je pokazalo, da je v Kranju med rekreativci veliko zanimanja za plavanje, saj je nastopilo 15 ekip s 375 tekmovalci. Pri moških je zmagala ekipa Vodovodnega stolpa I pri ženskih, čeprav so nastopile v konkurenči moških, pa je bila najboljša edina nastopajoča ženska ekipa Tekstilnega centra.

Rezultati: 1. Vodovodni stolp I 5:30,8, 2. Gimnazija 5:36,0, 3. Iskra 6:07,0, 4. Vodovodni stolp II 6:17,8, 5. Vodovodni stolp III 6:27,1, 6. Šolski center Iskra 6:29,4, 7. OS Simon Jenko 6:49,4, 8. Obrtniki 7:06,2, 9. JLA 7:11,0, 10. Planiški-Likos 7:15,0, 11. Tekstilni center 7:27,0, 12. OS France Prešeren 7:32,2, 13. MO Tekstilni center 7:57,0, 14. Poštna osnovna šola 9:01,5, 15. Tekstilni center (ženske) 10:29,8. -dh

Strelci za Triglav: Sajovic 5, Gros 2, Koleša, Hudobivnik, Nadižar in Kovač po 1.

V borbi za drugo mesto so hokejisti Triglava brez težav osvojili nov par prvenstvenih točk. V vseh tretjinah so domačine prekašali v vseh pogledih hokejske igre. Tekma je bila za triglavane dober trening za tričnji spopad še z enim kandidatom za drugo mesto ljubljanskim Tivoljem.

Lestvica:

Kr. gora	12	12	0	0	111:	22	24
Triglav	11	8	0	3	80:	36	16
Tivoli	12	7	0	5	92:	49	14
Celje	13	6	1	6	75:	56	13
INA	11	1	1	9	21:	123	3
Mladost	13	1	0	12	28:	116	2

»Borec« Kranj : Lesce 4:6

V okviru prve zahodne lige so se v Kranju pomerili šahisti kranjskega Borca in Lesc. Lani sta se tekmeča razšla brez zmagovalca, letos pa so bili gostje boljši in so zaslzeno osvojili prve točke. Sicer pa so Leščani boljša ekipa že na papirju, saj imajo v članski delu ekipe (prihodnji šest desek) mojstrskega kandidata in pet prvakategornikov, medtem ko imajo Kranjčani le enega prvakategornika, zraven tega pa so se najmlajša ekipa v ligi. Rezultati: Paunov: 0:1, Naglič: Kašč 0:1, Jovič: Strle 0:1, Murovec: Harinski 0:1, Lazar: Prestrl 1:0, Jokovič: Mali 1:0, Mazi: Mencinger 1:0, Deželak: Hrovat 1:0, Pirc: Butarac 0:1, Božičevič: Žuljan 0:1 b. b.

Tretji gorenjski prvoligaš so Jesenčani, ki so gostovali v Postojni in premagali novinca v ligi z rezultatom 7:3. Posamezni izidi: Nikolčič: Zorko 0:1, Dular: Krajinik 0:1, Štefančič: Pavlin remi, Hojna: Korošč remi, Dekanj: Krničar 0:1, Gospodarič: Ciuha 1:0, Progar: Pongrac 0:1, Benčina: Klinar 0:1, Milovec: Železnik 0:1 in Smejko: Mojnik 1:0.

V drugi zahodni ligi tekmujeta Tržič in kranjska Sava. Prvi so imeli v govoru ekipo »Solidarnost« iz Kamnika. Zmagali so gostje z 8:2. Rezultati po deskah: Berčič: Pravhar 0:1, Zaplotnik: Bavčar remi, Valjavec: Zupančič 0:1, Mali: Ocepek 0:1, Škerjanc: Bračič 0:1, Košnjek: Stražhar remi, Žnidarič: Jagodic 0:1, Bešter: Grilc 1:0, Ravnik: Maver 0:1, Benedičič: Slak 0:1.

Savčane je porazila ekipa Vrhnike z rezultatom 6:4.

Rezultati: Bertoncelj: Gostišča remi, Požar: Koščak 1:0, Marko: Stankovič 0:1, Šmid: Prvinšek 1:0, Berce: Hodja 0:1, Rabič: Stevanovič 0:1, Oblik: Markovič remi, Krim: Golc 0:1, Vreček: Markovič 1:0.

M. G.

Prve borbe pod koši

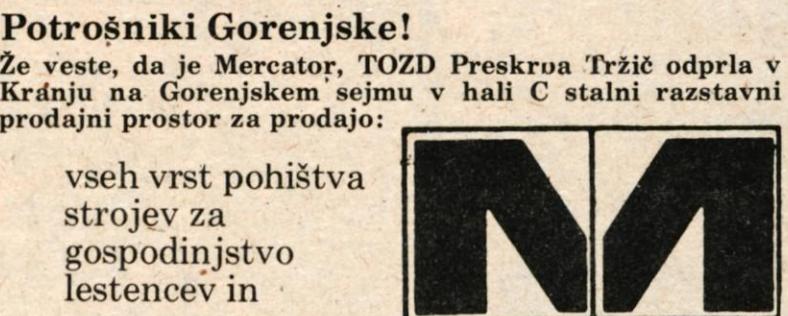
Kot smo že poročali, se je preteklo soboto prvo tekmovanje mladih košarkarjev osnovnih šol kranjske občine v okviru pionirskega festivala '75. Na OŠ Matije Valjavca v Predvoru in Stanka Mlakarja v Šenčurju so nastopili starejši pionirji in že prvi nastop je pokazal dokaj veliko pripravljenost in dobro formo sodelujočih ekip.

Rezultati:

M. Valjavec	L. Seljak	S. Jenko	2	2	0	98:	59	4
			2	2	0	94:	56	4
			2	1	1	96:	57	2
			2	1	1	92:	62	2
			1	1	0	31:	26	2
			2	1	1	70:	74	2
			2	1	1	65:	66	2
			1	0	1	26:	31	0
			2	0	2	46:	79	0
			2	0	2	21:	127	0

Jutri bodo na OŠ Staneta Žagarja in Franceta Prešerja nastopile starejše pionirke.

B. Bogataj

Za obisk in ogled se priporoča Mercator, TOZD Preskrba Tržič.

Graditelji!

Kmetijsko živilski kombinat

Kranj z n. sol. o.

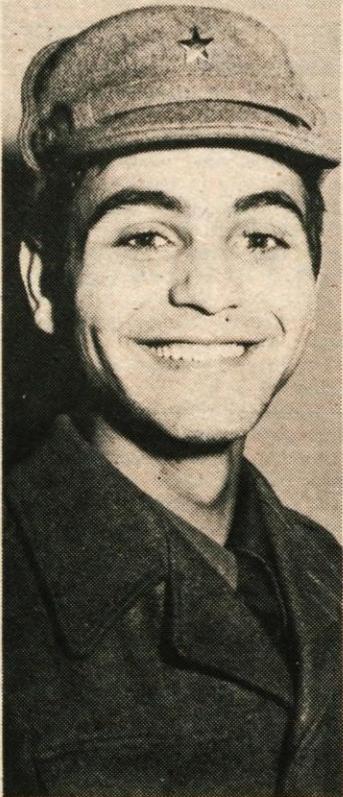
TOZD Komercialni servis Kranj, Kranj z n. sol. o.

obvešča vse graditelje, da prodajamo v skladu zgradbenega materiala Hrastje po ugodnih cenah:

- stavbno pohištvo
- parket
- betonske mešalice L 100
- cement

1+3

Jutri bodo imeli praznik pripradniki enot in ustanov JLA. V počastitev praznika so bile in še bodo v teh dneh širom po državi številne manifestacije. Že nekaj tednov je še posebno živahno po domovih JLA, domovih, ki so pomembna vez med pripradniki JLA in civilnim prebivalstvom. Tu se v počastitev dneva armade pripravljajo proslave, kulturne prireditve in manifestacije, razstave, družabni večeri, športna tekmovanja, sprejemi za pionirje, mladino in vojake, plesi... Tu se srečujejo mladinci in pionirji s fanti v svih uniformah, se pogovarjajo, kujejo skupne načrte! Na Gorenjskem je dom JLA samo v Kranju! In tudi tu ni te dni nič drugače kot drugod po državi. Recitatorji, glasbene skupine in orkestri se pripravljajo na nastope v počastitev praznika. Tri obiskovalce doma smo poprosili za kratek razgovor!

prihajam vsako popoldne! Tu ima naš orkester, katerega vodja sem, vaje! Zelo mi je všeč. Ljudje imajo radi glasbo, a v Kranju pravzaprav nimajo kje, da jo poslušajo. Zato menim, da tako radi zahajajo prav v ta dom, kjer to možnost imajo. Naša 5-članska glasbena skupina igra za ples največkrat v domu JLA, gostovali pa smo že tudi po okoliških krajinah. Povsod smo bili dobro sprejeti. Tudi z mladimi takoj vzpostavimo stike. Mislim, da so z našo glasbo zadovoljni. Pa še o Kranju bi rad nekaj povedal! Lepo mesto je to! In prijazni ljudje so tu doma!«

Miran Kranjc, stari vodnik, »domačin« doma: »Pod svojim okriljem ima dom številne sekcije. Zdi se mi, da je najizvahnejše v knjižnici. Tu imamo bogato zbirko knjig. Že v kratkem zaradi velikega zanimanja nameravamo ustaviti foto sekcijs. Za to imamo vse možnosti. Filmsko dejavnost trenutno razvijamo v sodelovanju s kinematografskim podjetjem iz Zagreba. Mislim, da bo ta aktivnost že v kratkem še bolj zaživelja. No, poleg tega imamo še glasbeno, košarkarsko, rokometsko, namiznotenisko, plavalno in šahovsko sekcijs. Prirejamo tudi številna tekmovanja. V prihodnjem letu bomo uvedli članstvo doma JLA! Med člane se bodo lahko v prvi vrsti vključili upokojeni starešine JLA, člani zvez rezervnih vojaških starešin, potem pa tudi ostali občani!«

Franjo Ružić, vojak, doma iz Ravne Gore v Gorskem Kotarju na Hrvatskem: »V Kranju sem že šest mesec. Mesto mi izredno uga. Imamo dovolj možnosti, da se razvedremo! Dovolj je mesto, kjer lahko ob izhodu v mesto preživljamo svoj prosti čas. Jaz najraje zahajam v dom JLA! Vsako soboto sem zagotovo tu! V civilstvu sem natakar, pa še tu rade volje prisločim na pomoč pri strežbi na plesih. V sekcijsih sicer ne sodelujem, ker sem že tako ali tako preveč zaposlen z drugim delom. Ja, skorajda bi lahko rekel, da sem vsak dan tu. V mesto grem le redko. Stiki s kranjsko mladino? O, dobro se razumemo. Zlasti na plesih, predvsem tu v domu, se pogosto srečujemo!« J. Govekar

Svetislav Vasiljević, vojak, doma iz Svetozareva v Srbiji: »V JLA sem prišel v začetku leta, in sicer v Bovec. Avgusta pa sem se preselil v Kranj. V kranjski dom JLA

V počastitev 22. decembra, praznika Jugoslovanske ljudske armade, bo v nedeljo, 22. decembra ob pol dvanajstih na Kališču slovesnost, na kateri bodo počastili 15. obletnico delovanja Doma na Kališču in otvorili novo tovorovnožičnico na Kališču. To bo zaključna slovesnost v poča-

Prireditev ob dnevu JLA

JESENICE

Osrednja proslava ob dnevu JLA na Jesenicah bo jutri v gledališču Toneta Čufarja. Občinska konferenca ZSMS pa za jutri pripravlja pohoda mladih iz krajevnih skupnosti, šol in delovnih kolektivov do obmejnih karavil v Mostah in na Javorniškem Rovtu. Ob tej priložnosti bodo poimenovali tudi obe karavli ter odkrili spominski plošči: karavla v Javorniškem Rovtu se bo imenovala »Karavla karavanških kurirjev NOV«, karavla v Mostah pa »Karavla Matije Verdnika-Tomaža!« Proslavi pripravljata še mladinski aktiv Javornik — Koroska Bela ter Železarski šolski izobraževalni center.

KRANJ

Prireditve v počastitev dneva JLA v kranjski občini so se začele že pred tednom dni. Danes bo v kranjskem domu JLA sprejem pionirjev iz šol kranjske občine, v prostorju občinske skupščine svečana akademija in sprejem, ki ga prirejata komandant kranjske garnizije ter predsednik občinske skupščine, v Prešernovem gledališču Kranj uprizoritev Svetinove Ukane, zvečer pa v domu JLA srečanje mladih (mladina in vojaki). Jutri dopoldne bo v vojašnici Staneta Zagarja svečana zaprisega mladih vojakov, zvečer pa v domu JLA družabni večer. Vojaki so te dni obiskali tudi številne kranjske delovne kolektive.

RADOVLJICA

Naš dopisnik Jošt Rolo poroča iz Radovljice, da so se v radovljški občini začela športna tekmovanja v počastitev praznika JLA že 11. decembra. Osrednja proslava ob dnevu JLA bo jutri ob 19. uri v Festivalni dvorani na Bledu. Program bosta pripravila občinska konferenca ZSMS ter garnizija JLA iz Bohinjske Bele. Krajevna organizacija ZRVS ter vojaki iz Radovljice pa bodo pripravili proslavo drevi ob 18. uri v avli osnovne šole A. T. Linhart. Izveden bo bogat kulturni program.

ŠKOFJA LOKA

Jutri dopoldne bodo mladi vojaki izrekli svečano zaprisega tudi v vojašnici Jožeta Gregorčiča v Škofji Loki. Na svečanosti bodo sodelovali pionirji osnovnih šol Petra Kavčiča in Cvetka Golarja ter mladina iz delovnih organizacij. Zvečer ob 18. uri pa bo v osnovni šoli Podlubnik osrednja proslava ob prazniku JLA. Na akademiji bodo sodelovali vojaki škofjeloške garnizije ter otroški pevski zbor, na njem pa bodo podeljena tudi priznanja rezervnim vojaškim starešinam. V nedeljo dopoldne bo proslava v vojašnici.

TRŽIČ

Pripradniki graničarskih enot so v preteklih dneh obiskali pionirje po osnovnih šolah tržiške občine, pionirji pa so jim v naslednjih dneh obiske vrnili. Mladinci in vojaki so se med seboj pomerili v šahu in streljanju. Jutri pa bo na karavli na Ljubljenu tovariško srečanje vojakov s predstavniki krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Strelci v Šk. Loki za dan JLA

V dobri organizaciji občinskega odbora rezervnih vojaških starešin Škofje Loke je bilo na strelšču v Vincarjih množično tekmovanje z vojno puško. Sodelovalo je 50 ekip s skupaj 150 posamezniki.

Rezultati: 1. SD brata Kavčič 269, 2. TO Škofja Loka I 260, 3. SD brata Kavčič II 259, 4. SD Jože Gregorčič 255, 5. SD Kopačevina 250; posamezno: 1. Rudi Fojkar 94, 2. Anton Ramovš 91, 3. Janez Garlevc 90, 4. Rado Čuš 89 itd. J. Starman

Slišal (in tudi bral) sem, da si je minula soboto okajeni občan Kranja, zapaščajoč go stilno »Star Mayra«, pod silo razmer in ker v bližini ni bilo nobenega objekta splošnega družbenega standarda, javno stranišče imenovanega, olajšal mehur kar v tamkaj parkirani avtomobil drugega občana Kranja. Žal pa ni imel sreče. Občan številka 2 je ravno v najbolj neugodnem trenutku (neugodnem za občana številka 1, kajpak) priselblize in ob žuborečem početju nepoklicanega gosta izgubil razsodnost. Segel je po malokalibrski pokalici ter ustrelil. Krogla se je zaustavila v begunčevi roki, kar je po mojem skromnem mnenju še vedno bolje kot če bi pristala v spornem odtočnem organu.

Ob gornji napeti kriminalni zgodbici, ki bo doživelja svoj epilog na sodišču, sem v mislih nehote poromal nekaj let nazaj, ko so podobne težave pestile znanca-studenta, danes že uglednega gospodarstvenika. Okrog tretje ure zjutraj jo je prijetno v rožičah mahal proti domu ter spoma, pod uplivom višje sile, odložil mokri tovor v vogal stavbe ene izmed gorenjskih občinskih skupščin. No, skrite mu očesu postave delikt ni ušel. Odločno je mož v modrem pristopil k bodočemu ekonomistu ter ga legitimiral. Tri mesece kasneje smo mu posodili pet tisočakov, da je lahko plačal sodnika za prekrške.

In nauk štorije? Če že morate, raje lutajte v občinsko kakor v privatno lastnino. Bo manj bolelo.

Sava še ni rekla vsega

Med praznenjem akumulacijskega jezera hidroelektrarne Moste so v Savi do Zbiljskega jezera poginile vse ribe. V Zbiljskem jezeru je umazani in strupeni val nekaj rib preživel, vendar so vse obsojene na počasen pogin

Morda bi kdo mislil, da so spriča časa in drugih dogodkov poročila in ugotovitve o škodi, ki je nastala v Savi zaradi praznenja akumulacijskega jezera hidroelektrarne Moste v začetku septembra letos, nekako pozabljeni. Vendar ni tako. Spomnimo se ugotovitve, da je takrat v umazani, smrdljivi in strupeni Savi poginile vse živo do Zbiljskega jezera. Kako bo z ribami, tem najbolj zanesljivim barometrom zdrave in žive vode, v Zbiljskem jezeru po izpraznitvi jezera v Mostah pa takrat kaj več od napovedi ni bilo moč reči. Prvi val, če ga tako imenujemo, je napravil v Zbiljah veliko škodo. Res pa je, da vse ribe niso poginile.

Nestrokoven opazovalec bi torej morda lahko ugotovil, da škoda in katastrofa nista tako veliki kot je kazalo in kakršne so bile napovedi. Ko so namreč v drugi polovici oktobra v Mostah spet zaprli pregradno in je po strugi začela teči čista Sava, je bilo namreč tu in tam v Zbiljskem jezeru še moč opaziti ribe. Toda strokovnjaki so vseeno že kmalu potem ugotovili, da bo pogin tudi v Zbiljskem jezeru totalen.

4. novembra letos so ribiči v Zbiljah ujeli 40 rib (podusti, klenov in ščuk). Biologi Zavoda za ribištvo so jih pregledali. Prav pri vseh so ugotovili veliko površinsko in notranjo prizadetost; luske so odpadale, na kozi se je pojavljala plesen, jetra so razpadala in drugi notranji organi so bili zastrupljeni. Skratka, ugotovili so, da so vse preživele ribe v Zbiljah obsojene na počasen pogin zaradi površinske prizadetosti in notranje zastrupitve.

Je že tako, da smo se pri iskanju vzrokov in krivca in pri povračilu škode navajeni oprjeti vsake rešilne bilke. Takrat v prvih dneh septembra, ko smo bili priča katastrofi, se morda nihče ni resno vprašal, kolikšna bo škoda. Redki so bili, ki so pomisli na to, da pomeni pogin rib tudi gospodarsko škodo. Vsi smo več ali manj ugotavliali, da je to prava katastrofa, ki ima lahko dolgotrajne posledice na različnih področjih. Toda razumljivo je, da se bo v kratkem

pojavilo tudi vprašanje povrnitve konkretne gospodarske škode.

In prav zato, da ne bi kdo mislil ali skušal dokazovati, da ta škoda ni tako velika, so v Zbiljah 12. decembra letos ulovili in komisijo strokovno pregledali še 40 rib. Tokrat je šlo za zavarovanje dokazov. Strokovnega pregleda so se udeležili predstavniki jeseniške Železarne, Gorenjske ribiške zveze, občinskega sodišča Ljubljana II in biologi zavoda za ribištvo Ljubljana. Povabljeni so bili tudi predstavniki hidroelektrarne Moste, vendar se pregleda niso udeležili. Analiza je pokazala, da so ribe v Zbiljah dober mesec dni po prvem pregledu novembra še veliko bolj prizadete. Končna ugotovitev je tako bila, da bodo v Zbiljah zaradi zastrupitve s fenoli postopoma poginile vse ribe. Ali drugače povedano, po septembrovem smrtnem valu Sava še vedno »rekla« svoje zadnje besede. Posledice bodo trajale še nekaj časa.

In kolikšna je škoda zaradi pogina rib? Po podatkih in priznah strokovnih ocenah so ali pa še bodo poginile ribe na 189,4 hektara na območju ribiških družin Jesenice, Radovljica, Tržič in Kranj. Vrednost poginjenih rib znaša 4,633.337 novih dinarjev. Ker pa se pri totalnem poginu računa trikratni faktor (tolikokratno nekako traja postopek regeneracije) in po Sava nekako tri leta brez tega barometra zdrave in žive vode, znaša škoda 13,900.000 novih dinarjev.

Nedvomno je to številka, nad katero se velja zamisliti. Zamisliti ne le trenutnega stanja, marveč zaradi jutrišnjega, ko se lahko takšna katastrofa spet ponovi. Morda bi skušal kdo v opravičilo ugotavljati: Že veliko več večjih in hujših škod smo doživeli in jih povrnil. Morda! Toda tokrat ne gre zgolj za to gospodarsko škodo in za ocenjevanje ter primerjanje, ali je normalno obratovanje in delovanje ene veje gospodarstva bolj pomembno od druge. Gre za to, da nas takšne primerjave ali opravičila lahko v prihodnje na račun zdravega okolja še veliko več stanejo. A. Žalar

Pri podjetju Transturist imajo zaposlenega šoferja avtobusa J. J., ki po navedbah številnih potnikov zaslubi, da mu podelijo medaljo najbolj nepriljubljenega sukalca volana na Gorenjskem. Odkar so v avtobusih uvedli plačevanje brez sprevodnikov ter razbesili opozorila »Izstop pri zadnjih vrati«, se namreč upričo doslednega J. J. ni še nikomur posrečilo zapustiti vozila spredaj. Zanj sploh ni važno, ali uporabnik prevoznih storitev stoji oziroma sedi v čelnem delu, v sredini ali v zadku avtomobila, ali je invalid, z nogo v macu, ali betezen starec, ali pa gre morad za motor z otrokom in za nosečnico. Enako neomajen je, kadar prevaja le tri potnike in kadar zaradi gneče ljudje lovijo ravnotežje na eni nogi. Kdo okleva, mu pomaga z osornimi »A si pismen, a nisi?« Pri vsem tem pa tik nad glavo možakarja visi tablica z risbico dvakrat prečrteane cigarete, katera pomeni bi moral dojeti ne le nepismeni, ampak tudi osebki zelo počasne pameti. Obravnavani tovaris, sicer zares dosleden pristaš reda in veljavnih predpisov, njene vsebine očitno ne razume, saj v isti sapi, ko stranke sili, da rinejo po prenatrpanem avtobusu navzdol, veselo puha v zrak oblake točnega dima. Jež Popotnik